

3 1 2 2 2

1,20 €

Kakršna milost, takšna pravica

DUŠAN UDOVIČ

Ob 20-letnici rojstva postkommunistične Rusije je duma to sredo na predlog predsednika Putina pomilostila 25.000 ljudi: 1300 zapornikov, 17.000 obojsencev na druge kazni ter 6000 preiskovancev. Med pomilostenimi je veliko političnih oporečnikov, od pripadnic punk skupine Pussy Riot do mednarodnih aktivistov Greenpeacea. Rusija je to množično amnestijo kronala z osvoboditvijo Mihaila Hodorkovskega, nekdanjega naftnega mogotca in ostrega Putina kritika.

Zanimivo pa je to rusko amnestijo primerjati s sorodnima ukre-poma, ki smo ju te dni zabeležili v ZDA oz. Italiji. Predsednik Obama je v četrtek podpisal največji sveženj pomilostitev in zmanjšanja kazni, odkar je na položaju. V primerjavi s Putinovim njegov ukrep ni politično obarvan in je sila skromen, saj zadeva 21 lažjih obsojencev. Dobro pa je vedeti, da ZDA po številu zapornikov tudi Rusijo prekašajo: v ruskih zaporih je okrog 700 tisoč ljudi (za manj kot 0,5 % prebivalstva Rusije), v ameriških pa 2,3 milijona ljudi (za več kot 0,7 % prebivalstva ZDA). V ZDA živi okrog 5 % sve-tovnega prebivalstva, kar 25 % zapornikov na svetu.

Kaj pa Italija? Minuli torek je vlada izdala odlok za razbremenitev prenatrpanih zaporov. Na njegovi osnovi bo kakih 3500 zasvojencev lahko zapustilo zapore in se zdravilo v terapevtskih centrih, poleg tega pa bo vlada nekaj tisoč zapornikov s tujim državljanstvom vrnila njihovim državam. V Italiji je 64 tisoč zapornikov, sorazmerno štirikrat manj kot v Rusiji in sedemkrat manj kot v ZDA. In vendar so italijanski zapori med najbolj natrpanimi v razvitem svetu.

RIM - Po polemični in mestoma napeti razpravi v poslanski zbornici

Odobrena proračun 2014 in triletni finančni načrt

Strošek poslanske zbornice okleščen za 50 milijonov letno

TRGOVSKI DOM Januarja predaja ključev

GORICA - Narodna in študijska knjižnica (NŠK) bo uradno postala upraviteljica obnovljenih pritičnih prostorov gorilskega Trgovskega doma v petek, 10. januarja, ko bo potekala slovesnost z obrednim rezom traku ob prisotnosti deželnih odbornikov Francesca Peronija in Giannija Torrentija. Na slovesnosti bodo podpisali konvencijo, s katero bo prišlo do prenosa obnovljenih pritičnih prostorov z dežele na NŠK.

V začetku decembra so sicer v Trgovskem domu gostili slovenskega predsednika Boruta Pahorja in predsednico dežele Debora Serracchiani. Takratno srečanje je priredilo Evropsko združenje za teritorialno sodelovanje, vendar ni šlo za uradno odprtje prenovljenih prostorov, ker NŠK dejansko še ni bila pristojna za njihovo upravljanje.

Na 16. strani

MILJE - Večer DSMO z Borisom Pahorjem

Pri Bompiani kmalu prevod Mesta v zalivu

RIM - Poslanska zbornica je odobrila proračun za leto 2014 in triletni finančni načrt do leta 2016. Med postavkami je predsednica Laura Boldrini izpostavila prihranek v višini 50 milijonov evrov, kar pomeni, da bo delovanje poslanske zbornice v triletu 2014-2016 stalo davkopalcevalce 150 milijonov evrov manj kot doslej.

Sstroški za poslance se bodo znizali za milijon 900 tisoč evrov, stroški za osebje bodo manjši za 14 milijonov evrov, stroški za dobrine in službe za 8,4 milijonov evrov. Kar se poslancev tiče, bo do leta 2016 obveljalo krčenje dnevnic za 500 evrov mesečno. Poleg tega je glavni tajnik palače Chigi izdal okrožnico, v kateri opozarja naj uslužbenici zavrnejo draga darila, ki jih sicer tradicionalno prejemajo ob praznikih.

Na 2. strani

Prosekar sredi Trsta

Na 5. strani

Božični sejem na Dolgi kroni

Na 3. strani

Iz tržiškega podzemlja spet priteka topla voda

Na 16. strani

Policija prijela kriminalno združbo

Na 5. strani

Za slovenska voščila so poskrbeli sami

Na 17. strani

Z odlokom z dne 31.01.11
je Ministrstvo za Infrastrukture in Promet
pooblastilo tudi upokojene zdravnike
za izdajo zdravniških potrdil
o psihofizični sposobnosti za vožnjo.

Dr. Giuseppe CARAGLIU
torej ponovno izdaja
zdravniška potrdila za vozniški izpit,
še vedno v ul. Rossetti 5,
vsak dan od 10h do 12h
in od 15h do 17h.
Ob sobotah pa od 10h do 12h.

Po potrebi, pokličite na tel. št. 339 6931345.

Odkup zlata

Poštenost in transparentnost

Kupimo rabljeno zlato,
srebro in platino

Fernetiči 14
Tel. 334 26 56 119

S tem kuponom dobite 5% več
pri ocenitvi vaših predmetov.

Certificirana elektronska tehnika
Plačamo na stotino grama

Fernetiči 14
Ulica Vergerio 9
Žavlige (blizu bencinske črpalke H6)
Tržič - Drevored San Marco 23
Cervignano - Ulica Garibaldi 44

p o h i s t v o
KRALJ

*Vesel božič
in srečno 2014*

PARLAMENT - Izgasovali proračun 2014

Poslanska zbornica: prihranili 50 milijonov

RIM - Poslanska zbornica je včeraj odobrila proračun za leto 2014 in triletni finančni načrt do leta 2016. Med postavkami je predsednica Laura Boldrini izpostavila prihranek v višini 50 milijonov evrov, kar pomeni, da bo delovanje poslanske zbornice v trijetju 2014-2016 stalo davkopalčevalce 150 milijonov evrov manj kot doslej.

Sstroški za poslance se bodo znali za milijon 900 tisoč evrov, stroški za osebje bodo manjši za 14 milijonov evrov, stroški za dobrine in službe za 8,4 milijonov evrov.

Kar se poslancev tiče, bo do leta 2016 obvezljalo krčenje dnevnic za 500 evrov mesečno. Poleg tega je glavni tajnik palače Chigi izdal okrožnico, v kateri opozarja naj uslužbenici zavrnejo draga darila, ki jih sicer tradicionalno prejemajo ob praznikih. Tudi to naj bi prispevalo k »varčnosti«, ki je v času sedanje hude gospodarske krize potrebnega tudi v političnih krogih.

V poslanski zbornici je prišlo včeraj spet do napetosti, ko se je iz vrst Gibanja petih zvezd usul plaz kritik na Demokratsko stranko, češ da naj bi »prejemala ukaze« raznih lobijev. Poslanec Grillove stranke Giorgio Sorial je obtožil, da v parlamentu ne odločajo ne ministri ne tajniki strank, temveč pripadniki lobijev. Zato bi morali v poslanski zbornici storiti tisto, kar je prev dva tisoč leti storil Kristus s trgovci v templju: izgnati bi jih moralni, je zabičal, in prebral prepis telefonskega pogovora poslanca Demokratske stranke Lujija Tivellija, enega od domnevnih lobistov. Ob tem so poslanci Gibanja 5 zvezd izpostavili celo vrsto plakatov proti Demokratski stranki.

Predsednica zbornice Laura Boldrini jih je pozvala, naj jih umaknejo. Poseg predstavnikov Grillovega gibanja je izval oster protest Demokratske stranke. Vodja poslanske skupine Ro-

berto Speranza je izjavil, da »nočemo take Italije, kot jo predstavlja Berlusconi in Grillo, ki sedaj glasujeta enoto, da bi pokopala Italijo, česar pa mi ne bomo dovolili.«

Politična kronika beleži tudi razpravo o novem volilnem zakonu. Minister za infrastrukturo Maurizio Lupi je izjavil, da je glede tega vprašanja sicer potreben dialog, a je takoj nato navedal, da bo večina predložila enoten predlog o novem volilnem zakonu. Po njegovem mnenju predhodnik sedanjega volilnega zakona, tako imeno-

vani mattarellum (po nekdanjem ministru Mattarella) ni bil učinkovit, zato bi bilo vsako ozivljjanje tega zakona zgrešeno. S tem je posredno odgovoril novemu tajniku Demokratske stranke Matteu Renziju, ki naj bi se zavzemal za ponovni prevzem tega volilnega sistema, sicer z nekaterimi dopolnilni (na primer uvedbo dvojnega kroga volitev).

Tudi na tem področju se torej še krešejo mnenja, kajti Berlusconi vztraja pri svojem: kdor prejme glas več kot drugi, ta vlada. Ob tako različnih stališčih bo dogovaranje še dolgo.

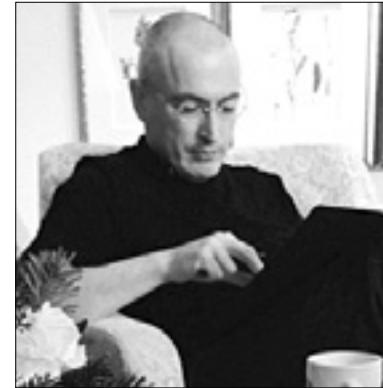
Protest poslancev Gibanja 5 zvezd v poslanski zbornici

ANSA

BERLIN - Najbolj znani ruski politični zapornik

Hodorkovski: Nisem priznal krivde

Kremelj: »Lahko se vrne v Rusijo« - Ni pa znano, ali bi se lahko v domovini spet ukvarjal s politiko

Mikhail Hodorkovsky

ANSA

MOSKVA - Bivši naftni tajkun in oster kritik Kremlja Mihail Hodorkovski, ki je v petek takoj po izpustitvi iz zapora odpotoval v Berlin, se lahko vrne v Rusijo, če si to želi, je dejal tiskovni predstavnik Kremlja Dmitrij Peskov. Hodorkovski se je sicer medtem v Berlinu že sezkal s svojim najstarejšim sinom Pavlom. Tudi starša Hodorkovskega, Marina in Boris, se pripravlja, da bi odpotovala v Nemčijo, da bi ga »končno videla in objela«, je povedala tiskovna predstavnica Hodorkovskega Olga Pispanen.

Eden najbolj slavnih ruskih političnih zapornikov se sicer po petkovi osvoboditvi po desetih letih za rešetkami počuti dobro, je še povedala.

Napovedala je, da bo imel Hodorkovski danes tudi posebno novinarsko konferenco.

Iz Kremelja so sicer medtem sporočili, da Hodorkovskemu ni treba v iz-

gnanstvo. »Lahko se vrne v Rusijo,« je dejal tiskovni predstavnik Kremlja Peskov. Ni pa hotel pojasniti, ali je bil Hodorkovski iz zapora izpuščen pod kakimi pogoji in ali bi se v domovini lahko ukvarjal s politiko.

Ruski predsednik Vladimir Putin je Hodorkovskega presenetljivo pomilostil v petek. Dan prej je povedal, da je bivši tajkun prosil za pomilostitev, pri čemer je kot razlog navedel bolezni svoje matere.

Hodorkovski, nekdaj najbogatejši Rus, je v petek v izjavi, ki jo je objavil na svoji uradni spletni strani, potrdil, da je poslal prošnjo za pomilostitev Putinu, a zanikal, da bi priznal krivdo. »12. novembra sem se obrnil na predsednika Rusije s prošnjo za pomilostitev, povezano z družinskim razmerami, in vesel sem ob pozitivni odločitvi. Vprašanje krivde ni bilo omenjeno,« je pojasnil.

Nekdanji prvi mož naftne družbe Jukos je bil zaprt od leta 2003. Leta 2005 je bil na prvem sojenju spoznan za kriega davčne utaje in goljufije, na drugem sojenju leta 2010 pa še poneverbe. Nje-

ovo skupno zaporno kazen so s 14 znižali na 11 let ter jo nato skrajšali še dva meseca, kar pomeni, da naj bi bil izpuščen avgusta prihodnje leto.

Obe sojenji leta 2005 in 2010 sta bili deležni ostrih kritik na Zahodu, češ da sta politično motivirani. Tudi obramba Hodorkovskega in njegovega sodelavca Aleksandra Lebedeva, ki mu so dišeči ves čas izreka zelo podobne kazni, že ves čas vztrajata, da so obtožbe na njun račun izmišljene in da sta obe sojenji že od samega začetka neveljavni.

Danes 50-letni Hodorkovski naj bi v zaporu pristal le zato, ker si je upal nasprotovati Putinu. Med drugim je ta nekdaj najbogatejši Rus finacial politično oponicijo proti Putinu. Slednji pa nikoli ni skrival, da Hodorkovskega ne mara. Tako je npr. pred izrekom druge sodbe leta 2010 javno ocenil, da »bi moral biti tat v zaporu.« (STA)

RIM - Po navedbah ministra Alfana

Zaostrili boj proti mafiskskemu kriminalu

RIM - Italija je uspešna v boju proti mafiji, kaže najnovejše poročilo pristojnih italijanskih oblasti. Po navedbah notranjega ministra Angelina Alfana je italijanska policija v iztekačem se letu prijela 1047 kriminalcev, zasegla pa 6130 nepremičnin in zemljišč ter 388 podjetij v skupni vrednosti dveh milijard evrov. Italijanske oblasti so prijele 160 mafijev, med njimi štiri vodje, ki so bili več let na begu, je še razvidno iz najnovejšega poročila preiskovalnega urada za boj proti mafiji DIA.

Policija je tudi zaostriла boj proti gospodarskim dejavnostim mafije. Letos so zasegli premoženje v vrednosti 2,7 milijarde evrov, največ kalabrijski 'Ndrangheti. Njenim klanom so zasegli premoženje v višini 806 milijonov evrov. »Zahvaljujoč okrepljenim akcijam proti finančnim aktivnostim organiziranega kriminala smo zabeležili odlične uspehe,« je v Rimu poudaril direktor DIA Arturo De Felice. Alfano pa je ob tem dejal, da se je število kaznivih dejanj v Italiji zmanjšalo. Tako so zabeležili za 7,5 odstotka manj tatvin in 16 odstotkov manj vломov. »Močno si bomo pripadevali, da se bo tak trend nadaljeval tudi v letu 2014,« je še zatrdil minister.

Policija na sedežu Ljudske stranke v Madridu

MADRID - Španska policija je preiskala sedež vladajoče ljudske stranke (PP) v Madridu. Gre za preiskavo korupcijskega škandala in obtožb, da naj bi stranka vodila črne skladne, iz katerih so se napajali vodilni, med njimi tudi premier Mariano Rajoy. Policijska preiskava je po naloku preiskovalnega sodnika Pablo Ruza potekala skupno 14 ur med četrtkom in petkom, je sporočila policija.

Premier in predsednik stranke Rajoy je bil medtem v Bruslju na vrhu Evropske unije. Kot navaja dpa, se ni pretirano vznemirjal. »Vsi smo mirni,« je dejal in zato, da sodelujejo in bodo sodelovali z organi pregona.

Stranka, ki je članica Evropske ljudske stranke (EPP), se je znašla pod drobgledom zaradi svojega nekdanjega blagajnika Luisa Barcenas, ki se je znašel v primežu pravosodnih organov, nato pa med drugim povedal, da je ljudska stranka v letih od 1991 do 2009 v črnih skladih zbrala 8,3 milijona evrov nezakonite podpore od različnih gradbenih podjetij, denar pa naj bi nato končal v žepih vodilnih članov stranke.

TURČIJA - Podkupninska afera šibi predsednika Erdogana

Milijoni dolarjev v škatlah

Predsednik Halkbank skrival v škatlah za čevlje 4,5 milijonov dolarjev v gotovini

V Turčiji se širijo protesti

sakcij v Iran, vendar pa so to pri banki zanikali.

Med priprtimi v okviru preiskave so bili tudi sinovi nekaterih ministrov v Erdoganovi vladi. Dva od njih so sodniki v Carigradu včeraj obtožili posredovanja pri dajanju in sprejemaju podkupnin. Gre za sina notranjega ministra Barisa Gulerja in sina gospodarskega ministra Kaanu Caglayana.

Pravosodne oblasti so sicer uvelde kazenski postopek proti skupno 24 osumljenim.

Sin oljkskega ministra Erdoganove Bayraktarja in župan enega od okrožij Carigrada, sicer član vladajoče Stranke za pravičnost in razvoj, sta bila medtem izpuščena, vendar ne smeta zapustiti države. Skupno so v okviru preiskave včeraj izpustili 33 oseb.

Gra za največji korupcijski škandal, povezan s sodelavci premira Erdoganove, ki je na oblasti od leta 2002. Erdogan je sicer preiskavo označil za »grdo operacijo« proti njegovi vladi. (STA)

ANKARA - Turški premier Recep Tayyip Erdogan je nekateri tuje veleposlanike v državi včeraj opozoril, da bi jih lahko izgnali zaradi vpletosti v »provokativna dejanja«.

Erdoganovo opozorilo je povezano z izbruhom korupcijskega škandala, v katerega so vpleteni tesni sodelavci premierja in celo sinovi nekaterih ministrov.

Nekateri tuji veleposlaniki so vpleteni v

provokativna dejanja, je v černomorskem mestu Samsun dejal Erdogan in jih pozval, naj opravljajo svoje delo. »Ne rabimo vas obdržati tutkaj,« je še izjavil premier, čigar izjava je predvajala turška televizija.

Erdoganove izjave, do katerih

prihaja sredi obsežne preiskave o korupciji, v kateri so v Turčiji v torem priprli več kot 50 ljudi, so uperjene proti ameriškemu veleposlaniku Francisu Ricciardone. Ta naj bi nekaterim predstavnikom Evropske unije dejal,

da je Washington opozoril turško banko v državni lasti Halkbank, naj

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
faks 040 7786339
trst@primorski.eu

Nedelja, 22. decembra 2013

3

ZAHODNI KRAS - Tržaška podžupanja o sporni nameri občinske uprave

Martini: »Zaprtje izpostave na Proseku še ni aktualno«

Zaprtje občinske izpostave na Proseku zaenkrat še ni na dnevnem redu. Tako zagotavlja tržaška podžupanja Martin Fabiani. Pismo, s katerim so svetniki zahodnokraškega rajonskega sveta s predsednikom Robertom Cattaruzzo na čelu ostro protestirali proti napovedanemu zaprtju urada, jo je tako presenetilo, da je najprej odgovorila preko spletka. »To ni nobena napoved in ukrep ne bi bil takojšen, izpeljali naj bi ga ob koncu mandata. V bistvu pred prihodnjimi občinskimi volitvami leta 2016.«

V pogovoru je pojasnila, da sodi vprašanje občinske izpostave na Proseku v okvir širše strukturne reorganizacije občinskih izpostav in sploh rajonskih svetov. Do konca mandata mora - tako določajo zakonske norme - zmanjšati število rajonskih svetov (slednje je odvisno od števila prebivalcev) od sedanjih sedem na šest ali celo pet. Uprava se ni še odločila, kateri rajonski svet naj bi črtala. Podžupanja je bežno omenila Sv. Jakob in Rojan, a je izrecno poudarila, da ni v tej zvezi še nič odločeno.

Cosolinijeva uprava namerava obezem reorganizirati mrežo občinskih izpostav. To je potrebno zaradi strukturnih problemov (izpostava v Ul. Paisieillo je od poletja sem zaprta), pa tudi zaradi pomanjkanja osebja, saj občina ne more vzeti v službo novo osebje. Martinijeva je izrecno poudarila, da hoče uprava ponuditi občanom bolj kakovostno službo, v okvir katere bo sodilo tudi rezerviranje raz-

FABIANA MARTINI
ARHIV

ROBERTO
CATTARUZZA
ARHIV

nih potrdil po spletu in dostava dokumentov na dom, kar naj bi starejšim osebam prikrajšalo pot do izpostav.

V okviru reorganizacije službe občinskih izpostav naj bi tako v mestu po novem delovala tri večja večnamenska središča, enega naj bi uredili verjetno pri Sv. Soboti, enega pa na kraškem območju. Kje, ni pojasnila.

To je zaenkrat le predlog, ki ga bo občinska uprava v prihodnjih mesecih pred-

stavila sindikalnim organizacijam in ravnoskim svetom, je pojasnila podžupanja.

Izpostava na Proseku je od poletja 2011 (potem ko je Roberto Cosolini prevzel župansko mesto) odprta le en dan v tednu: ob sredah, ko v njej posluje osebje, ki je ostale štiri dni v tednu zaposleno v izpostavi na Opčinah. Rajonski svetniki so v petkovem pismu županu in podžupiji poudarili, da z zaprtjem izpostave na Proseku ne bi mnogo prihranili, izognili bi

se le »selitvi« osebja z Opčin na Prosek.

Po včerajšnjih pojasnilih podžupanje Martini se vsiljuje dvom, da naj bi bilo morebitno bodoče zaprtje izpostave na Prosek le »uvertura« v ukinitev rajonskega sveta na Zahodnem Krasu. »Če bodo hoteli zapreti izpostavo, bomo po vaseh začeli z zbiranjem podpisov proti tej nameri,« je včeraj napovedal rajonskis etnik Zvezze levice Mitja Košuta.

M.K.

COOP - Protest Stavka, a z odprtimi trgovinami

Uslužbenci družbe Cooperative Operae (COOP) iz vse dežele FJK so se včeraj dopoldne zbrali v Trstu in dve uri glasno protestirali na Goldonijevem trgu. Zaposleni v trgovinah in uradih so namreč stavkali zaradi obnašanja vodstva, ki namerava odpustiti več desetin zaposlenih, s pogajanji pa zavlačuje in ponuja nesprejemljive alternativne predloge.

Kot smo že poročali, je upravni svet COOP, ki zaposluje v deželi FJK okrog 720 oseb, napovedal, da namerica zmanjšati stroške za več kot 3 milijone evrov. To je vsota, ki jo potrosi za plačo približno 70-75 ljudi. Uslužbenci so zaposleni v 40 trgovinah v FJK. Od teh je večina na Tržaškem, kjer je zaposlenih približno 400 oseb. COOP mora zdaj pokriti luknjo 3,2 milijona evrov. Po mnenju COOP je bilo 70 do 75 uslužbencev odveč, zato so sindikati predlagali med drugim uvedbo solidarnostne pogodbe. Tega COOP ni sprejal, češ da bi to povzročilo hude težave, in predstavil dokument s številnimi predlogi, kot je bilo npr. povečanje števila delovnih ur z 38 na 40 tedensko, a z isto plačo. Med zadnjimi predlogi je bilo zmanjšanje plače za 100 evrov, v zameno pa bi dobivali kupone, ki bi jih lahko porabili v trgovinah COOP. Zaposlenim je zdaj prekipelo in so včeraj, kot rečeno, stavkali. Vodstvo COOP je kljub temu odprlo vse trgovine, blago pa so prodajali uradniki in funkcionarji.

DOLGA KRONA - Božični sejem krajevnih dobrat ter ročnih izdelkov

Od olja in vina do brancinov

»Najlepše darilo je koristno darilo« - Dvanajst razstavljavcev, v popoldanskih urah tudi lepo število kupcev

Ekstradeviška olivna olja, vina, siri, suhomesnati izdelki, med, piranski brancini, sadje, zelenjava, kolaci in sadni sirupi iz Vrhopolja ter Materije, pa še klekljarski ročni izdelki in še kaj (foto Damjan). Vse to je bilo včeraj na ogled in naprodaj na Dolgi kroni, kjer je zaživel božični sejem Ena dolina okusov. Sodelovalo je dvanajst razstavljavcev, odprt je bil tudi prodajni center, ki promovira pridelke in proizvode iz Brega, s tržaškega Krasa ter iz bližnjih krajev v Sloveniji. Prodajni center je sicer odprt vsako soboto od 9. do 13. in od 15. do 19. ure.

Včerajšnji sejem krajevnih dobrat, katerega geslo je bilo »Najlepše darilo je koristno darilo«, se je razrivel predvsem v popoldanskih urah, ko je na Dolgo krono prispolo lepo število obiskovalcev in predvsem predbožičnih kupcev, kar je proizvajalce seveda posebno razveselilo.

Gost DSI upokojeni nadškof Alojz Uran

Društvo slovenskih izobražencov bo jutri imelo svoj zadnji večer v letu 2013. Od začetka sezone je DSI priredilo - tudi v sodelovanju z drugimi društvimi in ustanovami - več kot 15 uspehlih večerov, ki so bili skoraj vsi dobro obiskani. Jutri se bodo čani in prijatelji društva v Peterlinovi dvorani srečali z upokojenim nadškofom Alojzom Uranom, da bi se z njim pripravili na duhovno podoživljanje božične skrivnosti in se obenem pogovorili o vprašanjih, ki odmevajo v sodobni družbi in Cerkvi. To bo tudi priložnost za izmenjavo tradicionalnih voščil ob koncu leta. Sezona DSI se bo v novem letu nadaljevala 13. januarja.

Z milnimi mehurčki o težavah s težo

Očarljive milne mehurčke, drobne in številne kot roj prozornih metuljčkov, in ogromne, da je v enem prostoru za deklico in dečka, take, ki se spremenijo v konfete, in druge tako goste, da z njimi lahko igraš ping pong, pa še mnoga drugačna zna ustvariti. Marco Zoppi, ki bo danes nastopil v Bobbiovem dvorani v ulici Ghirlandaio v okviru posebne ponudbe gledališča La Contrada. Njegova predstava Obubblebesity se zlahkotnostjo loteva resne teme prekomerne telesne teže, kar je nekoč bila tudi Zoppijeva osebna težava, predvsem pa je prijetna zabavna priponoved, v kateri so priponedno sredstvo milni mehurčki, za katere je sam Zoppi preštudiral pravo formuljo. Predstava je namenjena malim in velikim; v nedeljo sta predvideni dve ponovitvi, in sicer ob 16.30 in ob 20.20.

ZGONIŠKA OBČINA - Razstava gojencev VZC iz Sesljana

»Picasso« v Zgoniku

Na ogled slike, ki so jih povzeli po delih svetovnih likovnih mojstrov

Levo gojenči-umetniki z zgoniškim županom Mirkom Sardočem (prvi desno) ob odprtju razstave; spodaj levo »Picassova« ženska z dvema obrazoma; spodaj desno »Monetove« Nimfee

Picasso, Monet, Miró, Kandinsky in še drugi svetovno znani likovni umetniki so te dni na ogled v novi stavbi zgoniškega županstva. Sicer ne njihova dela, vredna milijonov evrov, temveč umetnine še večje, neprecenljive čustvene vrednosti, ki so jih po njihovem navdihu s pomočjo ustvarjalnih vzgojiteljev naslikali, izdelali, izrezali, zalepili in sestavili gojenici Vzgojno zaposlitvenega centra iz Sesljana.

Predelana Picassova Ženska z dvema obrazoma, Monetove Nimfe in Žena s parasolom, črtovje Kandinskega, Mirjevi barvni liki in še vse ostale razstavljenе slike nudijo vpogled v barviti svet osmih umetnikov in umetnic. Anuška, Andrea, Anja, Chiara C., Chiara F., Daniela David in Marco so vse slike izdelali skupinsko. Vzgojitelji Erica, Erik, Paola, Neva in Alberto so zaznali pravi trenutek navdaha in mlade mojstre spodbudili k ustvarjanju. Seveda, pomagali so jim pri drobljenju vejc, pri rezanju barvnega papirja, pri lepljenju zadrg in gumbov na podlago slike, pri

sestavljanju barvitih kamenčkov mozaika, pri pranju bele volne domače ovce in barvanju mehkih kosmitičev v zeleno in modro barvo, da so postali trava in nebo neverjetne umetnine.

Od pike do slike so poimenovali letosnjico razstavo RevisitArt, festival nekake predelane umetnosti, kot bi jo lahko poimenovali. Umetniško delo pa ni naključno. Gojenci in vzgojitelji so si ogledali že marsikatero razstavo, v Benetkah so si priskrbeli barvne kamenčke mozaika, drugod druge po-

trebščine. Proses njihovega ustvarjanja je dolg, a zato polno doživet, skušinski, kar združuje te posebne umetnike v po svoje čudovit likovni forum. Barvne kompozicije so ponokod tako enkratne, da bi se jim tudi njihovi navdihovalci, Picasso in drugi, gotovo priklonili, ko bi se zagledali vanje. Zato je razstava gojencev Vzgojno zaposlitvenega centra iz Sesljana vredna ogleda. Odprta bo vse do konca januarja 2014.

M.K.

Kulturno Društvo
PROMOKRAS

ŠPORTNO - KULTURNI
CENTER ZGONIK

nedelja,
22. decembra,
ob 18h

Blagajna
bo odprta
od 17.00 ure dalje.

Dvorana 15€
Tribuna 10€

DANES ZJUTRAJ ODPRTA SLAŠČIČARNA

Pekarna
Paolo Bukavec
Slaščičarna

PROSEK, 160 - TEL. 040/225220
PROSEK, 138 - TEL. 040/251068

PANETONI, PANDORO, 'TRONCHETTI',
PINCE, POTICE, PRESNIŽ IN DRUGE
BOŽIČNE SLADICE

**Voščimo Vam sladek Božič in
sластно leto 2014!**

www.paolobukavec.it

Svojim današnjim in bodočim strankam se zahvaljujemo za zaupanje!
Voščimo vam srečno, veselja polno in razigrano leto 2014!

Ogrevanje - alternativne energije - sončni sistemi in toplotne črpalke

termoIDEALE
Geom. GIANCARLO FORAUS
800 913 420

Obrtna cona Dolina 547/1 (TS)
info@termoideale.it
www.termoideale.it

VODOPIVEC
CENTER ZA TEHNIČNE PREGLEDE
Vaš zaupanja vreden mehanik

LYONESS

**Vesele božične in
novodelne praznike!**

Zgonik 50/a (pri županstvu) tel. 040.229122 - 34010 Zgonik

Ponudba:
pnevmatike
avtooptika
zavorni sistemi
blazilci
izpušni sistemi
olja
akumulatorji
servisiranje
sistemi klime
elektronika
diagnoza

POLICIJA - V Bologni prijeli žensko in njena sinova, ki so na čelu kriminalne združbe

Tatvine v stanovanjih so družinski posel

Vodja mobilnega oddelka Roberto Giacomelli

VSE SLIKE FOTO DAMJAN

Tržaški kriminalisti so uspešno preiskali primer romske družine iz Slavonije, ki je z izkoriščanjem mladoletnikov in tudi nosečnic izvajala tatvine v stanovanjih v raznih mestih v severni in srednji Italiji, največ v Emiliji-Romagni. V priporu so 42-letna poglavarka Sara Goman in njuna sinova, 23-letni Roki ter

20-letni Daniele Radulović. V četrtek so jih prijeli v Bologni. Pri svojih nezakonitih dejanjih so lahko računali na širši krog sorodnikov in znancev, ki so jim nudili pomoč - nekateri pod prisilo.

Na osnovi zbranih dokazov je tržaški mobilni oddelek policije potrdil, da naj bi ta tolpa izvedla najmanj deset tat-

Sara Goman

Roki Radulović

Daniele Radulović

vin v stanovanjih v Trstu, Bologni, Modeni, Parmi in Reggio Emilia. Dejavnost naj bi bila tudi v Ferrari, Lucci, Pistoii, Perugii in Genovi. Policija je zasegla več ukradenega blaga v skupni vrednosti 80.000 evrov ter 22.000 evrov v gotovini. Po besedah vodje mobilnega oddelka Roberto Giacomellija so osumljenci z avtomodom redno potovali iz domačega Slavonskega Broda v Italijo, kjer so plenili v stanovanjih. V akcijo so v resnici pošiljali predvsem mladoletnike in ženske, včasih celo nosečnice. »Prepričevali« so jih tudi z grožnjami, psihološkim pritiskom in nasilnimi dejanji. V

ogenj so pošiljali šibkejše osebe, da bi se jih organi pregona v primeru prijetja usmilili, je povedal Giacomelli. Avtodom se je s plenom ali zbranim denarjem približno vsakih 15 dni vračal na Hrvaško.

Preiskavo so uveli avgusta letos, ko so v Trstu arretirali neke tatove, po izpustitvi pa so jih zalezovali. Ob treh aretacijah gre omeniti tudi dve kazensko ovadbi na račun oseb, ki sta v Rimu in Bologni prikrali ukraden blago. Tolpa naj bi bila povezana z drugimi zlikovci, ki imajo svoje »štabe« v Turinu in Rimu ter tudi v Nemčiji, Franciji in Španiji.

OBČINA TRST - Na Goldonijevem trgu

Prosekar v Trstu

Župan Cosolini je s Kantetovim vinom nazdravil z občani

Tržaški župan Roberto Cosolini je skupaj s tržaškimi občinskim odborniki in odbornicami včeraj popoldne na Goldonijevem trgu nazdravil z občani. Ob spremljavi godbe občinske policije se je na trgu zbrala precejšnja množica ljudi, ki so sprva prisluhnili županovemu krajšemu nagovoru, nato so z njim nazdravili s Prosekarem, ki ga je prispeval Edi Kante.

Prireditev je namreč tržaška občinska uprava zaupala Kmečki zvezzi, ki je za to naložila znanega kraškega vinogradnika. Ta je sredi mesta ponudil Prosekarja, za pod zob pa fanclje z dušo in nekaj sladic. V tržaškem središču se je tako v bistvu nadaljevalo ...martinovanje, saj so ravno na Prosek uodprli prvo steklenico tega penečega vina.

Praznovanja na Goldonijevem trgu so se udeležili tržaški ob-

činski odborniki Edi Kraus, Roberto Treu, Antonella Grim in Laura Famulari. Kmečko zvezsta zastopala Franc Fabec in Edi Bukavec, ki sta po županovih besedah skupaj s Kantetom točila Tržačanom in Tržačankam Prosekarju.

Sicer je župan Cosolini pod velikim božičnim drevesom, ki so ga postavili sredi trga, poudaril, da je Prosekar nastal na Krasu, in ne v kakšnem drugem kraju, kot je Valdobbiadene v deželi Veneto. Župan je nato spomnil na številne ljudi, ki so v težavah in potrebujejo pomoč in solidarnost. Z optimizmom je dodal, da bi se morale stvari s prihodnjim letom malo izboljšati. Vendar bo to odvisno od vseh, zato si morajo vsi zavrhati rokave in prispetati k ponovnemu razvoju, je še povedal župan Cosolini. (ag)

ZDRAVSTVO - Tržaška kampanja

Župan proti posebnim varovalnim ukrepom

Pravno-etična dilema, povezana z uporabo fizičnih in farmakoloških posebnih varovalnih ukrepov, je včeraj dober tudi podpora prvega moža mesta Trst Roberta Cosolinija, ki je na novinarski konferenci odkrito podprt kampanjo z naslovom Trieste libera dalla contenzione. Konec novembra je namreč tržaško Zdravstveno podjetje v sodelovanju z zbornico zdravnikov pripravilo posvet, na katerem so predstavniki različnih zdravstvenih poklicev spregovorili o razširjeni in nepotrebni fiksaciji pacientov.

Včeraj je župan Roberto Cosolini izrazil svoje nestrinjanje z uporabo tega ukrepa, ki je po novem v našem mestu prepovedan. Slišali smo, da so se zdravstveni delavci zlasti v psihiatrični zdravstveni negi ter domovih za ostarele posluževali ukrepa, s katerim so želeli omogočiti zdravljenje nemirnih oseb. Po prepričanju idejnih snovateljev kampanje, zmetki katere segajo sedem let nazaj, je fizično ali farmakološko oviranje bolnika najbolj restriktivno in najbolj posega v njihovo integriteto.

To kršenje osnovnih človekovih pravic je bil tudi glavni povod, da je k kampanji uradno pristopila tudi Občina Trst, smo slišali na včerajnjem srečanju, na katerem je župan Cosolini poddaril, da je fizični varovalni ukrep nevaren, nehuman, za bolnika oz. oskrbovanca doma za ostarele pa izredno poniževalen in travmatičen. Zadovoljen nad izraženim stališčem Občine Trst je bil včeraj predsednik zdravniške zbornice Claudio Pandullo, ki je izrazil tudi željo, da bi naše mesto postalo zgled drugim italijanskim mestom, kjer je fiksacija agitiranih pacientov nekaj čisto običajnega. Z županovo izjavlo, da ne gre za ideološko ampak za kulturno stališče, se je strinjala tudi občinska odborica za socialne zadeve Laura Famulari, ki upa, da se bo boj proti omenjeni pravno-etični dilemi še nadaljeval in da se bo preselil v druge kraje Italije.

Ponosna nad kampanjo v Trstu pa

je tudi direktorica službe medicinskih sester Maila Mislej, ki je izpostavila, da je pred desetletji Trst predstavljal primer dobre prakse na področju psihiatrične zdravstvene nege, zda pa bi to lahko postal tudi na področju bolj humanega in spoštljivega obravnavanja nemirnih ali agresivnih pacientov. Govornica je namreč poudarila, da je takšno ravnanje s pacienti zelo razširjeno v naši neposredni bližini, zaradi česar si močno želi, da bi županovo stališče vplivalo tudi na stališča županov drugih občin v naši regiji ... (sč)

NARAVA - Fotografski natečaj za šole

Fotografirajmo najljubše drevo

Občina Trst v sodelovanju s krožkom Circolo fotografico triestino razpisuje fotografski natečaj »L'albero del cuore« (Drevo srca), katerega cilj je ovrednotiti drevesa in nasložen zelenje na območju tržaške občine. Pobuda, pri kateri v prvi vrsti sodeluje novinar Maurizio Lozei, je namenjena dijakom nižjih in višjih srednjih šol, njihovim staršem in profesorjem. Rok za oddajo fotografij zapade 17. maja 2014, sledila bo tudi razstava. »S pomočjo posnetkov bomo še bolj cenili naša drevesa, ki so lepa, a tudi zelo pomembna, saj nam dajejo kisik, hrano in les, ne da bi zahvalila kaj v zameno,« pravi predsednica fotografskega krožka Alida Cartagine.

Natečaj predvideva dva razreda sodelujočih - dijake ter starše in profesorje. Nagrade bodo prejeli prvi trije uvrščeni v obeh razredih. »Prihodnost je v rokah mladih generacij. Najlepše slike bo določila žirija, ki bo upoštevala kakovost posnetka in njegove poslovne značilnosti. Vsakdo mora poslati največ štiri slike, tudi v formatu jpg z največjo dimenzijo 2MB. Lahko slikamo kakršnokoli drevo na

Mikser o solidarnosti

V današnjem sivem in s pesimizmom prežetim časom, v katerem se vse vrti okrog računice, obstajajo tudi izjeme. To so ljudje, ki vrednotijo sočloveka in za katere »solidarnost« ni le prazna beseda. V tokratnem TV mesecniku RAI »Mikser« (na sporednu noč), v nedeljo 22.12. ob 20.50) bomo imeli priliko spoznati štiri prostovoljce, ki delujejo na različnih področjih in s katerimi bo voditeljica Vida Valenčič v studiu spregovorila o tem, kako in zakaj udejanjajo solidarnost. Gostje bodo: Denis Doljak (Civilna zaščita Zgonik), Štefan Tomšič (kvredajalci Sovodnje), Faila Pašić Bišić – ambasadorka EU boja proti revščini in socialni izključenosti ter Jasna Semibratov (zaupni telefon Samarijan).

Oddajo so pripravili Mairim Cheber, Jan Leopoli, Živa Pahor in Vida Valenčič. Režijo podpisuje Živa Pahor. Ponovitev oddaje bo v četrtek 26. decembra ob istem času.

Razstava Nivee Mislej

V Naravoslovnom didaktičnem centru v Bazovici (Bazovica št. 224 (Trst), telefon 040 3773677) je do 31. decembra na ogled razstava bakrenih reliefnih slik umetnice Nivee Mislej. Ob trenutni razstavi si obiskovalec lahko ogleda še stalno razstavo, ki ga polepel v svet naravnega bogastva Kraša, uporabe lesa, biotske pestrosti in svetovnih problematik, ki pestijo naravna okolja. V prazničnem obdobju bo Center odprt s sledečim urnikom: ponedeljek 23. decembra 9.-13., torek 24. decembra 14.-18., petek 27. decembra 9.-13., ponedeljek 30. decembra 9.-13., torek 31. decembra 14.-18. Vstop prost.

Ponoči trčil v štiri parkirane automobile

V petek ponoči je avtomobilist pod vplivom alkohola povzročil večjo gmotno škodo na Ulici Giulia, kjer je trčil v štiri parkirana vozila. 42-letni C. B., ki se je rodil v Nemčiji in živi v Trstu, se je s svojim flatom punto zaletel v avtomobile renault clio, alfa 147, citroen C2 in toyota aygo. Na prizorišče je prispeval patrulja policije, ki je najprej ugotovila, da je edina vpletena oseba nepoškodovana. Karabinjerji so nato prispevali napravo za opravljanje alkotesta, ki pa ga je voznik zavrnil. Sledili so kazenska ovadba, odvzem vozniškega dovoljenja ter zaseg vozila.

območju tržaške občine, več informacij nudijo na elektronskem naslovu cft-trieste@libero.it, na tel. št. 040-635396 ter na spletni strani www.circolofotografico-triestino.it.

MILJE - Napoved med petkovim večerom, posvečenem Borisu Pahorju

Pri založbi Bompiani kmalu prevod romana Mesto v zalivu

»Borisa Pahorja moramo občudovati, ker je neustavljen pri pripovedovanju svoje zgodbe, ki je hkrati zgodba vseh nas. Zgodovina je prinesla v preteklem stoletju veliko bolečih sprememb, o katerih govoril Boris Pahor v prvi osebi.«

S to mislio je Isabella Marega, predsednica Društva Slovencev miljske občine K. Ferluga, uvedla petkov miljski večer v občinskem gledališču Verdi, ki je bil posvečen tržaškemu pisatelju. Pred njo je navzoč pozdravil tudi Nerio Nesiadek, župan Občine Milje, ki je bila pobudnica večera in ki je že v preteklosti namenila pozornost Borisu Pahorju s projektom »Boris Pahor - Lojze Spacal. Krajina dvajsetega stoletja«.

Pogovor s stoletnim tržaškim pisateljem je vodila Tatjana Rojc. Večer je bil tudi prva uradna predstavitev oboognetnega prevoda v italijansčino monografije »Così ho vissuto. Il secolo di Boris Pahor«, ki je izšla preteklega 13. decembra pri založbi Bompiani iz Milana. Slovenski izvirnik »Tako sem živel, stoletje Borisa Pahorja« je izšel po Pahorjevi stoletnici pri Cankarjevi založbi.

Prevod knjige je nastal po volji urednice milanske založbe, Elisabette Sgarbi, za katerega se je odločila ob intervjuju s Pahorjem med snemanjem celovečerca »Il viaggio della signorina Villa«. Monografija vključuje tudi ta intervju ob novonastalih prevodih odlomkov iz del Boris Pahorja in ob še neobjavljenih dnevnih zapisih profesorja.

Pahor je priznal, da gre za pomembni deli, ker vsebuje njegovo življensko zgodbo, ki se vije okrog tragedije dvajsetega stoletja. »Lahko bi rekli, da sem pravi prinašalec nezgod,« je nadaljeval pisatelj, ki se je v svojem življenu uprl trem diktatorskim režimom. »Gre torej za zgodovinsko publikacijo, ki bo pomagala bralcem spoznati poglavja zgodovine, ki so jim, še zlasti mladim, polnoma prikrita,« je zaključil.

Rojčeva in Pahor sta napovedala, da bo ravno pri založbi Bompiani izšel prevod romana Mesto v zalivu, ki je, po besedah profesorja, izjemno navdušil Elisabetto Sgarbi. Urednica založbe je zapisala, da gre za zgodovino »ubogega slovenskega naroda«, kar po Pahorjevem mnenju ni pomilovanje. Gre za kazalko, da začenja italijanski svet končno razumevati zgodovino slovenskega naroda v dvajsetem stoletju, o kateri nam neučrudno priča Boris Pahor. (mlis)

Posnetek z miljskega večera, ki je potekal v priredbi Društva Slovencev miljske občine Kiljan Ferluga

DAMJAN

OPČINE - Danes se bo s kočijo spet pripeljal Božiček, spremljala ga bo trebenska godba

Bogat božični program

Trgovine odprte dopoldne in popoldne - V torek procesija, v sredo božično slavje z domačimi pevskimi zbori

Na Opčinah se na pobudo konzorcija Centro in via ter združenja Skupaj na Opčinah nadaljuje niz decembrskih pobud za otroke in odrasle »Božič z nami«, danes popoldne bo v središču vasi spet mogoče srečati tudi samega Božička.

Tako kot pred tednom dni se bo belobradi možak tudi danes pripeljal s kočijo, nanjo bo povabil otroke in jih seveda obdaril. Na trgu Škavencu bo z njimi zapel nekaj božičnih pesmic ob spremljavi godbe Viktor Parma iz Trebč. Njegov prihod na ta trg pričakujejo ob 15. uri, sledili bodo sprevodi do Proseške ulice in nazaj do gostilne Diana v Narodni ulici 11. Božiček naj bi se poslovil približno ob 18. uri, openske trgovine pa bodo danes odprte od 10. do 13. ure in od 15.30 do 19. ure.

Naslednji dogodek bo v torek

ob 22.45, in sicer procesija s postankom in praznovanjem Jezusovega rojstva pri jaslicah »none Brune«. V sredo, na božični dan, bo v cerkvi sv. Jerneja slovesna jutranja maša, ob 18. uri pa božični koncert z domačimi pevskimi zbori Vesela pomlad, Sveti Jernej in SKD Tabor.

V torek, 31. decembra, bo v openski cerkvi maša hvaležnica (ob 19. uri) z župnijskim mešanim pevskim zborom ter z moškim pevskim zborom Sveti Jernej. Konzorcij Centro in via ter združenje Skupaj na Opčinah napovedujeta tudi novoletni koncert, ki bo v nedeljo, 12. januarja, v Prosvetnem domu. Ob 18. uri bo nastopil troblinski ansambel glasbene šole iz Kopra pod vodstvom Borisa Benčiča. Atelje slikarja Fulvia Cazzadorja bo v prazničnem obdobju vseskozi odprt od 15.30 do 19.30.

BOLJUNEC - Na dan sv. Štefana se obnavlja stara tradicija »lučanja«

Boljunčani pripravljajo Štefanovanje

»Municija« za letošnje lučanje je že pripravljena

Tako, kot je za fantovsko 1. maj in postavljanje »maja«, je za dekliško praznik sv. Štefana. Dekleta so namerič čuvaj stare ali celo prastare in edinstvene tradicije lučanja jabolk na Gorici. Dogodek obuja spomin na kamenjanje - pi ozročilu katoliške Cerkev, prvega mučenika in svetnika sv. Štefana.

Dekliška zaobjema mlada in neporočena dekleta, ki se zborejo na ta dan na Gorici v Boljuncu in v postaviti dveh »front« ob zvonenu zvonov pričnejo »vojno jabolk«. Prva zaluča »frejla« in s to gesto se uradno predstavi publiki, kajti ta funkcija se obnavlja vsako leto v strogi tajnosti. Ko se zaključi obred in se dekleta masovno zaženejo v skupine fantov, ostanejo na bojnem polju ostanki razčetverjenih jabolk, ki

gredo v veselje konjem na Dolgi kroni.

Na ta dan je tradicija, da Kulturno društvo France Prešeren poskrbi za veseloigrivo domaćem narečju. Letos so igro »Poroka za en šold« napisali, pripravili in jo bodo odigrali samo domačini. Nastopu desetčlanskega ansambla so se pridružili še pevci zboru »Fantje pod latnikom«. V nastopu, ki je reziral priznani in dolgoletni igralec in režiser v SSG Adrijan Rustja, sodeluje na odru in za odrom ter statisti preko petindvajset ljudi.

Pred predstavo bodo z nastopom program obogatili pevci zboru »Fantje pod latnikom« pod vodstvom Manuela Purgerja in tamburinski ansambel pod vodstvom Ervina Žerjala.

MIBO

Danes božični koncert v Šempolaju

Danes (nedelja, 22. decembra) bo ob 20. uri v cerkvi v Šempolaju božični koncert godalnega orkestra SCGV Emil Komel in vokalnih solistov iz razreda prof. Franke Žgavec Koncert prireja Občina Devin Nabrežina v sodelovanju s Slovenskim centrom za glasbeno vzgojo Emil Komel iz Gorice in s finančno podporo Pokrajine Trst.

Na Radiu Trst A o Grkih v Trstu

Med skupnosti, ki so v preteklosti prispevale k razvoju Trsta in pustile vse do današnjih dñi svoj pečat na različnih področjih vsakdanjega življenja, spada nedvomno tudi tržaška grška skupnost. O njeni preteklosti in sedanosti boste lahko zvedeli v nizu oddaji z naslovom Tržaški Grki - naši somičani, ki vam bo odprl nov pogled na skupnost, ki živi v našem mestu že 250 let.

V prvi oddaji, ki bo na sprednu 25.12. ob 12.15 s ponovitvijo v sklopu studia D 26.12. okoli 12.15, se bo urednik Peter Rustia pogovoril o težiščih oddaje z avtorico niza Giuliano Sosič.

TRST - Občni zbor tabornikov Rodu Modrega vala

Ob 60-letnici izredno bogato taborniško leto

Pozornost mlajšim članom in delu v mestnih središčih

Za tabornike RMV je bilo leto obletnice še posebno uspešno in delovno

DAMJAN

»Za sabo puščamo izredno bogato taborniško leto. Praznovanje 60-letnice je prineslo marsikater pozitivni učinek v delovanje organizacije, poletni dogodki pa so nas nedvomno postavili pod reflektorje, vendar naše delovanje temelji predvsem na iskanju novih izzikov in uspešnim delom z našim članstvom.«

Tako je začel svoje poročilo starosta organizacije Rodu modrega vala, Andrej Marušič - Volnik, na rednem občnem zboru organizacije, ki je potekal 14. decembra v dijaškem domu Srečko Kosovel v Trstu. Lokacije niso izbrali naključno: prav tam so pred 60 leti ustavnovili rod.

Tržaška in goriška četa ter šest družin, ki delujejo po vseh in povezujejo tabornike v Italiji, puščajo tudi letos za sabo pestro sezono. Poleg praznovanja 60. obletnice delovanja organizacije, je vredno poudariti tudi sodelovanje s TPPZ-jem Pinko Tomažič ob 40-letnici delovanja, v sklopu katerega so tudi tabor-

niki zapeli v ljubljanski dvorani Stožice. Ne gre pa prezreti vsakoletnega tabora, ki je potekal letos v Kredu pri Kobarišu, kateremu je sledil tridnevni tabor za starejše tabornike - taborniški raj. Septembra je RMV sodeloval s skavti SZSOS in SPDT-jem pri organizaciji orientacijskega pohoda za dijake višjih srednjih šol v tržaškem mestnem središču v sklopu Slofesta.

»Pozornost naj gre mlajšim članom in uspešnemu delu na rednih teledenskih ali dvotedenskih srečanjih po taborniških družinah,« je nadaljeval Marušič. To delo so nadgradile številne akcije, ki so potekale čez celo leto, marsikdaj v tesni povezavi z okoljem, v katerem organizacija deluje.

Pred sabo pa imajo taborniki številne izzive: »Ponudba otroških in mladinskih dejavnosti je tako v Trstu kot v Gorici zelo pestra in konkurenčna. Zavedali smo se potenciala dijaških domov, s katerimi moramo ubra-

ti pot sodelovanja,« je dodal starosta organizacije, ki je omenil nujnost, da se okrepi delovanje v goriškem in tržaškem mestnem središču.

Pred volitvami novih statutarnih organov je bil na vrsti pozdrav gostov in sicer Iva Štajdoharja za Zvezo tabornikov Slovenije, Marina Marsiča za SKGZ, Živke Persič za ZSKD in Irene Čebulec za SKD Tabor.

Volitve novih organov so privedle do manjših sprememb v rodrovi upravi: na čelu organizacije ostaja Andrej Marušič - Volnik, izvoljeni podstarosti sta Kres - Gabrijel Zavadlal in Breza - Barbara Ferluga, načelnice bodo letos Iskra - Malina Tedeschi, Vrtnica - Madalena Pernarcich in Sončnica - Nina Race.

Ob občnem zboru je izšlo tudi tiskano glasilo RMV - Modri val, ki združuje vse gradivo, ki so ga letos redno objavljali na taborniškem istoimenskem blogu. (mlis)

NABREŽINA - V cerkvi svetega Roka

Gojenci Glasbene matice ustvarili toplo praznično vzdušje

Ob velikih jaslicah s skalami iz kraškega kamna nabrežinske cerkve svetega Roka je bilo adventno pričakovanje v petek posebno doživeto, saj so za praznično vzdušje zaigrali in zapele učenci Glasbene matice. Tradicionalna božičnica je potekala letos v sodelovanju s SKD Igo Gruden in na pobudo Občine Devin-Nabrežina v sklopu občinskih pobud ob praznikih, ki potekajo s podporo Pokrajine Trst.

Odbornica za kulturo Marija Brecelj je pred začetkom koncerta voščila številnemu občinstvu, da bi prazniki potekali v duhu mladostnega navdušenja, ki ga odražajo izvedbe učencev glasbene šole.

Kot prvi je to prijetno vzdušje pričaral najmlajši pianist Jaš El Baji, ki je v božično rdeči majici odpri revijo, ki so jo oblikovali učenci iz oddelkov za harmoniko, flauto, kitaro, violino in klavir (pianisti so se zaradi cerkvenega okvira seveda prilagodili uporabi električne klaviature).

Skladbe za božičnico so vedno naravnane na nežne in tople občutke božičnega časa, nekateri profesorji in učenci pa se potrudijo, da naštudirajo za ta nastop celo priložnostne skladbe izven rednega programa. Pianistke Gaja Pela, Tia Jurinčič, Petra Prašelj in Tina Hussu so se na primer združile pri izvedbi treh delov Vergantijeve božične pravljice Sanje.

Oddelek za harmoniko sta zastopala Marat Acquavita z izvedbo Veselih pesmi in zbran Jakob Kralj. Na flauto so zaigrali Metka Zerjali s spevnim Menuetom, Valentina Jogan in Nausikaa Concina z opernim duetom v instrumentalni priredbi ter muzikalni duo, ki sta ga sestavljali Urška Petaros in Tjaša De Luisa. Strune kitare so se oglasile pod prsti zamišljene Manuela Bona in ekspresivnega Gabrijela Žetka. Vanja Juliani pa je kot edini violinist na božičnici, suvereno predstavljal svoj oddelek z lepim zvokom in prepričljivim pristopom k stavku Haydnovega koncerta.

Ravnatelj Glasbene matice Bogdan Kralj je ob voščilih za vesele praznike poudaril dvojno posebnost letošnje božičnice: na eni strani že omenjeno sodelovanje z Občino, na drugi pa zaključni nastop dekliskoga zborja Kraški slavček-Krasje, ki je v tem kontekstu predstavljal vpeljano sodelovanje Glasbene matice s krajevnimi društvimi, otroškimi in mladinskimi zbori, pri katerih učenci šole lahko dobijo obvezno pevsko izobrazbo. Nastop tega zpora je v tem smislu lep primer obojestranske rasti in vzajemne umetniške koristi; društvo sprejema učence glasbene šole, nekatere pevke zpora pa so se vpisale na tečaj solopetja Glasbene matice. Vokalno izpopolnjevanje članic že v osnovi dobre pevske zasedbe, v kombinaciji z idejami in sposobnostmi zborovodkinje Petre Grassi, je spodbudna osnova za rast skupine, od katere lahko pričakujemo zelo zanimiva presenečenja in dosežke.

Pevke so na nabrežinskem koncertu ustvarile magično vzdušje s primernimi in izvrstnimi programskimi izbirami (Gallus, Whitacre, Antognini, Taverner) v dovršenih in skrbno premišljenih izvedbah. Spremljala sta pianist Jan Grbec in violončelistka Irene Ferro Casagrande. Sodelovanje Glasbene matice z Občino Devin Nabrežina se bo nadaljevalo 4. januarja, ko bo na sprednu koncerta dva harf v cerkvi v Sesljanu.

DANES - Božična pevska revija Nativitas

Danes koncert v cerkvi pri Ferlughih z naslovom Moški glasovi v božičnih pesmih

MoPZ Tabor z Općin se že vrsto let udeležuje deželne revije Nativitas, ki jo organizira Deželno združenje pevskih zborov USCI in Zveza slovenskih kulturnih društev. Zadnji dve leti je naš zbor pel v Bardu v Terski dolini, kamor nas je povabil Barski orkester. Pa smo se odločili, da letos povabimo mi Barski orkester k nam v goste. Spomnili smo se tudi, da smo pred leti peli v Štrnjevici pri Gorici, kamor nas je povabil domače Kulturno društvo „Sabotin“ in MoPZ Štrnjevec. Tako smo sklenili, da bi za to priliko povabili tudi njih in bi vsi trije zbori sooblikovali ta božični koncert in sicer v cerkvi Lurške Matere božje pri Ferlughih, ki je podružnica openske favore. Ker bodo nastopili trije moški pevski zbori, smo ta božični koncert imenovali Moški glasovi v božičnih pesmih.

Pri tem se seveda toplo zahvaljujemo vsem Ferlugovcem za gostoljubje in še posebej gospe Carmeli za prijaznost in naklonjenost. Koncert Nativitas bo v cerkvi pri Ferlughih danes, v nedeljo, 22. decembra ob 17. uri.

Poslušalcem smo pripravili še prijetno glasbeno presenečenje. Prisrčno vabljeni.

Armando Škerlavaj

Na fotografiji:
božična zborovska
revija Nativitas je
19. decembra
potekala v
organizaciji SKD
Barkovlje

DAMJAN

SV. IVAN - Prihodnjo nedeljo Šolskim sestram nagrada D. Černeta

V Zavodu šolskih sester v Ul. delle Docce 34 pri Sv. Ivanu v Trstu bo v nedeljo, 29. decembra, ob 16. uri posebna slovesnost. Odbor, ki pri Knjižnici Dušana Černeta zadnja leta skrbi za podeljevanje nagrade, ki je poimenovana po časnikarju, kulturnem in političnem delavcu Dušanu Černetu (1916-75) bo 26. Nagrada Dušana Černeta izročil Šolskim sestram tržaške province sv. Petra in Pavla. Te priljubljene redovnice, ki so prišle med tržaške Slovence že leta 1895, bodo prejele priznanje za svoje plodno versko, vzgojno, šolsko, kulturno in socialno delo. Njihova tržaška provinca obsega redovne skupnosti na Tržaškem, Goriškem, v Kanalski dolini in pa v Aleksandriji ter Kairu v Egiptu.

Nagrado Dušana Černeta je poseben Sklad Dušana Černeta začel podeljevati leta 1976. Do leta 2000 je bilo podeljenih 23 nagrajd, nakar je prišlo do premora. Skrb zanjo je prevzela Knjižnica Dušana Černeta, ki je sklenila, da oživitvi letos podeli tri nagrade ustanovam ali posameznikom, ki se odlikujejo zaradi dela v korist slovenstva, demokracije in krščanstva, po eno za vsako izmed treh pokrajij, v katerih v Italiji avtohtono živimo Slovenci.

Tako je 31. januarja v Gorici prejel 24. Nagrada Dušana Černeta Kulturni center Lojze Bratuž, 25. maja je v Špetru prejel 25. nagrađen beneški duhovnik, teolog in publicist prof. msgr. Marino Qualizza, zdaj pa je na vrsti še 26. nagrada. S prihodnjim letom se bo obnovil letni ritem podeljevanja, ne glede na krajevni vrstni red.

Nedeljsko slovesnost v Zavodu šolskih sester bo vodil časnikar Saša Martelanc. Kratko okroglo mizo o Dušanu Černetu in o knjigi Zvestoba vrednotam - Podoba Dušana Černeta in po njem poimenovanih pobud, ki jo je izdal Krožek za družbena vprašanja Virgil Šček iz Trsta, bo vodil njen urednik Ivo Jevnikar, pri njej pa bodo sodelovali nekateri izmed njenih ustvarjalcev: Černetova nečakinja Ana Marija Prijatelj iz Novice Gorice, Lučka Kremžar De Lusa za Knjižnico Dušana Černeta, Saša Martelanc pa za nekdanji Sklad Dušana Černeta.

Prof. Tomaž Simčič bo nato podal utemeljitev nagrade in v pogovoru s sestrama Gabrijelo Koncilio in Valentino Rupnik predstavil prehodeno pot ter sedanje delo tržaške province. Rodna sestra Dušana Černeta Boža Mervic iz Gorice bo na koncu izročila nagrado provincialni predstojnici šolskih sester s. Doroteji Rupnik.

Čestitke

Danes praznuje pri Banii 85 let naša draga mama, nona in nona bis ROŽI. Vsi, ki jo imamo radi, ji kliče moše na mnoga leta in ji želimo obito lepih trenutkov in veselja.

18. decembra je praznovala naša ANICA GRILANC okrogla leta. Obilo sreče, zdravja in veselja še naprej, ji želijo vsi najdražji.

Naša DRAGICA - Mačkoljanka, a že mnogo let Koprčanka, bo jutri slavila častitljivih 90 let. Želimo ji, da bi v krogu svojih dragih preživelala še mnogo zdravih in srečnih let. Sestra Želka, svakinji Valerija in Danica ter nečaki z družinami.

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Colpi di fortuna«.

ARISTON - 16.30, 18.15, 20.00 »Il paradieso degli orchid; 21.30 »Blanca-nieves«.

CINEMA DEI FABBRI - 16.30, 21.30 »Aqui y alla - Qui e la«; 18.30, 20.00 »Spaghetti Story«.

FELLINI - 15.30 »Free Birds - Tacchini in fuga«; 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Blue Jasmine«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Philomena«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »I sogni segreti di Walter Mitty«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.45, 18.25, 20.00, 21.40 »La mafia uccide solo d'estate«.

KOPER - PLANET TUŠ - 15.30, 17.45, 19.45, 20.45 »Hobit: Smaugova pušča«; 17.00, 20.15 »Hobit: Smaugova pušča 3D«; 20.10 »Igre lakote: Kruto maščevanje«; 13.40, 15.20 »Jelenček Niko 2«; 13.30, 14.10, 16.00 »Jurij in pogumni vitezi«; 13.30, 16.30, 17.50 »Ledeni kraljestvo«; 15.45 »Ledeni kraljestvo 3D«; 21.00 »Philomena«; 15.00 »Sprehod z dinozavri«; 18.45 »Sprehod z dinozavri 3D«; 17.00 »Trnulčica«; 14.15, 18.45 »Vesoljski pirat kapitan Harlock«; 21.10 »Vse je izgubljeno«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 11.00, 15.40, 17.40, 19.40, 21.40 »Disney - Frozen il regno di ghiaccio«; 15.20, 17.05, 18.55, 20.40, 22.30 »Indovina chi viene a Natale«; Dvorana 2: 11.00, 15.20, 16.50 »Il segreto di Babbo Natale«; 11.00 »Free Birds - Tacchini in fuga«; Dvorana 3: 15.30, 17.10, 18.50, 20.40, 22.20 »Un fantastico via vai«; 18.20 »Hunger Games - La ragazza di fuoco«; Dvorana 4: 21.15 »Lo Hobbit - La desolazione di Smaug 3D«; 11.00, 16.00, 18.40, 21.40 »Lo Hobbit - La desolazione di Smaug«.

SUPER - 16.00, 17.50, 21.20 »Zoran, il mio nipote scemo«; 19.40 »Venere in pelliccia«.

THE SPACE CINEMA - 11.00, 15.20, 18.30, 21.40 »Lo Hobbit - La desolazione di Smaug«; 12.50, 18.20, 21.30 »Lo Hobbit - La desolazione di Smaug 3D«; 11.10, 13.25, 15.40, 17.50, 20.00, 22.10 »Un fantastico via vai«; 10.50, 13.05, 15.20, 16.05, 17.35, 19.50, 22.05 »Disney - Frozen il regno di ghiaccio«; 10.45, 13.15, 15.10, 17.30, 19.50, 22.10 »I segreti di Walter Mitty«; 11.05, 13.05, 15.40, 17.50, 20.05, 22.15 »Colpi di fortuna«; 11.00, 13.15, 15.30, 17.45, 20.00, 22.15 »Indovina chi viene a Natale«; 11.00 »Il segreto di Babbo Natale«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 14.30, 16.30, 18.30, 20.30, 22.30 »Frozen il regno di ghiaccio«; Dvorana 2: 14.45, 17.45, 21.00 »Lo Hobbit - La desolazione di Smaug«; Dvorana 3: 16.00, 18.00, 20.15, 22.15 »Un fantastico via vai«; Dvorana 4: 15.15, 17.20, 19.50, 22.00 »Philomena«; 15.30, 17.40, 20.00, 22.10 »Colpi di fortuna«.

Obvestila

DEVINSKI GRAD bo izjemoma zaprt danes, 22. decembra.

KD SLOVAN s Padrič vabi danes, 22. decembra, ob 17.30 na predbožični aperitiv pod borom na glavnem padriškem

MoPZ Fantje izpod Grmade Otroška skupina Devin in MeCPZ Devin

vabijo na koncert

BOŽJI NAM JE ROJEN SIN

v topli cerkvici Svetega Duha v Devinu
na Štefanovo, 26. 12., ob 17.30.

ŽUPNIJA SV. JERNEJA AP. in MeCPZ SV. JERNEJ – OPĆINE v sodelovanju z ZCPZ - Trst

vabita na

BOŽIČNI KONCERT

na Božič,
25. decembra 2013, ob 18. uri
v župnijski cerkvi na Opčinah

Koncert oblikujejo:

OPZ Vesela pomlad

vodi Goran Ruzzier

MIVS Vesela pomlad

vodi Andreja Štucin

MoPZ Tabor

vodi David Žerjal

MoPZ Sv. Jernej

vodi Walter Lo Nigro

MeCPZ Sv. Jernej

vodi Janko Ban

trgu. Najprej bo na vrsti prižig lučk, nato predstavitev koledarja, loteria ter nastop MePZ Slovan Skala. Zjutraj ob 10.00 se bodo v prostorih Gozdne zadruge na Padričah zbrali otroci. Na božični ekodelavnici bodo sestavili božične okraske, s katerimi bomo okrasili bor. Vsak naj s seboj prinese plastenke, lončke in druge predmete.

KMEČKA ZVEZA vabi na srečanje o sečnji in novih gozdarskih predpisih, ki bo v ponedeljek, 23. decembra, ob 17. uri v dvorani ZKB na Opčinah. Predaval bosta dr. Aldo Cavani, načelnik Gozdarskega inšpektorata v Trstu in Gorici ter dr. Antonella Zanaro iz iste ustanove.

KNJIŽNICA P. TOMAŽIČ IN TOVARIŠI in SKD Tabor - Općine obveščata, da bosta zaprti od ponedeljka, 23. decembra, do torka, 7. januarja.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA bo med prazniki zaprt od ponedeljka, 23., do torka, 31. decembra.

OBČINA DEVIN NABREŽINA obvešča, da bo Urad za odnose z javnostmi zaprt od 23. decembra, do vključno 6. januarja.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik, Repentabor) sporoča, da bo urad socialne službe, Naselje Sv. Mavra 124 - Sesljan, v petek, 27. decembra, zaprt za stranke. V ponedeljek, 23. decembra, bo deloval od 8.30 do 10.30. Info na tel.: 040-2017398/390.

ZSKD obvešča, da bo tržaški urad med božičnimi prazniki zaprt od 23. decembra, do vključno 6. januarja.

SDGZ in podjetje Servis sporocata spoštovanim članom in cenjenim strankam, da bodo 24. decembra, po poldne, naši uradi zaprti.

ŽEGNAMEJE KONJ bo v četrtek, 26. decembra, ob 12.30 v Štivanu, pri stari cerkvi Sv. Ivana. Obred prieja konjeniško društvo Skuadra Uoo. Vabljeni konjeniki, ljubitelji konj in slovenski običajev.

JUS NABREŽINA IN GODBENO DRUŠTVO NABREŽINA v sodelovanju z Borisom Grudnom, Martinčev, vabita člane, vaščane in prijatelje na veselo srečanje in družabnost, ki se bo vršila v petek, 27. decembra, od 18.00 dalje na nabrežinskem trgu. V prijateljskem vzdušju se bomo vsi skupaj poslovili od starega leta in si bomo izmenjali iskrena voščila za novo leto. Za veselo in praznično vzdušje bo poskrbel domača godba.

OBČINA ZGONIK obvešča, da bodo v petek, 27. decembra, vsi uradi zaprti.

SPDT vabi člane, ki se želijo udeležiti 35. spominskega nočnega pohoda v Dražgoše v soboto, 11. januarja, ali nedeljskega pohoda čez Jelovico, da se iz organizacijskih razlogov prijavijo do petka, 27. decembra, na tel. št. 040-220155 (Livio).

KROŽEK KRU.T vabi na tradicionalno »Srečanje ob koncu leta«, ki bo v soboto, 28. decembra, v Bazovici, Ul. S. Kosovel 3. Prijava in informacije na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, tel.: 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

ZSKD obvešča včlanjene zbole, da je na www.zpzb.si objavljena prijavniča za zborovsko revijo Primorska potje. Rok prijave zapade 31. decembra.

SPDT vabi v sredo, 1. januarja, na tradicionalni novoletni pohod na Medvedjak. Zbirališče ob 14.00 na Poklonu pri restavraciji Furlan na Repenabtru, od tod se bomo skupaj podali

proti vrhu Medvedjaka, kjer si bomo voščili in nazdravili novemu letu.

PILATES - vaditeljica Sandra in Skupina 35-55 obveščata da Pilatesa med prazniki ne bo. Prva vadba v novem letu bo v torek, 7. januarja, v televadnicni nižje srednje šole S. Gregorčič v Dolini, z običajnim urnikom.

DOBRO POČUTJE MED NOSENOSTJO - Center otrok in odrašlih Harmonija, prireja inovativni tečaj za bodoče mamice in svoje otroke, na katerem lahko vsak sredo izboljša svoje psiho-fizično stanje z namenom, da pridejo pripravljene do poroda. Tečaj bo vodila psihologinja in psihoterapeutka Ingrid Bersenda. Toplo vabljeni na prvo srečanje, ki bo potekalo v sredo, 8. januarja. Info in prijave: center.harmonija@gmail.com ali 320-7431637.

JOGA - SKD F. Prešeren iz Boljuncu obvešča, da bo po božičnih in novoletnih praznikih, naslednja vadba joge v sredo, 8. januarja, po običajnem urniku.

AŠD MLADINA organizira začetne in nadaljevalne tečaje alpskega smučanja s pričetkom v soboto, 11. januarja, ki se bodo odvijali v deželi. Informacije na tel.: 347-0473606.

AŠD SK BRDINA prireja tečaje alpskega smučanja v Forni di Sopra od 12. januarja, dalje. Vpisovanja na sedežu društva, Repentarska ul. 38 - Općine, ob ponedeljkih od 20.00 do 21.00. Informacije: 340-5814566 (Valentina). Avtobusni prevoz: 335-547666 (Vanja).

Loterija 21. decembra 2013

Bari	33
------	----

 SKD France Prešeren Boljunc
pod pokroviteljstvom Občine Dolina
vabi na

ŠTEFANOVARJE 2013

v četrtek, 26. decembra

ob 14.30 na Gorici

LUČANJE

ob 18. uri v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu

PRIREDITEV

Nastopajo:
domača dramska skupina
z veseloigro

P'RVOKA Z' AN SOUD

Tekst B. Mihalič in I. Verk-Žerjal
Režija Adrijan Rustja

Tamburaški ansambel
dir. Ervin Žerjal

MoPZ Fantje pod latnikom
dir. Manuel Purger

Turistične kmetije

KMEČKI TURIZEM RADETIC

SIDONJA

v Medji vasi je odprt od 20. do 30. decembra vsak dan.

Tel. 040-208987

MARIZA

ima OSMICO v Ricmanjih do 30.12.2013.

Osmice

OSMICA je odprta pri Piščancih. Silvana Ferluga vabi na domačo kapljico.

OSMICO NA KOLONKOVCU je odprla družina Debelis, Ul. G. Ventura 31/1. Tel.: 347-3648603.

OSMICO je v Mayhinchah 58/a odprla družina Pipan-Klarič. Toplo vabljeni! Tel.: 040-2907049.

SERGIO GIOVANINI je odprl osmico v Ul. Modiano 2 (Strada di Fiume). Toplo vabljeni.

POGREBNO PODJETJE

San Giusto
Ripa

V trenutku

žalost...

vrljubnost
...in tradicija

OPČINE - Proseška Ulica 18
TRST - Ul. Torre Bianca 37/a
TRŽIČ - Ul. San Polo 83, Zelena številka: 800 860 020

Na razpolago za prevoze pokojnikov iz bivališča ali doma starejših občanov.

ZELENA ŠTEVILKA (800 833 233)

Nudimo še pomoč pri dedovanju in pokojninih

PRIDEMO TUDI NA DOM!

 glasbena matica

BOŽIČNO PRIČAKOVANJE

s pianisti Glasbene matice

ponedeljek, 23. decembra
2013, ob 17. uri

kavarna »Caffe' degli Specchi«,
trg Unitja 7

Vljudno vabljeni!

Poslovni oglasi

KMETIJA OTA

BOLJUNEC 600

Novo ekstradeviško oljčno olje in vino, konfekcije.

Do 31.12. vsak dan 14.00-19.00, zaprt 25.12.

Info: 3335450076 - 3338487255

50-LETNA IŠČEM DELO:

čiščenje ali skrb za starejše.

Tel. 00386-40-628540

ŠIVILJSKI LABORATORIJ

NUDI popravila, obnove oblačil, oblačila po meri, hišna oprema in drugo.

Popoldanski urnik za informacije tel. 00386 5 7667372

komen 58 slovenija

Mali oglasi

IŠČEM DELO kot hišna pomočnica, negovalka starejših ali varuška otrok. Tel.: 320-6303821.

PRODAM drsna vrata (200x210) in parvodna vrata (100x210) alu-les. Skupna cena 200,00 evrov. Tel.: 328-1570366.

PRODAM novo oljčno olje, ročno pobirano, sorte belica iz dolinske občine. Najmanj 5 litrov. Cena: 12,00 evrov na liter. Tel. št.: 348-6183054.

PRODAM peč za centralno kurjavo, na drva ali na plinsko olje, 39.000 kalorij. Tel.: 040-229250.

PRODAM tekaške smuči elan, 180 cm

in tekaške čevlje alpina, št. 38. Tel. št.: 335-7794451.

PRODAM vinograd in oljčni nasad v Bregu, na sončni legi, 1.600 m. Tel.: 348-2341176 ali 349-2427799.

ŠOP KLJUČEV, na katerem piše »Stefanovje«, smo našli v Devinščini. Kdor jih je izgubil, naj pokliče na tel. št.: 040-225222.

Šolske vesti

DIZ J. STEFANA sporoča, da bo šola zaprta v torek, 24. decembra, v torek, 31. decembra in soboto, 4. januarja.

DZZ J. STEFANA prireja v torek, 14. januarja, od 18. do 20. ure »Dan odprtih vrat«. Nudili vam bomo informacije o vzgojno-izobraževalni ponudbi šole ter predstavili delovanje kemijsko-bioškega, elektronskega in mehanskega oddelka. Toplo vabljeni starši, srednješolski učenci in vsi, ki bi radi spoznali naš zavod.

Izleti

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS organizira silvestrsko-novoletni izlet iz Sežane, na Moravsko v Češki republiki in Dunaj, od 29. decembra, do 1. januarja. Ogledali si bomo znamenitosti s seznama UNESCO (Valtice - Lednice, Brno, Trebič, Telč, Kromeríž, Olomouc, Center Dunaja, Schönbrun), vinsko klet Valtice, na Moravskem Krasu ogled brezna Macocha in Jane Punkva, Austerlitz, bojno polje znamenite Napoleonske bitke itd. Informacije na tel. +386 70407923 ali dusan.pavlica@siol.net.

MLADINSKI DOM BOLJUNEC vabi v ponedeljek, 30. decembra, na ogled jaslic v Ljubljano. Odhod avtobusa iz Boljunci ob 14. uri pri gledališču. Po ogledu jaslic in stojnic nas bo pestril prihod Dedka Mraza. Večer sklenemo s skupno večerjo. Povratek približno ob 22.30. Program ni naporen in je primeren za družine z otroci. Vpis na tel. 335-8045700 (Albert).

IZLET V ISTRO za letošnje 60-letnike: v nedeljo, 19. januarja, gremo z avtobusom v Rovinj in nato na košilo v agriturizem. Rojeni leta 1953 vabljeni, da za 1 dan odložite skrbi in se skupaj poveselimo. Prijave čim prej na tel. št. 348-5608501 (Divna).

Prireditve

DRUŠTVO PODEŽELSKIH ŽENA vabi na prireditve »Španski večer v Sloveniji« danes, 22. decembra, kjer bo španska glasba in ples flamenka. Informacije na tel. 00386-31479882 (Marija).

GODBENO DRUŠTVO NABREŽINA vabi na »Božični koncert«, ki bo danes, 22. decembra, ob 17. uri v občinski televadnici. Na letošnjem koncertu bo sodeloval zbor srednje šole Igo Gruden.

KULTURNO DRUŠTVO PROMOKRAS vabi na monokomedijo Borisa Kobala »Po mojem Slovencu...«, ki bo danes, 22. decembra, v športno kulturnem centru v Zgoniku s pričetkom ob 18. uri. Info: promokras@gmail.com.

Pogrebno podjetje

ONORANZE FUNEBRI

ALABARDA

na Opčinah, v Boljuncu,
v Miljah in v Trstu

Tel. 040 21 58 318

MALI KITARISTI IZ BREGA in Mladinski krožek »Dolina« vabita na božični koncert danes, 22. decembra, ob 17. uri v prostorih SKD F. Venturini pri Domju.

MOŠKI GLASOVI V BOŽIČNIH PE-

SMIH: koncert v sklopu deželne revije Nativitas v organizaciji MoPZ Tabor - Opčine, ZSKD in USCIFVG bo danes, 22. decembra, ob 17. uri v cerkvi Lurške Matere Božje na Ferlighi. Nastopajo MoPZ Tabor - Opčine (dir. David Žerjal), Barški oktet (dir. David Klodič) in MoPZ Štmaver (dir. Nadja Kovic).

OBČINA DEVIN NABREŽINA vabi

danes, 22. decembra, ob 20. uri v cerkev v Šempolja na božični koncert godalnega orkestra in vokalnih solistov Slovenskega centra za glasbeno vzgojo Emil Komel. Koncert prireja Občina Devin Nabrežina s sodelovanjem SCGV Emil Komel in s finančno podporo Pokrajine Trst.

SKLAD MITJA ČUK, Proseška ul.

131/133 - Opčine, sporoča, da bo skupna razstava »Kraška simfonija« na ogled do danes, 22. decembra, od 10. do 12. ure ter od 17. do 19. ure.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCI bo v ponedeljek, 23. decembra, podoživljajo božično skrivnost z nadškofom v pokoju msgr. Alojzijem Uranom v Peterlinovi dvorani, Ul. Donizetti 3. Začetek ob 20.30.

GLASBENA MATICA prireja koncert

»Božično pričakovanje« v ponedeljek, 23. decembra, ob 17. uri v kavarni Caffè degli Specchi, trg Unitja 7. Nastopajo učenci klavirja Linda Cappellini, Rok Dolenc, Julija Kralj, Simon Kravos in Max Zuliani iz razreda prof. Tamare Ražem Locatelli. Vljudno vabljeni!

BOŽIČNI KONCERT NA OPČINAH:

župnija sv. Jerneja ap. in MeCPZ Sv. Jernej - Opčine, v sodelovanju z ZCPZ Trst vabita na »Božični koncert« v župnijski cerkvi na Opčinah v sredo, 25. decembra, ob 18. uri. Koncert oblikujejo: OPZ Vesela pomlad (vodi G. Ruzzier), MIVS Vesela pomlad (vodi A. Štucin), MoPZ Tabor (vodi D. Žerjal), MoPZ Sv. Jernej (vodi W. Lo Nigro) in MeCPZ Sv. Jernej (vodi J. Ban).

BOŽIČNICA PRI NOVEM SV. ANTONIU:

Slovensko pastoralno središče vabi slovenske verneike iz mestnega središča in okolice na tradicionalno Božičnico, ki bo na Štefanovo ob 16. uri v cerkvi Novega sv. Antona v Trstu. Pri sv. maši bo s petjem sodeloval Združeni zbor ZCPZ.

GODBENO DRUŠTVO PROSEK vabi

na 35. božični koncert, ki bo v četrtek, 26. decembra, ob 17. uri v Športnem centru Ervatti pri Brščikih.

SPD MAČKOLJE IN ŽUPNIJSKA SKUPNOST vabi na koncert božičnih pesmi v četrtek, 26. decembra, po sveti maši ob 9.30 v župnijski cerkvi v Mačkoljah. Nastopata MePZ Mačkolje, pod vodstvom Mateja Lazarja in domača otroška skupina.

SVETI ŠTEFAN V BOLJUNCU: ob

14.30 tradicionalno lučanje na Grici, v organizaciji Dekliške Boljunc; ob 18.00 nastop Tamburaškega ansambla F. Prešeren, pod vodstvom Ervina Žerjala in MoPZ Fantje pod Latnikom, pod vodstvom Manuela Purgerja. Sledi veseloigra »P'rucka z' an soud« v izvedbi domače dramske skupine in režiji Adrijana Rustje, v občinskem gledališču v Boljuncu, pod pokroviteljstvom Občine Dolina. Toplo vabljeni.

POKLON ADIJU DANEVU - Zveza

cerkvenih pevskih zborov vabi na »Večer avtorskih samospovedov v poklon jubilantu, maestru Adiju Danevu«, ki bo v nedeljo, 29. decembra, ob 20. uri v prostorih SKD Barjkovje v Ul. Bonafata 6.

SLOVENSKO DOBRODELNO DRUŠTVO opozarja, da 31. decembra za-

pade rok za sodelovanje pri 27. natečaju za večletne in enkratne študijske nagrade Mihael Flajban, namenjene univerzitetnim študent-

kam in študentom slovenske narodnosti iz FJK. Prosilci morajo zahtevano dokumentacijo do takrat dostaviti ali poslati po navadni pošti na sedež društva (Ul. Mazzini 46, 34122 Trst). Dodatne informacije na dobrodeleno@libero.it.

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvetne, vabi v pondeljek, 13. januarja, na koncert »Novoletno glasbeno vočilo«. Sodelujejo solisti opernega gledališča Verdi, pri klavirju Tamara Ražem. Začetek ob 20.30.

V Sydneu je preminila naša draga

DEŽELA - Predstavitev deželnega finančnega načrta

Resolucije za manjšino

Deželna svetnika Gabrovec in Ukmar zahtevata med drugim tečaje poklicnega izobraževanja v slovenščini

Tiskovna konferenca je bila na sedežu deželne vlade

FOTO DAMJAN

TRST - Deželni finančni zakon, ki ga je deželni svet sprejel prejšnji teden, bo v znanimu krepkem krčenju finančnih sredstev. V proračunu za leto 2014 bo glede na leto prej približno 818 milijonov evrov manj, se pravi 6,697 milijarde evrov (-11 odstotkov v primerjavi z lanskimi 7,516 milijarde evrov). Edino področje, ki bo zabeležilo porast (okrog 20-odstotken), bo kultura, vendar zagotavlja, da bodo ohranjene vse storitve v zdravstvenem sektorju. V prihodnjih mesecih naj bi vsekakor predstavili osnutek reforme zdravstvenega sektorja, deželna vlada pa napoveduje tudi načrt za prepred industrijskega sektorja. Kulti so namenili 48 milijonov evrov (lani 39), na Tržaškem pa je bil še predvsem pomemben ukrep za črtanje zaostalega dolg 14 milijonov evrov gledališča Verdi. Povečanje deželnih finančnih sredstev boda zabeležili tudi v gledališčih Rossetti in La Contrada, zadruži Bonawentura, Inštitutu L. Saranz in drugih ustanovah.

To je v grobih obrisih slika deželnega finančnega zakona, ki so ga predstavili včeraj tržaški deželni svetniki le-vosredinske večine Franco Codega, Giu-

lio Lauri, Franco Rotelli, Emiliano Edera in Igor Gabrovec. Sprejeti dokument zadeva zaenkrat tekoče stroške in bodo denar za kritje naložb v različnih sektorjih nakazali z rebalansom v juliju leta 2014. Deželni svet je vsekakor sprejel številne resolucije, ki jih bodo vzeli v pretres sledi prihodnjega leta. Med temi so nekatere, ki zadevajo slovensko narodno skupnost v deželi FJK in sta jih pripravila deželna svetnika Gabrovec in Stefano Ukmar. Sicer je bilo za slovensko manjšino že predvideno nekaj denarja: 300 tisoč evrov gre krovnim organizacijama SGKZ in SSO (150+150), 50 tisoč evrov je bil enkraten prispevek za stadion 1. maj in 17.600 evrov je bilo za Kraški pust. To so bile edine formalne postavke za manjšino, ostalo bo šlo prek mehanizma razpisov in torej posvetovalne komisije.

Slovenska svetnika sta vložila resolucijo, katere namen je omogočati pri-padnikom slovenske manjšine, da sledijo tečajem poklicnega izobraževanja v maternem jeziku. Svetnika poudarjata pravico do uporabe slovenščine v odnosih z vzgojno-izobraževalnimi ustanovami, kot to jamčijo državni in deželni zakoni. To-

da na področju poklicnega izobraževanja, ki deluje na osnovi razpisov, to še ni omogočeno, ugotavljata Gabrovec in Ukmar, ki torej zahtevata specifične pogoje za tečaje v slovenskem jeziku. Druga resolucija predvideva financiranje deželnega skladu za slovensko jezikovno skupnost, ki je ostal dejansko na ničli. Sprejeta resolucija obvezuje deželno upravo, da z rebalansom prispeva nekaj denarja za sklad. Tretja resolucija, katere podpisnik je tudi Edera, zadeva uresničevanje sprejetih obvez iz t.i. protokola o Prosekaru. Kot smo že poročali, je deželna vlada že sprejela resolucijo, v kateri se obvezuje, da bo preverila vse možnosti za načrt za razvoj tržaškega podeželja in da bo v deželni načrt za razvoj podeželja 2014-2020 določila pogoje, ki bodo območjem, kot sta Kras in Breg, omogočala črpjanje novih sredstev. Dalje so Ukmar, Gabrovec in Edera izdelali resoluciji za dodatno financiranje čebelarstva in za spremembo deželnega favnističnega načrta. V tržaški pokrajini je treba obravnavati divje prasiče in jelene kot škodljivce, piše v resoluciji, in predvidevati radikalnen odstrel.

A.G.

CERKNO - Spominski pohod ob 70-letnici partizanske bolnice Franja

Trajno sporočilo humanosti, plemenitosti in tovarištva v osvobodilnem boju Primorske

CERKNO - Ob 70. obletnici ustanovitve partizanske bolnice Franja je Mestni muzej Idrija, ki skrbi za ta kulturni spomenik, pripravil pohod po potekih prvih ranjencev v bolnišnici. Udeležilo se ga je okrog 100 pohodnikov, med njimi tudi člani Kluba prijateljev bolnišnic Franja in Pavla. Osrednjo slovesnost ob visokem jubileju so sicer pripravili maja letos. Bolnica Franja ima svojo zgodovino tudi v času vojne, zato ker so ljudje živeli in čutili s Franjo, je včeraj na kraji slovesnosti ob koncu pohoda dejala direktorica Mestnega muzeja Idrija Ivana Leskovec. »Ker so spoštovali vrednote tistega časa, je Franja ostala in se ohranila do danes,« je poudarila Leskovec.

Po kapitulaciji Italije, jeseni 1943, je dr. Viktor Volčjak po nasvetu domaćina Janeza Peternelja s skupino borcev začel z izgradnjo nove bolnišnice v težko dostopni soteski Pasice v Dolenjih Novakah na Cerkljanskem, so o bolnici zapisali v Mestnem muzeju Idrija. S predano pomočjo domaćinov je gradnja potekala posstopoma vse do konca vojne, ko se je na dnu globeli ob potoku Čerinščica stiskalo 14 leseni barak in več pomožnih objektov. Že v času vojne so jo poimenovali po partizanski zdravnici Franji Bojc Bi-dovec, ki jo je tudi največ časa vodila.

Posnetek z obnovljene bolnišnice Franja

V centralnem oddelku Franje, ki ga danes poznamo kot Partizansko bolnico Franja, se je zdravilo 578 težjih ranjencev, v 10 zunanjih oddelkih pa še okoli 300 lažjih. Med ranjenci so bili poleg Slovencev tudi pripadniki narodov iz nekdanjih Jugoslavije in Sovjetske zveze, Italijani, Poljaki, Francozi, dva Avstrija ter dva Američana.

Dostopna pot je vodila po potoku Čerinščica. Ranjencem so pred prenosom, ki je potekal ponoči, zavezovali oči, da ne bi mogli izdati, kje so se zdravili. Bila je edina med skritimi partizanskimi bolnišnicami, ki je poskrbela tudi za premišljeno izdelan obrambni sistem. Sovražnik se je dvakrat znašel

ŠTEFKA DROLČ SLAVI SVOJO 90-LETNICO

Življenje zapisano gledališču in filmu

Štefka Drolc ob obisku SSG v Trstu

KROMA

čimborj prisotni, imeti čim več priložnosti za ustvarjanje,« je pojasnila in dodala, da ima nekaj pri vsem skupaj tudi sreča.

Spregorovila je še o današnji produkciji, ko je v ospredju gledališke ustvarjalnosti vedno bolj prisotno politično gledališče: »Živimo v zelo težkem času in bi bilo tem, kako se približati drug drugemu, kako delati skupaj za dobro države in vseh nas, treba sestti skupaj in se o tem pogovoriti. Mislim, da se tudi politični teater rojeva zaradi hude stiske v času.«

Z igro se je Drolčeva, ki je tesno povezana tudi z začetki slovenskega filma - odigrala vlogo Tildice v filmu Na svoji zemlji - začela ukvarjati že pred drugo svetovno vojno, v mariborski gledališki skupini, ki jo je vodil Fran Žižek.

»Menim, da v igri na filmu ali na odru ni velike razlike, če je igralec dober, če dobi vlogo, ki jo začuti,« je še dejala Drolčeva. »V starosti sem nekako našla notranji mir, prej pa je bilo veliko iskanja in tipanja. V filmu nisem veliko igrala. Žal mi je, a moram ob tem reči tudi, da ni bilo veliko takega, kar bi si zelo želela, da bi bilo moje. Seveda so razlike, a v svojem jedru je dober igralec lahko dober v obeh medijih,« je pojasnila.

Prvega slovenskega celovečerca se Drolčeva, ki je med drugim nastopila še v filmih Cvetje v jeseni in Iskanja Matjaža Klopčiča, Naš avto Františka Čapa in Deseti Brat Vojka Duletiča, spominja z veseljem.

»Mislim, da nam je bilo vsem jasno, da je treba čimborj preprosto in čimborj resnično osvojiti lik, ga začutiti in igrati. Takrat smo bili brez izkušenj. Mogoče smo naredili nekaj dobrih stvari... Morda niso bile vse najboljše, a mislim, da bo film ostal v lepem spominu,« je dejala.

Med letoma 1945 in 1947 je bila članica mariborske Dramе, v sezoni 1947/48 je delala pri Triglav filmu v Ljubljani, med leti 1948 in 1959 igrala v Slovenskem stalnem gledališču v Trstu, leta 1960 pa se je preselila v vrste SNG Drama Ljubljana, kjer ji bodo danes, prav na njen rojstni dan, pripravili koncert s skupino Čompe. Po letu 1982 je začela poučevati na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo. O praznovanju v Drami je dejala, da je izjemno presecenečna in vesela, da se bo lahko veselila skupaj s člani ansambla, v katerem je prezivila toliko časa.

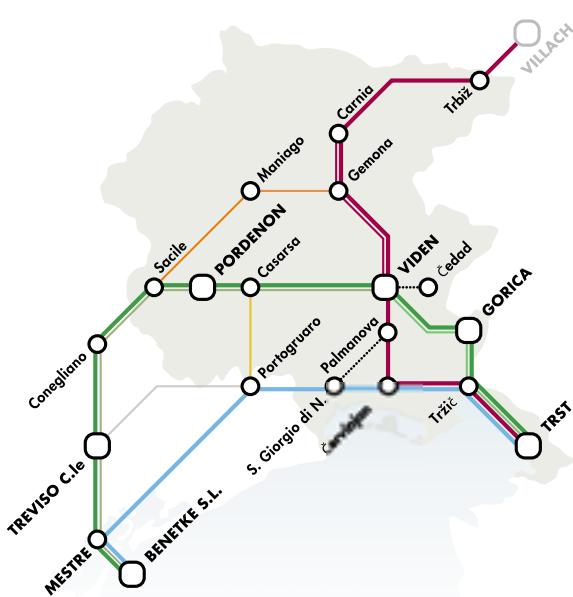
Svojo gledališko pot je Drolčeva začela z vlogami večinoma vedrih in pozitivnih mladenč, že v tržaškem in zatem v ljubljanskem obdobju pa je prešla k izrazito karakternemu vlogam, tako iz klasičnega in sodobnega dramskega repertoarja kakor iz kozmedij in grotesk. (STA)

SLIKOVNA KRIŽANKA - Slovenski književniki

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI NA STRANI RADIO IN TV SPORED OV

SESTAVIL LAKO	IZRAELSKI KRALJ	OTOKI V JADRANSKEM MORJU OB GARGANU	ZELO VELIK IN NERODEN ČLOVEK	STARÀ MAMA, BABICA	JAPONSKA LETALSKA DRUŽBA	NARODNI PARK V GRČIJI	MANJŠI KOŠČEK PAPIRJA	NEKDANJA OSMOŠOLKA		ANGLEŠKA PEVKA LEAR	MIHA ARIH	AVGUST (ZAST.)	USTANOVITELJ JAMARSKEGA ODSEKA SPDG (SLAVKO)	AMERIŠKA PISATELJICA	KRAJ PRI POREČU	
SNOV, KI PREDELA SUROVO KOŽO V USNJE									SPREMILJEVA-LEC CRIM-SKEGA BOGA LJUBEZNI							
NASLADILO, PRIJETNO DRAŽILO									MESTO V BASILICATI							
ŽENSKA, KI SE PRETRIRANO RAVNA PO PREDPISIH									ŽIVLJENJSKA TEKOČINA							
REKA V ETIOPIJI				SLOVENSKI SLIKAR PREGI	EGIPČANSKI BOG SONCA	KDOR RAD STOKA			TUN. IGRALKA BENNANI							BERI PRIMORSKI DNEVNIK
NEKD. TRŽAŠKA ŽENSKA KOŠARKARSKA EKIPA						UREJEN PREGLED										DANSKA FILMSKA IGRALKA NIELSEN
BRISAČA NAJSTAREJŠI NOETOVSIN						LJUDSKA NAROD. ARMIIJA			SL. KANTAVTOR SMLAR ENOTA ZA ČISTINO ZLATA						NEMŠKA PRI-TRDILNICA KONEC POLOTOKA	
							NIKO KOSMINA			TRŽAŠKI SPOMENIK PRI SVETI SOBOTI	TEK ČEZ DRN IN STRN VEZNICK					
							ŽEPNI NOŽ			TRINITROTOLUEN	ZAPRT BLAKON					
PRIMORSKI TVOJ DNEVNIK	VRHNJI DEL JAMBORA	DRSNI TIR, TIRNICA PRI KARNISI	SMRTNI ANGEL V APOKALIPSI	ODGOVOR NA KONTRO AM. IGRALKA HATCHER		ŽITNE LUSKINE, MEKINE	ODA BREZ SOGLASNIKA	NEKD. AFRIŠKI VOJAKI EPSKI KRALJ ŠKRATOV								
HUD DRUŽINSKI ZLOČIN						ITALIJANSKA NIKALNICA NAŠ. NOVINAR (MIRON)	FR. IGRALKA (ANNA) MESTO V SL. PRIMORJU								GIORGIO ARMANI FOND	
GRMIČASTO RASTLINJE Z RДЕČIMI PЛОДОВИ				POPOLNO BITJE PRI LAO CEJU		STEBOŽIT IN TRAV ROGER VAILLAND		ALJOŠA ŽERJAL PORTUGAL. NOGOMETĀŠ		LIVIO SEMOLIĆ KEM. ZNAK ZA NIKELJ				MESTO PRI TERAMU		
ZVOCNI ZNAK ZA PREPLAH, KLICK PRI- PRAVLJENOSTI				JE BILA TUDI SANDRA VITEZ PESEM APOLONU											NEKD. FRANC. DESNIČARS. ORGANIZACIJA V ALŽIRU	
TRŽAŠKO PODIJETJE IGRALNIH KART						NAŠA CELINA KEM. ZNAK ZA ERBIJ				BENEŠKI MOST IVO JEVNIKAR						
JAZ (LAT.)			IZUMITELJ DINAMITA (ALFRED)			MESTO V RUSIJI, ZAHODNO OD MOSKVE				NEKDANJA PRESTOLNICA JAPONSKE						
CONTROLLER AREA NETWORK			DOMAČA OBLIKA IMENA IGNAC	SLOVENSKI ŠPORTNI PADALEC (BRANKO)		NAROD, LJUDSTVO				GLAVNO MESTO ETIOPIJE ... ABEBA						

SLOVARČEK - ABIR = tunizijska filmska igralka Bennani • ITI = narodni park v Grčiji • JAL = japonska letalska družba • MIVAR = nekdanja tržaška košarkarska ekipa • NOM= pesem, posvečena Apolonu • RAE = jezero in mestece v Kanadi

V Furlaniji Julijski krajini je vožnja z vlakom bolj preprosta.

Od 15. decembra 2013 se bodo vozni redi v Furlaniji Julijski krajini spremenili: kadencirani deželni in hitri deželni vlaki bodo vozili po voznem redu, ki si ga je lahko zapomniti in ki se ponavlja skozi ves dan, tako da boste lahko potovali, kadar želite. Odkrijte nove potovalne možnosti na spletni strani www.trenitalia.com.

Hkrati boste lahko pregledali, prenesli v svoj računalnik in tiskali voznerede s spletni strani www.regione.fvg.it/cadenzato-treni, na katero se je mogoče povezati tudi s pametnim telefonom. Dežela Furlanija Julijskih krajin je dosegljiva tudi prek elektronske pošte na naslovu cadenzato@regione.fvg.it. Uvajamo novo ponudbo, ki jo bomo lahko izboljšali tudi s pomočjo potnikov.

REGIONE AUTONOMA
FRIULI VENEZIA GIULIA

PRODUKCIJA MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO

ALEKSANDER NIKOLAJEVIĆ OSTROVSKI

NEVIHTA

REŽISER JERNEJ LORENCI

prepovedana ljubezen v oklepu malomeščanske srenje

danes, 22. decembra ob 16.00 – redi C, K, T
z italijanskimi nadnapisi

Danes brezplačni avtobus za abonente in obiskovalce:

Avtobus 1: 14.30 - Sesljan, parkirišče / 14.40 - Nabrežina, trg / 14.45 - Križ, avtobusna postaja / 15.00 - Zgonik, pred županstvom / 15.15 - Prosek, Kržada

Avtobus 2: 15.00 - Opčine, postaja na Bazoviški ulici 21/15.10 - Trebče, trg pri spomeniku / 15.15 - Padriče, postaja pred športnim centrom Gaja / 15.20 - Bazovica, pred cerkvijo

Avtobus 3: 15.00 - Milje, avtobusna postaja / 15.05 - Žavlige, avtobusna postaja / 15.10 - Domjo, nasproti Kulturnega centra / 15.15 - Dolina, pred županstvom / 15.20 - Boljunc, pred gledališčem Prešeren / 15.25 - Boršt, avtobusna postaja / 15.30 - Ricmanje (Barde), avtobusna postaja

Blagajna SSG je odprta eno uro in pol pred začetkom predstave

www.teaterssg.com

Glasbeni nasveti za vse okuse ...

RAJKO DOLHAR - glasba@primorski.eu

Letošnje leto se bliža h koncu, preden se odpravite na najrazličnejša silvestrovana, so pred nami še božič in seveda božična darila, saj tudi brez teh ne gre ... Ekonomski kriza nam je sicer tudi letos skorajda spraznila denarnice, če pa imate pod blazino še kak prihranek in ga želite uporabiti za nakup božičnih daril, vam bodo morda koristili naši glasbeni nasveti. Leta 2013 je namreč bilo z glasbenega zornega kota res bogato, s katerim izmed spodaj navedenih ploščkov pa boste morda razveselili vaše drage ali pa, zakaj ne, same sebe. Izmed števinih glasbenih albumov, ki so izšli letos, smo za vas izbrali najboljše: od pop in indie glasbe tja do bolj trdih, rokerskih kitar in italijanskih mladih kantavtorjev, posebno pozornost pa namenili tudi »našim« bendom.

POP - »RADIJSKA« GLASBA

Pop glasba oziroma Popular music, to je glasba, ki kraljuje na veliki večini radijskih glasbenih postaj, nam je letos ponudila celo vrsto uspešnic. Največ pričakovanja je prav gotovo vladalo za novo ploščo Random Access Memories francoskega dua Daft Punk, ki se je po dolgih osmih letih vrnil na svetovno glasbeno sceno. Guy-Manuel de Homem Christo in Thomas Bangalter sta tudi tokrat poskrbela za izreden album, pa čeprav elektronsko manj agresiven od prejšnjih. Francoska dj-a sta namreč posnela trinajst electro-pop komadov, med katerimi je single Get Lucky (v sodelovanju s pevca Pharrellom Williamsom in Nilem Rodgerjem) nedvomno letošnja glavna glasbena uspešnica.

Po dolgih desetih letih je novo ploščo izdala angleška legenda David Bowie. Šestinšestdesetletni »Beli vojvoda« je marca izdal svoj sedemindvajseti (!) album The Next Day, ki ga sestavlja štirinajst skladb. Ravn tako stari znanec angleške pop glasbe Paul McCartney pa je oktobra posnel svoj nov plošček New. Za generacijo mlajša Robbie Williams in Michael Bublè sta tudi letos izdala nova albu. Prvi je s ploščo Swings Both Ways predelal nekatere starejše uspešnice v swing stilu, Kanadčan pa je ravn tako zbral štirinajst pesmi, v glavnem drugih avtorjev, v albumu To Be Loved.

Pop glasba je seveda priljubljena tudi pri mlajših. Med glavne akterje svetovne pop scene spada prav gotovo angleško-irska bend One Direction, ki je letos posnel svojo tretjo ploščo Midnight Memories. Ravn tako pomembna je tudi ameriška pop scena, kjer igrajo glavno vlogo pevka Miley Cyrus (Bangerz), glasbenik in glasbeni producent Kanye West (Yeezus) ter seveda svetovni pop fenomen Lady Gaga, ki je letos posnela svojo tretjo studijsko ploščo Art-pop. Tem se pridružuje tudi libanonsko-ngleški glasbenik Mika, ki je pred mesecom dni izdal izključno za italijanski glasbeni trg svojo prvo zbirko uspešnic Songbook Vol. 1.

Svetujemo: Daft Punk – Random Acces Memories
Kanye West – Yeezus

INDIE

Indie rock je glasbena zvrst, katere izvajalci se v glavnem otevajo velikih glasbenih multinacionalnik. Glasbeni fenomen, ki so ga v 80. letih sestavljale na primer skupine Primal Scream, Pixies in The Smiths, je postal z novim tisočletjem spet aktualen.

Med najboljše indie albole letosnjega leta spadata nedvomno plošček škotskega benda Franz Ferdinand Right Thoughts, Right Words, Right Action in četrti album Kanadčanov Arcade Fire Reflektor. Po dolgih dvaindvajsetih letih se je na glasbeno sceno vrnila tudi irska zasedba My Bloody Valentine in februarja izdala svojo novo ploščo m b v. Album, ki je izšel s pomočjo neodvisne glasbene založbe Pickpocket Records, sestavlja devet komadov in velja za enega izmed najbolj pričakovanih glasbenih povratkov.

Med najbolj priljubljene indie bende spada ameriški The Strokes. Julian Casablancas in tovariši nam letos ponujajo nov glasbeni studio in posneli novo ploščo 13. Poleg angleških legend heavy metal, je junija letos za-

ni izdelek Comedown Machine. Zelo uspešna je tudi šest let star ameriška zasedba Vampire Weekend, ki je maja pripravila nov album Modern Vampires of the City. Ploščo sestavlja dvanajst komadov, marsikateri glasbeni kritik pa je album ocenil kot najboljšega doslej. Brez Arctic Monkeyev tudi ne gre. Angleška skupina je septembra posnela svojo peto ploščo AM.

Izmed manj znanih indie zasedb velja omeniti angleško skupino Everything, Everything, ki je letos izdala ploščo Arc in ameriški indie-folk bend Okkervil River ter njegov plošček The Silver Gymnasium. Bolj pop obarvani pa so Francozi iz benda Phoenix in njihov zadnji izdelek Bankrupt!.

Svetujemo: Franz Ferdinand - Right Thoughts, Right Words, Right Action in Arcade Fire – Reflektor

ITALIJANSKA GLASBA

Italijanska glasbena scena je tudi letos poskrbela za cel kup novih plošč. Elisa je oktobra izdala svojo osmo ploščo L'Anima vola. Gre za prvi album pevke, doma iz Tržiča, izključno v italijanskem jeziku. Ravn tako popularen Luciano Ligabue je tokrat pripravil nov glasbeni izdelek Mondovisione, na katerega so mladi in manj mladi oboževalci čakali dolga tri leta. Bolj božično nastrojen je soul pevec Mario Biondi in njegova zbirka božičnih pesmi Mario Christmas.

Med najboljše plošče leta spada gotovo album Per un passato migliore milanske zasedbe Ministri, ki ga sestavlja trinajst komadov. Fantje so se tudi tokrat odločili za alternativni rok, tu pa tam pomeseš z grunge glasbo. Iz Milana sta doma tudi Elio in njegov bend Le storie tese. Skupina je tokrat posnela svojo deveto ploščo L'Album biango, ki vsebuje med drugimi tudi uspešnico Compleasso del primo maggio.

Ljubitelji italijanske kantavtorske glasbe si lahko za božič privoščite nove albole skupin Dimartino (Sarebbe bello non lasciarci mai ma abbandonarsi ogni tanto è utile), I Cani (Glamour), Diaframma (Preso nel vortice), ali pa prvenec Il Testamento toskanskega rokerja Andrea Appina. Nabavite pa si lahko še zadnjo ploščo combat folk zasedbe Modena City Ramblers Niente di nuovo sul fronte occidentale in balkan rumbo sicilskega benda Giufà in njegovega ploščka Ritmo gitano.

Svetujemo: Ministri – Per un passato migliore
Andrea Appino – Il Testamento

HARD & HEAVY

Ljubitelji trdih ritmov in električnih kitar, sedaj ste vi na vrsti. Leta 2013 je nedvomno zaznamoval povratek na svetovno glasbeno sceno ene izmed najpomembnejših skupin vseh časov, to je zasedbe Black Sabbath. Ozzy in tovariši so se po dolgih petintridesetih letih spet vsi skupaj usedli v glasbeni studio in posneli novo ploščo 13. Poleg angleških legend heavy metal, je junija letos za-

gledal luč tudi nov album ameriške zasedbe Queens of the Stone Age ...Like Clockwork. Nostalgične hitrega rokenrola lahko potolažite z novo ploščo zimzelenega Lemmyja in njegove skupine Motorhead. Albumu je ime Aftershock, kralj rokenrola in njegovi pa so nanj posneli štirinajst hard & heavy komadov.

Veliko oboževalcev ima tudi ameriška rok zasedba Pearl Jam, ki bo junija prihodnje leto nastopila v Trstu. Melodični, alternativni rok benda iz Seattle dobite na novem ploščku Lightning Bolt. Ravn tako iz Seattle prihaja tudi skupina Alice in Chains, ki je maja izdala svojo peto ploščo The Devil Put Dinosaurs Here. Omeniti je treba tudi nove glasbene izdelke bendov Depeche Mode (Delta Machine), Nine Inch Nails (Hesitation Marks) in avstralskega glasbenika Nicka Cavea (Push the Sky Away). Kdor pa ima raje puščavski stoner rok, lahko pod božično drevesce položi prvenec Peace, kalifornijskega benda Vista Chino, ki ga sestavljajo nekateri bivši člani skupine Kyuss.

Poleg že omenjenih znanih bendov, je letos svoje plošče izdala marsikatera manj znana zasedba. Med najboljše spadajo gotovo Angleži Uncle Acid and the Deadbeats in njihov album Mind Control, ameriške skupine Melvins (Tres Cabrones), Orchid (The Mouth of Madness) in Black Rebel Motorcycle Club (Specter at the Feast) ter še nemški rokerji Samsara Blues Experiment in njihov zadnji album Waiting for the Flood.

Svetujemo: Queens of the Stone Age - ...Like Clockwork
Vista Chino – Peace

NAŠA GLASBA

Za vse tiste, ki bi radi podprtli številne lokalne glasbenike in bende, sledi serija ploščkov tržaških zasedb. Izreden uspeh je nedvomno doživel prvenec tržaškega kantavtorja Tonija Brune Formigole. Toni Bruna, ki je v zadnjih dveh letih nastopil tako v Italiji kot v Tujini (Španija, ZDA ...), je za svoj prvi album izbral deset komadov, poje pa izključno v tržaškem narečju.

Zelo razvita je pri nas tudi rokerska scena, neodvisna glasbena založba Kornalcielo Records pa je gotovo med najbolj aktivnimi v Trstu in okolici. V naslednjih tednih bo na primer izšla plošča 17 mlade punk n' roll zasedbe Border Bastard, založba, ki jo upravlja basist tržaškega benda Gonzales Mark Simon Hell, pa je letos priskočila na pomoč tudi drugim zasedbam. Stoner skupina King Bravado je januarja izdala svoj istoimenski prvenec, le mesec pred njo pa je »eksplodiral« rok benda Black Mamba Rockexplosion. Zanimiva je tudi glasbena kompilacija Trieste Rock City, ki jo sestavlja deset pesmi desetih različnih tržaških izvajalcev. Več informacij za nakup teh plošč dobite na spletni strani www.kornalcielo.wordpress.com. Med najbolj pričakovane plošče leta pa spada tudi prvenec alternative rock benda Elbow Strike. Planning Great Adventures je izšel konec leta za neodvisno založbo Go Down Records, nabavite pa si ga lahko v trgovinah Blockbuster Village (Ul. Oriani 5) in Tecno Music (Ul. Torre Bianca 39).

Svetujemo: Toni Bruna – Formigole
Elbow Strike – Planning Great Adventures

Bolj se čas odmika, jasnejša in bolj klena postaja vloga, ki jo je odigrala najzahodnejša strateško pomembna operativna enota na ozemljiju Jugoslavije med narodnoosvobodilno vojno. Zametki vojaško organiziranega upora z vizijo razvoja od gverile do kosanja s operacijami Zavezniških armad sežejo v avgust 1941. Tako sta iz Ljubljane prišla v Trst in Goričko odposlanca osrednjega vodstva Oslobodilne fronte z nalogo, da se oborožen upor razširi iz osrednje Slovenije na ozemlje, ki ga je kraljevina Italija prejela v dan zaradi svoje odločitve, da izda med Veliko vojno svojega nemško avstrijskega zaveznika in preide na stran Antante.

Na Primorskem so bile taktično vojaške okoliščine težje zaradi nadzora, ki ga je italijanska država imela nad ozemljem že triindvajset let, zaradi gostih komunikacij in ker je slovensko mladino Kraljeva vojska ohranjala v nevednosti glede vojaških veščin z oblikovanjem Posebnih bataljonov in drugimi prijetji. Na drugi strani pa je bilo stanje duha zelo spodbudno zaradi dela, ki so ga opravile razne mladinske organizacije, med njimi najpomembnejši TIGR in Borba. Stjenkina četa na Krasu, Vojkova na Višavskem in na Nanisu, Brkinska okrog Ilirske Bistrike so bile predhodnice prvega primorskega partizanskega bataljona Simona Gregorčiča, ki je bil ustanovljen 15. avgusta 1942 na Vodicah nad Ozejanom. Jeseni je že nastal Soški odred.

Po Prvi konferenci KPS za Primorsk nad Rihemberkom, sedanjim Branikom, v začetku decembra 1942, je prišlo do splošne preureditev vojaške strukture in do nadaljnega razmaha. Leta 1943 se je Italija začela majati do svoje kapitulacije septembra meseca. Ljudska vstaja na Goriškem je omogočila po dveh tednih Goriške fronte sestavo številnih večjih operativnih enot poleg oblikovanja zalednih struktur na področju obveščanja, sanitete, sodstva, tiska, preskrbe, tehničnih delavnic, prevozov in inženirskih delovnih enot. Ocenja Glavnega štaba za Slovenijo je tedaj bila, da je potrebno uravnovesiti moč odpora na celotnem ozemlju. Na Primorskem in Gorenjskem so pogoji obstajali, saj sta tu nastali dve diviziji. Z jugoslovenskega Vrhovnega poveljstva je prišlo dovoljenje in tudi oštreljenje.

IX. Korpus je uradno obstajal od 21. decembra 1943 do 13. maja 1945, ko je tedanji načelnik štaba sporocil poveljstvu 4. Armade, da je poveljstvo razpuščeno. Deloval je torej 509 dni, bojeval pa se je 499 dni do 3. maja 1945. Zadnji spopadi so potekali v Gorici in Trstu. Okoliščine nemške okupacije, v katerih se je znašel IX. Korpus, niso bile podobne onim v letu 1941. Nemška vojska je mogla zasesti le velika mesta in osnovne komunikacijske žile, vse ostalo pa je bilo osvobojeno ozemlje pod relativnim nadzorom partizanskih sil. Na drugi strani sta bili vojaška moč in odločenost nemškega osvojevalca neprimereno močnejši od italijanskega, če izvzamemo 2. italijansko ofenzivo poleti 1942 na Dolenjskem. Nemške ofenzive na operativnem ozemlju Korpusa so bile strah vzbujajoči vojaški načrti tedaj najmočnejše armade na evropskih tleh, če deloma izvzamemo Rdečo Armando. Nemška živila se je od decembra 1943 do februarja 1945 potrojila od 23.549 vojakov na 74.114, enako velja za število postojank: od 114 na 325.

Najbrž ni primera v sodobni evropski zgodovini, da bi v okupacijskih razmerah nastala na strateško pomembem ozemlju, kot je območje med alpskim visokogorjem in morjem, tako velika in tako organizirana vojaška enota. V njegovem sestavu je bilo decembra 1943 okrog 6.000 borcev, februarja 1945 pa 12.660. Razmerje sil je bilo v sovražnikov prid za 1:5,8. Pod njegovim poveljstvom so se borile proti partizanom italijanske, kozaške, četniško srbske, nedicevske in slovenske kvizilinske enote.

Korpusovo operativno ozemlje je segalo od Julijskih Alp do Jadranskega morja vključno z zahodno Koroško in Beneško Slovenijo. Vanj so sodile premične brigade in krajevno suvereni

VČERAJ JE POTEKLO 70 LET OD USTANOVITVE SLAVNE PARTIZANSKE ENOTE IX. Korpus NOV in POS za obrambo Primorske

ALDO RUPEL

odredi. Operativno ozemlje je ob koncu vojne bilo del poslednje obrambe nemškega rajha, kajti vredno je poudariti, da je bil deveti edini Korpus v okviru Jugoslovanske armade, ki se je ves čas obstojja bojeval na ozemljju, ki je bilo formalnopravno sestavni del ozemlja agresorskih držav Italije in Nemčije. S svojimi ofenzivnimi posegi je sovražniku oteževal, včasih celo zelo oviral prehod iz Italije v Srednjo Evropo, na Balkan in Podonavje. Takšen ofenzivni primer je petdnevni napad na Bohinjsko progo v Baški grapi, ali sredi zime prodro v Višavsko dolino in Kras ali napad na Železnike. Med velike vojaške taktične potese s humanitarno vsebino pa sodi prenos 104 težkih ranjencev iz bolnišnic „Franje“ in „Pavle“ na Notranjsko, od koder so jih prepeljali v Južno Italijo. Nemočne ranjence je nosilo in spremjalo z varovanjem bokov in čela kolone več kot 3.000 borcev, dokler jih niso na drugi strani železniške proge Trst – Ljubljana izročili tovarišem VII. Korpusa.

Sovražnik je v zadnjih mesecih vojne spoznał, da si mora zavarovati komunikacije, da si omogoči umik z Apenninskega in Balkanskega polotoka. Naše Primorje je bilo glede tega ključnega pomena. Zato ni le povečal števila enot in vojašta, temveč tudi dobro izdelanih milo rečeno očiščevalnih potez, ki so bile v pravem pomenu besede ofenzive, saj so trajale po teden dni in več. Znamenita so postala imena poskusov uničenja jedra narodnoosvobodilnega gibanja na Primorskem in Gorenjskem: Partisanenwoche, Rübezahrl, Rübezahrl II, Frühlingsanfang in Winterende. Res je, da so spopadi v teh ofenzivah hudo načeli nekatere partizanske brigade, a nobena ni doživelatako uničujočih porazov, da bi jo moral razpustiti. Hude so bile tedenje zimske razmere, pomanjkanje hrane veliko, prav tako streliva in srednje težkega orožja. Težko orožje itak ni bilo umestno za razmere gorenjskih vzpetin, Cerkljanskega, Trnovskega gozda in tedaj še zelo golega Krasa, ko je bilo nujno bliskovito premikanje. Sicer pa je bilo vseh ofenzivnih operacij vsaj štirinajst z namenom, da korpusove enote uničijo ali vsaj potisnejo na planinska območja in tako zavarujejo cestne in železniške povezave med Alpami in Jadranom.

Med zadnjo ofenzivo zaseda za odvzem orožja in streliva niso bile učinkovite, ker je sovražnik potrojil svojo budnost. Zavezniška pomoč pa je zadnje mesece začela pešati. Prvo manjšo pošiljko je Zavezniško poveljstvo za Sredozemlje poslalo že junija, julija in avgusta 1943. Na koncu pa so se pojavljali znaki drugačnih interesov in načrtov. Hladna vojna in z njo povezane specjalne dejavnosti se niso začele po zaključku vojaških operacij in podpisu premirja 9. maja 1945, temveč mnogo prej. Na severovzhodu Italije so novo igro na šahovnici postavljale službe Angleške kraljeve vojske. Italijanske 'bele partizane' so na primer uspele prepricati, naj se pozimi vrnejo na domove in naj čakajo na toplejše vreme (sic!) za nadaljevanje upora.

Ni bila samo Sovjetska zveza v Vzhodni Evropi ljubosumna na primat osvoboditve, da bi lahko diktirala povojno ureditev. Enako je veljalo v Zahodni Evropi za Angleze in Američane. Kot pri potresnih sinklinalah pa se napetosti geometrijsko povečujejo na interesnih mejah. Tito že itak ni pristal na logiko „fifty – fifty“, poleg tega pa je prav Primorska (ali Venezia Giulia) s Tržaškim zalivom in pristaniščem postala privlačna prestižna in strateška poslastica. Dokaz za ribarjenje v kalnem? Po umiku če-

Na fotografijah:
desno partizanska kolona v Trnovskem gozdu;
desno spodaj partizani IX. korpusa v goriškem Raštelu 2. maja 1945; spodaj poslušanje recitacij med pohodom

tniških enot čez Sočo, potem ko sta jih Škofjeloški odred in Presernova brigada po spopadu na Severni postaji pregnali iz mesta, so jim Angleži dovolili prosti in oboroženo gibanje na desnem bregu Soče (na primer v vaseh do Krmina), ker so se naenkrat prelevili iz nemških solodelavcev v možno oboroženo silo, ki bi pomagala potisniti IX. Korpus in IV. Armade do Postojnskih vrat in čez. Igra je bila – kot vse takšne – zelo umazana in v njej je poniknil (tudi po nedolžnem) marsikater obvečevalec, dvojni ali speči agent...

Sestava Korpusa je bila zelo razčlenjena. Imel je tri divizije: 30., 31. (na osnovi oštreljenja divizij Jugoslovanske Armade, ki jih je ob koncu vojne imela 52 s približno 800.000 borci) in italijansko furlansko divizijo Garibaldi Natisone. Prva je imela štiri brigade, v njenem sestavu je bila tudi italijanska udarna brigada Triestina d'assalto poleg Gregorčeve, Bazoviške in Kosovelove, druga in tretja pa po tri brigade: Gradnikova, Prešernova in Vojkova ter Buozzijeva, Pićellijeva in Gramscijeva. Dodati je potreben šest bataljonov za zaščito, zvezo in gradnjo objektov. Njen del je bila tudi samostojna brigada Vojske državne varnosti. Dodati je treba nekaj odredov, enote teritorialnih operativnih štabov, enote poveljstev vojnih oblasti, minarske čete, mornariški odred, zaščito bolnišnic, delavnic, skladišč in poveljstev, razvezano in učinkovito kurirsko mrežo, posebej beneški in rezijanski bataljon, topniški divizion. V kolektivni zavesti je upravičeno mnogo pripovedi in spominov o pomanjkanju, prenočevanju v snegu, neprespanih nočeh, lakotih, umikih,

skratka nebogljnostih. Je pa Korpus imel tudi izbrane enote, ki niso imele ničesar zavidiati zavezniškim komandosom, kakršne smo videvali v ameriških filmih. Takšen je bil Udarni bataljon 31. divizije.

Dokaz o organiziranosti te vojaške enote je na primer točen pregled prav stavne, oboroženosti in celo količin posameznega streliva. Ob upoštevanju včasih frontalnega napada na postojanke in komunikacije, nato že umikov in hitrih manevrov, včasih izogibanje hajkam in jurišem iz obročev, kar je povzročalo padle in ranjene ter razhajkance, so števila povsem verodostojna. Povsem svojstveno za takšen način bojevanja je bilo dejstvo, da je včasih po zaključenem spopadu 'zmanjkala' četrtinu borcov, a je enota po dveh dneh bila spet v polni bojni sestavi in pripravljenosti. Eno je pač deserterstvo, drugo gverilsko vojskovanje po načelu iznajdljivosti, razprtitev in koncentracije sil.

Zgodovinopisje razpolaga s podrobnnimi podatki. 30. aprila je Korpus štel 6.365 borcev, a v njem še ni bilo italijanskih divizij. 1. oktobra 1944 je vseh borcev bilo 9.501, prav tako še ni bilo divizije Garibaldi Natisone, 31. januarja 1945 pa 11.840 borcov vključno z garibaldinci. Vmes je seveda precej borcov padlo. Še zadnji podatek pred zaključni boji: 28. februarja 1945 je vseh borcev bilo 12.660 (297 žensk). Razpoložljiva števila se tičejo posameznih enot do telefonistov in bolničarjev. Obstajajo tudi podatki o dejanskem prisotnih in o borcih v bolnišnicah, na tečajih in posebnih zadolžitvah. Vse je znano o starostni sestavi, a to besedilo bi z tolikšnim navajanjem

postalo težko prebavljivo. Največjo ognino moč je Korpus zmogel februarja 1945 z 42 različnimi topovskimi cevmi, 22 protitankovskimi puškami, 82 mitraljezi, 470 puškomitrailjeri, 1.004 brzostrelkami 4.887 puškami in 995 pištoljami. Ročnih bomb je bilo 9.196.

Korpusova taktika se je osnovala na načelu teritorialnega boja brigad in divizij ob dejavnosti odredov in drugih enot na celotnem predvidenem operativnem ozemlju. Tudi v vaseh in mestih. Moči so se osredotočale in razprševale. Za uničenje korpusovega jedra je sovražnik organiziral v zimi leta 1945 največjo operacijo. Kljub njeni silovitosti in hudim izgubam, ki bi bile manjše, če bi enote razpolagale z več streliva in avtomatskega orožja, je Korpus ohranil svojo udarno moč. V sklepnih bojih je osvobodil celotno slovensko ozemlje do narodnostne meje v Laškem in v Furlaniji.

Enote IX. Korpusa so sodelovale pri osvoboditvi Čedad in Vidna, kjer jih je čakalo brdko presenečenje: italijanski kolaboracionisti so paradirali ob praznemu zmage in osvoboditev skupaj z enotami partizanske divizije Osoppo. Vsekakor ima Korpus zaslugo, da je bistveno prispeval k pripojitvi Slovenskega Primorja k Sloveniji. Ne smemo zanemariti, kaj še pozabiti, vloge IV. Armade, a med povojnimi pogajanji bi zahodni zaveznički pod pritiskom prej sovražne, nato pa lojalne Italije, sicer pa tudi sami povsem prepričani, da Jugoslavija ne sme dobiti Trsta in Gorice, kaj lahko ocitali, da gre za enote iz notranjosti Jugoslavije. Za gorenjsko primorski Korpus pa so točno vedeli, kako je sestavljen in kakšno vlogo je imel v evropskem uporu.

CRONACHE ISONTINE

CRONICHIS LISUNTINIS - POSOŠKA KRONIKA

quotidiano online della Provincia di Gorizia
il quotidien in linie de Provincie di Gurize
spletni dnevnik Pokrajine Gorica

Il progetto è realizzato dalla Provincia di Gorizia e finanziato dalla Regione Friuli Venezia Giulia, ai sensi delle leggi 482/99, 38/01 e della L.R. 26/07.

Il progetto è realizzato dalla Provincia di Gorizia e finanziato dalla Regione Friuli Venezia Giulia, ai sensi delle leggi 482/99, 38/01 e della L.R. 26/07.

Projekt izvaja Pokrajina Gorica, finančira pa ga Dežela Furlanija Julijske krajine v okviru zakonov 482/99 in 38/01 ter delzelnega zakona 26/07.

Tiskovni urad Pokrajine Gorica - Korzo Italija 55 - 34170 Gorica - tel. 0481.385278 - GSM 349.8048237 - faks 0481.536354 - www.provincia.gorizia.it - ufficiostampa@provincia.gorizia.it

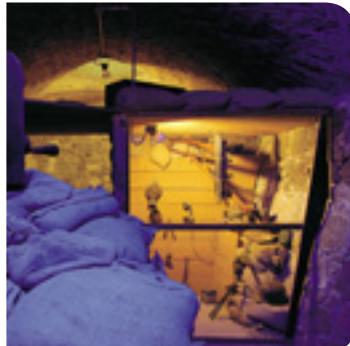
Progetto “Carso 2014+”

Prosegue la proposta di itinerari sui luoghi della Grande Guerra. Dopo quelli relativi al Parco tematico di Monfalcone e al Sacrario di Redipuglia e al Colle Sant’Elia, è la volta dei percorsi sul Monte San Michele zona Sacra, San Martino del Carso e Gorizia.

Valorizzare il Carso goriziano come luogo storico, culturale e monumentale, legato alle vicende della Prima guerra mondiale, ma anche come territorio in cui si fondono elementi unici del paesaggio, di flora e di fauna, turistici ed enogastronomici, è quanto si propone “Carso 2014+”, progetto voluto già dal 2008 dalla Provincia di Gorizia e in cui il “2014” si riferisce al centenario dello scoppio della Grande Guerra, mentre il “+” rappresenta l’impegno a proseguire in quest’opera di valorizzazione anche oltre il prossimo anno.

Un progetto di promozione del turismo storico, culturale e naturalistico, che realizzerà, all’interno dei siti militari e dell’intero territorio del Carso Goriziano, un vero e proprio museo all’aperto, dove sarà possibile vedere, capire e riflettere su quello che successe cent’anni fa nella storia europea, ammirando allo stesso tempo un ambiente naturale particolarmente suggestivo.

Carso 2014+ è un progetto della Provincia di Gorizia, che mette assieme – grazie a un protocollo d’intesa – anche la Regione Friuli Venezia Giulia, la CCIAA di Gorizia, il Commissariato Generale per le Onoranze ai Caduti in Guerra e i Comuni carsici, vale a dire Fogliano Redipuglia, Monfalcone, Sagrado, Doberdò del Lago, Savogna d’Isonzo – Občina Sovodnje ob Soči, Ronchi dei Legionari, oltre a numerose associazioni. Un accordo in cui tutti i sottoscrittori si sono impegnati per nove anni a svolgere tutte le attività di riqualificazione del territorio carsico, con la regia della Provincia di Gorizia. Allo sforzo dell’ente pubblico, si aggiunge anche quello dei privati, in particolare nel settore dell’agroalimentare e della vitivinicoltura.

Projet “Cjars 2014+”

E va indenant la propueste di itineraris sui lúcs de prime vuere mondiál. Dopo chei dal Parc Tematic di Monfalcon e chel dal Sacrari di Redipuie e de Mont di Sant Elie, i tocje ai percors su la Mont di San Michêl te Zone sacre, San Martin dal Cjars e Gurize.

Valorizâ il Cjars gurizan come lúc storic, culturâl e monumental, peât ai fats de prime vuere mondiál, ma ancje un teritori dulà che si fondin elements unics dal paisaç tant che flore, faune adun cun chei turistics e enogastronomics, chest al è ce che al ven proponût de “Cjars 2014+”, projet che la Provincie di Gurize e veve volût cun fuarce za dal 2008, il “2014” che si cjate tal non al rimande al centenari dal inizi de prime vuere e il “+” al rapresente l’impegn a lá indenant cun cheste opare di valorizazion no dome vie pal prossim an, ma ancje daspò.

Un projet di promozion dal turism storic, culturâl e naturalistic che al realizarà, tai sîts militârs e in dut il teritori dal Cjars Gurizan, un museu tal viert dulà che si podarà viodi, capî e pensâi sore a ce che al è sucedût cent agns indaûr te storie europeane, gjoldint tal stes timp di un ambient natural pardabon sugestif.

Cjars 2014+ al è un projet de Provincie di Gurize che al met adun – in graciis di un protocol di intese – ancje la Region Friûl - Vignesie Julie, la CCIAA di Gurize, il Comissariât Gjenerâl pes Onorancis ai Muarts in Vuere e i Comuns dal Cjars: Foian Redipuie, Monfalcon, Segrât, Doberdò, Savogne, Roncjs di Monfalcon, parie cuntune vore di associazions. Un pat là che duc i firmataris si son impegnâts par nûf agns a fâ dutis lis ativities di ricualificazion dal teritori dal Cjars, sot la regjie de Provincie di Gurize. Al sfuarç dal ent public si zonte ancje chel dai privâts, in particulâr chei dal setôr agroalimentâr e de vitiviculture.

Projekt “Kras 2014+”

Nadaljuje se predstavitev pohodniških poti, ki se navezujejo na prvo svetovno vojno. Po Tematskem parku o prvi svetovni vojni, Koštanci v Redipulji in griču Sv. Elije, so tokrat na vrsti poti na Debelo grižo in Martinščino.

Projekt “Kras 2014+” ima namen ovrednotiti goriški Kras kot zgodovinski, kulturni in spomeniški prostor, povezan z dogajanjem med prvo svetovno vojno, a tudi kot poseben kraj, kjer se spajajo edinstvenost krajinne, flore in favne ter turistične, kulinarische in vinarske posebnosti. Pokrajina Gorica je

že leta 2008 začela z izvajanjem projekta »Kras 2014+«, kjer »2014« spominja na stoletnico izbruhu prve svetovne vojne, medtem pa »+« predstavlja voljo in željo, da se projekt nadaljuje tudi po letu 2014.

Projekt ima kot glavni cilj turistično promocijo na področju zgodovine, kulture in narave. Na goriškem Krasu, tudi tam, kjer so bila nekoč bojišča, je predvidena realizacija muzeja na prostem, kjer bosta možna ogled in razmišljjanje o tem, kaj se je na istem kraju dogajalo pred stotimi leti.

Kras 2014+ je projekt Pokrajine Gorica, ki preko skupnega dogovora združuje deželo FJK, Trgovinsko zbornico in Gorico, Generalni komisariat za počastitev spomina na padle med prvo svetovno vojno in kraške občine, to so: Sovodnje ob Soči, Ronke, Doberdò, Zagraj, Tržič, Foljan-Redipulja, poleg številnih združenj. Projekt Pokrajine, ki bo trajal devet let, bo omogočil ovrednotenje Krasa s pomočjo javne uprave in s sodelovanjem začetnikov in podjetnikov na področju vinarstva in kulinarike.

Monte San Michele – Zona Sacra

Il Monte San Michele è il monte più alto del Carso Goriziano e venne conquistato, da parte delle truppe italiane, nell’agosto del 1916. Ai piedi della balconata, dalla quale i soldati austro-ungarici dominavano la valle dell’Isonzo e tenevano sotto controllo la città di Gorizia, si trova la prima linea italiana sulla quale i reparti austro-ungarici liberarono i gas mortali all’alba del 29 giugno 1916. Il Museo all’aperto del Monte San Michele, nel cuore del Carso isontino, propone un suggestivo itinerario tra storia e natura. Grazie ad un percorso facile e adatto a tutti, si possono scoprire le strutture ed i monumenti costruiti tra le quattro cime di questo rilevante carsico risalenti alla Grande Guerra. Delle cannoniere del Carso – la galleria della III Armata è quella più conosciuta e nota turisticamente. È posizionata sotto la cima 3 del Monte San Michele, con l’ingresso accanto al museo storico, che ricorda le prime battaglie della Grande Guerra.

Informazioni: sempre aperto

Come arrivare: Sagrado, Via Zona Sacra

Logistica: Parcheggio per automobili e corriere nel piazzale antistante il museo

Sentieri: sentiero CAI 73/76

Difficoltà: turistica

Durata dell’escursione: Da 1 a 4 ore (a seconda del percorso scelto)

È consigliabile essere muniti della cartina Tabacco 047.

Attrezzatura: Calzature robuste, pantaloni lunghi, scorta d’acqua, pila per visitare le caverne.

Periodo consigliato: tutto l’anno

Info: I.A.T Ufficio di Informazioni e Accoglienza turistica di Fogliano Redipuglia Via III Armata, 54 – 34070 Fogliano- Redipuglia (GO)

Tel. 0481 489139- 346 1761913

info@prolocofoglianoredipuglia.it

Mont di San Michêl – Zone Sacre

La Mont di San Michêl e je la mont plui alte dal Cjars Gurizan e e fo concuistade, par man des trupis talianis, tal Avost dal 1916. Ai pits de loze, di dulà che i soldats austro-ongjarès a dominavin la vâl dal Lusinç e a tignivin sot control la citât di Gurize, si cjate la prime linie taliane dulà che i reparts austro-ongjarès a molarin i gas mortâi sul cricâ dal di dai 19 di Jugn dal 1916. Il Museu tal viert de Mont di San Michêl, tal cûr dal Cjars lisuntin, al propon un sugestif itinerari jenfri storie e nature. In graciis di un percorso facil e adat a ducj, si puen scuvierzi lis struturis e i monuments fats sù tra lis cuatri cimis de chest riléf dal Cjars che a rimonitin ae prime vuere mondiál. Des canonieris dal Cjars - la galerie de III Armata e je chê plui cognossude e nomenade dai turiscj. E sta sot la cime 3 de Mont di San Michêl, cuntun ingrès dongje dal museu storic che al ricuarde lis primis batais de prime vuere.

Informazions: Simpri viert

Cemût rivâ: Segrât, Via Zona Sacra

Logjistiche: Parchegjos pes machinis e corieris tal plaçâl devant dal museu

Trois: troi CAI 73/76

Dificoltât: turistica

Durade de cjamade: Di 1 a 4 oris (al dipent dal percors sielt) – Si consee di vê la cjartine Tabacco 047

Furniment: Scarpis fuartis, braghessis lungjis, aghe, pile par vistâ i landris.

Stagjon conseade: Dut l’an

Info: I.A.T Ufficio di Informazioni e Accoglienza turistica di Fogliano Redipuglia – Via III Armata, 54 – 34070 Fogliano- Redipuglia (GO)

Tel. 0481 489139- 346 1761913

info@prolocofoglianoredipuglia.it

Debela griža – Spominsko območje

Debela griža je najvišja vzpetina goriškega Krasa, ki jo je italijska vojska zavzela avgusta leta 1916. Ob vznožju terase, s katere je avstro-ogrška vojska nadzirala Soško dolino in Gorico, se nahaja strelski jarek prve italijske obrambne linije, kjer je 29. junija 1916 avstro-ogrška vojska prvič uporabila smrtronosni plin. Muzej na prostem na Debeli griži, v osrčju goriškega Krasa, nudi zanimivo pot ob prepletanju zgodovine in narave. Pot je lahka in primerna za vse, obiskovalci lahko odkrijejo zgradbe in spomenike, ki so bili zgrajeni med štirimi vrhovi te kraške vzpetine še v času prve svetovne vojne. Možen je tudi ogled topniškega rova Tretje armade, ki se nahaja pod 3. vrhom Debela griže, vhod je ob zgodovinskem muzeju, ki ohranja spomin na prve bitke v prvi svetovni vojni.

Informacije: vedno odprto

Dostop: Zagraj, ulica Zona Sacra

Logistika: parkirni prostor za avte in avtobuse ob muzeju

Poti: pot CAI 73/76

Zahtevnost: turistična

Trajanje: od 1 do 4 ure (glede na izbrano pot), priporočljiva je uporaba karte »Tabacco 047«

Oprema: primerna pohodniška obutev, dolge hlače, primerna zaloga vode in svetilka za ogled kavern

Najprimernješi čas obiska: celo leto

Informacije: I.A.T Ufficio di Informazioni e Accoglienza turistica di

Fogliano Redipuglia

Ulica III Armata, 54 – 34070 Foljan - Redipulja (GO)

Tel. 0481 489139- 346 1761913

info@prolocofoglianoredipuglia.it

San Martino del Carso

San Martino del Carso è una piccola frazione del Comune di Sagrado, oggi immersa nella tranquillità della natura carsica ma, nel 1915, si trovò proprio nel cuore del fronte. Qui era di stanza il 46º reggimento ungherese della città di Szeged. San Martino fu completamente distrutta dai bombardamenti. I siti di maggiore interesse in paese sono tutti vicini e raggiungibili facilmente. Scendendo dal piazzale del Museo di San Michele, dopo circa un chilometro e mezzo, si può visitare il **Valloncello dell'Albero Isolato** e proseguire poi verso il centro del paese, distante appena 500 metri. Qui si trovano la lapide che riporta i versi della poesia di Giuseppe Ungaretti ed un museo privato della Grande Guerra mentre seguendo le indicazioni per il cimitero civile si trova il **Cippo del 4º Honved**. La scoperta dei resti e delle testimonianze della Grande Guerra prosegue lungo via Piantella, la strada che riporta verso Sagrado. Dopo 1,5 chilometri da San Martino si incrocia la cosiddetta **"Area delle Battaglie"** dove è possibile fermarsi e scoprire la **Trincea delle frasche, il Cippo della Brigata Sassari** ed il **Monumentale Cippo Filippo Corridoni**.

Informazioni:

sempre aperto

Come arrivare: Sagrado, Via Zona Sacra, Loc. San Martino del Carso

Logistica: Parcheggio per automobili e corriere nella piazza del paese

Sentieri: sentiero CAI 73/76

Dificoltà: turistica

Durata dell'escursione: Da 1 a 4 ore (a seconda del percorso scelto) - È consigliabile essere muniti della cartina Tabacco 047.

Attrezzatura: Calzature robuste, pantaloni lunghi, scorta d'acqua, pila per visitare le caverne.

Periodo consigliato: tutto l'anno

Info:

Museo privato della Grande Guerra a San Martino del Carso

Via Zona Sacra, Loc. San Martino del Carso

I-34078 Sagrado (GO)

Tel. 340 5581378

Gorizia

La città di Gorizia è stata un vero e proprio simbolo della Grande Guerra sul fronte dell'Isonzo. Gioiello architettonico asburgico e luogo di soggiorno e di cura climatica, a fine '800, dell'aristocrazia e dell'alta borghesia, nel 1915 divenne teatro di scontri durissimi tra i due eserciti. È possibile ripercorrere la storia della città visitando il **Museo provinciale della Grande Guerra**, che propone due chiavi di lettura del primo conflitto mondiale. La prima è quella di leggere gli avvenimenti bellici dal punto di vista del soldato, indipendentemente dalla sua appartenenza ad uno o all'altro esercito, cercando di raccontare agli uomini di oggi l'esperienza terribile della guerra di trincea, condizione che più ha segnato i soldati nella Prima Guerra Mondiale. La narrazione degli eventi privilegia il dato locale, si narrano le vicende della guerra sul fronte dell'Isonzo, pur non perdendo di vista le coordinate generali che aiutano a comprendere la portata dell'evento bellico. La sala dedicata alla città di Gorizia introduce il secondo tema chiave dell'esposizione, la condizione dei civili durante la guerra, tema strettamente connesso al concetto di "guerra totale". A questi due temi principali si affiancano altri, come lo sviluppo degli armamenti e l'utilizzo della propaganda.

Il Museo della Grande Guerra si trova a Gorizia, in borgo Castello 13-15, ed è aperto tutto l'anno dal martedì alla domenica, dalle ore 9 alle ore 19.

Come arrivare: Gorizia

Logistica: parcheggi per automobili

Sentieri: itinerario cittadino

Dificoltà: turistica

Durata dell'escursione: 1 giornata

Attrezzatura: Calzature sportive

Periodo consigliato: Tutto l'anno

Info: Museo della Grande Guerra di Gorizia

Tel. : 0481 533926

Email: musei@provincia.gorizia.it

www.provincia.gorizia.it

Infopoint Turismo FVG Di Gorizia

Corso Italia 9 – 34170 Gorizia

Tel: 0481 535764

Email: info.gorizia@turismo.fvg.it

www.turismofvg.it/Localita/Gorizia

www3.comune.gorizia.it/turismo/

Gurize

La citât di Gurize e je stade un vêr e propit simbol de prime vuere mondial sul front dal Lusinç. Tesaur architettonic asburgjic e, a fin '800, lûc di permanece pes curis climaticis de aristocrazie e de alte borghesie, tal 1915 e deventâ teatri di scuintris cetant grivis jenfri i doi eserciti. Al è possibil lâ dilunc la storie de citât visitant il **Museu provincial de "Grande Vuere"**, che al propon dôs clâfs di leture dal prin conflit mondial. La prime e je chê di lei i avenimenti bellici dal pont di viste dal soldât, lassant in bande la sô apartignance a un o a chel altri esercit, cirint di contâur ai oms di vuâ la esperience teribile de vuere di trincee, condizion che plui di dut e à segnât i soldâts de prime vuere mondial. La narazion dai events i da prioritât ai fats locâi, si contin lis vicendis de vuere sul front dal Lusinç, vint iniment lis coordenadis gjenerâi che a judin a capi la dimension dal event belic. La sale, dedicade ae citât di Gurize, e introdûs il secont teme principâl de esposizion, ven a stâi la condizion dai ciivîl vie pe vuere, teme peât a fuart cul concet di "vuere totâl". A chescj doi temis principâi si jonzin altris, come il disvilup dai armaments e l'ús de propagande.

Il Museo de Grande Vuere si trova a Gurize, tal Borc dal Cjistel 13-15, e al è vîrt vie par dut l'an dal martars ae domenie, des 9 aes 19.

Cemût rivâ: Gurize

Logjistiche: Parchegjos pes machinis

Trois: itinerari citadin

Dificoltât: turistiche

Durade de cjaminade: une zornade

Furniment: Scarpis sportivis

Stagjon conseade: Dut l'an

Info:

Museo de Grande Vuere di Gurize

Tel. : 0481 533926

Email: musei@provincia.gorizia.it

www.provincia.gorizia.it

Infopoint Turismo FVG Di Gorizia

Corso Italia 9 – 34170 Gorizia

Tel: 0481 535764

Email: info.gorizia@turismo.fvg.it

www.turismofvg.it/Localita/Gorizia

www3.comune.gorizia.it/turismo/

San Martin dal Cjars

San Martin dal Cjars al è une piçule frazion dal Comun di Segrât, vuê al polse platât te nature dal Cjars ma, tal 1915, si ciatà propit tal cûr dal front. Chi al jere stanziât il 46m bataion ongjarés de citât di Szeged. San Martin al fo sdrumât dal dut par vie dai bombardaments. I sîts di interès plui fuart tal païs no son lontans fra di lôr e si rive a viodiju ognidun cence sfuarç. Partint dal plaçâl dal Museu di San Michèl, dopo un chilometri e mieç, si pues visitâ il **Valloncello dell'Albero Isolato** e daspò lâ indenant bande il centri dal païs, distant dome uns 500 metris. Chi si ciatin la lapide che e puarte i viers de poesie di Giuseppe Ungaretti ed un museu privât su la prime vuere, invezit lant daûr aes indicacjons pal simitieri civil si cijate il **Cippo del 4º Honved**. La scuiverte dai rescj e des testemoneancis de prime vuere mondial a van indenant dilunc via Piantella, la strade che e torna a puartâ bande Segrât. Dopo 1,5 chilometris di San Martin si incrose la **Area delle Battaglie**, come che le clamîn, dulâ che al è pussibil fermâsi e scuvierzi la **Trincea delle frasche, il Cippo della Brigata Sassari** e il monumentale **Cippo Filippo Corridoni**.

Informazions:

Simpri vîrt

Cemût rivâ: Segrât, Via Zona Sacra, Localitât San Martin dal Cjars

Logjistiche: Parchegjos pes machinis e corieris tal plaçâl devant dal museu

Trois: troi CAI 73/76

Dificoltât: turistiche

Durade de cjaminade: Di 1 a 4 oris (al dipent dal percors sielt)

Si conseve di vê la cjartine Tabacco 047

Furniment: Scarpis fuartis, braghessis lungjis, aghe, pile par vistâ i landris.

Stagjon conseade: Dut l'an

Info:

Museo privato della Grande Guerra a San Martino del Carso

Via Zona Sacra, Loc. San Martino del Carso

I-34078 Sagrado (GO)

Tel. 340 5581378

Martinščina

Martinščina je majhen zaselek v Občini Zagraj. Danes ga obdaja mir kraške narave, leta 1915 pa je bil ravno na fronti. Tu je bil nameščen 46. regiment mandžarskega mesta Szeged. Bombardiranja so Martinščino popolnoma razdejala. Najzanimivejše in ogleda vredne točke so med seboj le malo oddaljene in z luhoto dosegljive. Če se spustimo s trga, kjer se nahaja Muzej na Debeli griži, si lahko po poldrugem kilometru ogledamo tako imenovano **Dolinico osamljenega drevesa**; nato lahko nadaljujemo pot proti središču vasi, ki je odtod oddaljena le 500 metrov. Tu se nahaja tabla, na katero so vklesani verzi pesnika Giuseppea Ungaretti, in zasebna muzejska zbirka iz prve svetovne vojne; če sledimo oznakam za pokopališče, lahko ob cesti opazimo še **spomenik 4. honvedu**.

Ostanke in pričevanja iz prve svetovne vojne lahko odkrivamo tudi v Ulici Piantella, ki pelje proti Zagraju. Pol drugi kilometer od Martinščine se nahaja tako imenovano »**območje bitk**«, kjer se lahko obiskovalci ustavijo in si ogledajo **strelski jarek, imenovan »delle Frasche«, spominški steber, posvečen brigadi Sassari, in spominski steber, posvečen Filippu Corridoniju**.

Informacije:

vedno odprto

Dostop: Zagraj, ulica Zona Sacra, Martinščina

Logistika: parkirni prostor za avte in avtobuse na glavnem vaškem trgu

Poti: pot CAI 73/76

Zahtevnost: turistična

Trajanje: od 1 do 4 ure (glede na izbrano pot), priporočljiva je uporaba karte »Tabacco 047«

Oprema: primerna pohodniška obutev, dolge hlače, primerna zaloga vode in svetilka za ogled kavern

Najprimernješi čas obiska: celo leto

Informacije: Museo privato della Grande Guerra a San Martino del Carso (zasebni muzej), Ulica Zona Sacra, Martinščina I - 34078 Zagraj (GO)

Tel. 340 5581378

Gorica

Mesto Gorica je bilo pravi simbol prve svetovne vojne na soški fronti. Konec 19. stoletja je mesto veljalo za habsburški arhitektturni biser in bilo priljubljena počitniška destinacija aristokracije in visoke buržoazije; leta 1915 je postal prizorišče krvavih bitk med obema vojskama. Zgodovino mesta je mogoče spoznati tudi z ogledom **Muzeja prve svetovne vojne**, ki je sad dobro premišljenega projekta, saj upošteva najsdobnejša zgodovinska dognanja in nudi jasno ter učinkovito predstavitev vojnih dogodkov ter posledic za človeka in družbo. Muzej je razdeljen na dva velika sklopa. Prvi sklop se nanaša na splošni vpoklic k vojakom in na prihod prvih čet na bojišča. V nadaljevanju so predstavljena vsakodnevna vojaška opravila z vsemi mukami in težavami. Sledi sklop, posvečen Gorici, »mestu v strelskej jarku«, ki so ga hudo prizadela obstrelevanja. Kljub vsemu prebivalstvo ni zapustilo mesta. Mnogi so namreč ostali kljub nevarnostim in težavam. Med glavne teme, ki jih obravnava muzej, spadata tudi razvoj orožja in uporaba vojne propagande.

Muzej prve svetovne vojne ima sedež v Gorici - Grajsko naselje 13-15 - in je odprt skozi vse leto od torka do nedelje med 9. in 19. uro.

Dostop: Gorica

Logistika: parkirni prostor za avte

Zahtevnost: turistična

Trajanje: 1 dan

Oprema: športna obutev

Najprimernejši čas obiska: celo leto

Informacije:

Museo della Grande Guerra di Gorizia / Muzej prve svetovne vojne

Tel.: 0481 533926

Email: musei@provincia.gorizia.it

www.provincia.gorizia.it

INFOPOINT TURISMO FVG v Gorici

Korzo Italija 9 – 34170 Gorica

Tel: 0039 0481 535764

Email: info.gorizia@turismo.fvg.it

www.turismofvg.it/Localita/Gorizia

www3.comune.gorizia.it/turismo/

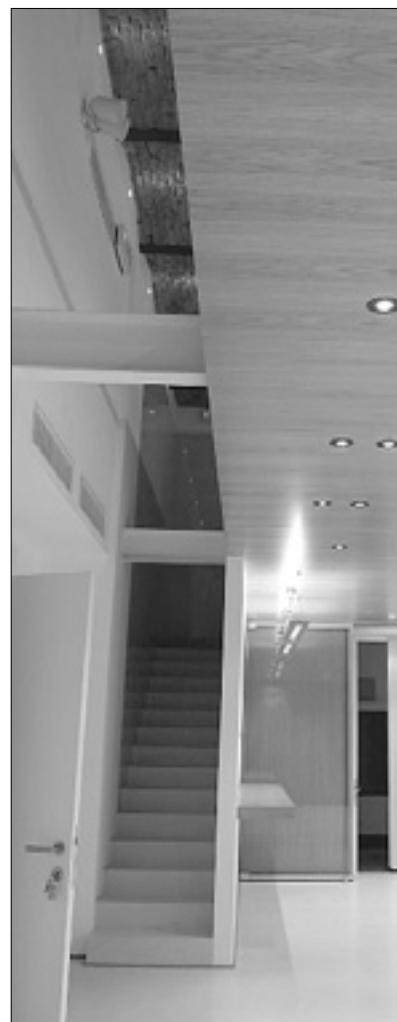

GORICA - Upraviteljica prostorov bo Narodna in študijska knjižnica

Januarja uradna predaja ključev Trgovskega doma

Narodna in študijska knjižnica (NŠK) bo uradno postala upraviteljica obnovljenih pritličnih prostorov goriškega Trgovskega doma v petek, 10. januarja, ko bo potekala slovesnost z obrednim rezom traku ob prisotnosti deželnih odbornikov Francesca Peronija in Giannijs Torrentia. Na slovesnosti bodo podpisali konvencijo, s katero bo prišlo do prenosa obnovljenih pritličnih prostorov z dežele na NŠK.

V začetku decembra so v Trgovskem domu gostili slovenskega predsednika Boruta Pahorja in deželnega predsednika Debora Serrachiani. Takratno srečanje je priredilo Evropsko združenje za teritorialno sodelovanje, ki bo po statutu v Trgovskem domu imelo svoj sedež, vendar ni šlo za uradno odprtje prenovljenih prostorov, ker NŠK dejansko še ni bila pristojna za njihovo upravljanje. Do novega prazničnega trenutka, ki ima tudi velik simbolni pomen, bo zato prišlo 10. januarja (predvidoma ob 15. uri), ko bodo goriški Slovenci spet tudi uradno postali upravitelji tega dela Trgovskega doma. Na dogodek bodo povabili župane Gorice, Nove Gorice in Šempetra-Vrtojbe, predstavnike slovenskih organizacij in goriških ustanov. »Istočasno delamo na tem, da čim prej pridobimo vogalne prostore v pritličju Trgovskega doma. V stiku smo z deželnimi funkcionarji in z deželnim ravnateljem državne domene, s katerimi urejemo dokumentacijo za prenos z države na deželo. Posledično bo stekla obnova vogalnih prostorov, tako da računamo, da se bo NŠK vanje vselila pred koncem leta 2015,« pravi Livo Semolič, koordinator komisije za Trgovski dom in podpredsednik uprave NŠK; po njegovih besedah vzporedno potekajo obnovitvena dela za pridobitev prostorov za potrebe goriške državne knjižnice v dvorani Petrarca, ki naj bi se zaključila ravno tako leta 2015, ko bo potekala 150-letnica rojstva Maxa Fabianija. »Že pripravljamo stalno razstavo o Fabianiju v sodelovanju z goriško arhitekturno fakulteto, s skladom Max Fabiani iz Štanjela, z goriškim umetnostnim zavodom Max Fabiani in še z nekaterimi ustanovami,« pravi Semolič in zagotavlja, da si prizadeva, da zato čim prejšnji začetek kulturnih dejavnosti v obnovljenem Trgovskem domu. »S postopnim opremljanjem prostorov se bodo začenjale tudi razne dejavnosti, od razstav do predstavitev knjig in drugih srečanj. V začetnem obdobju NŠK ne bo uspela imeti stalno nekoga v Trgovskem domu; na to bo treba počakati do dokončne selitve v Trgovski dom,

Obnovljeno pritličje

do cesar bo kot rečeno prišlo po obnovi vogalnih prostorov leta 2015,« pravi Semolič in razlaga, da bodo po selitvi tradicionalne knjižničarske dejavnosti obogatili s kulturno in tudi turistično info-točko. Na voljo bodo informacije o vseh pobudah in dejavnostih Slovencev v Italiji, hkrati pa tudi o tem, kar se še zlasti na kulturnem področju dogaja v Sloveniji. Trgovski dom bo tako kraj srečevanja in hkrati promocije - tudi tega, kar se dogaja v Sloveniji. Marsikatero zanimivo zamisel za obogatitev vsebin Trgovskega doma so si po Semoličevih besedah zabeležili na odprtju multimedejskega muzeja SMO v Špetru; beneški inovativni pristop promocije slovenske prisotnosti v naših krajih želijo prenesti tudi v Gorico. (dr)

DOBERDOB - Občinski sklep

Aktov in pisem ustanov ne bodo več dostavljal

Župan: »Naši uslužbenci so preobremenjeni, da bi delali še za druge«

»Naši uslužbenci so preobremenjeni, da bi delali še za druge.« Doberdobski župan Paolo Vizintin je tako utemeljil vsebinsko sklepa, ki ga je občinski odbor na njegov predlog soglasno odobril. V dokumentu piše, da občina Doberdob praviloma ne bo več dostavljala na dom pisem in uradnih aktov, ki jih javne uprave, državne službe in podjetja posiljavajo občanom. To bo počenjalo le v primeru, ko bo posiljalatelj dokazal, da se ne more posluževati poštne storitev, elektronske pošte z digitalnim certifikatom ali drugih storitev.

»Nekatere ustanove, kot so Equitalia, Anas ipd., se za dostavljanje aktov občanom naslanjajo na občine. To je seveda dodatno breme za občine, ki se že soočajo s pomanjkanjem osebja, rezni in dru-

gimi težavami. Zato sem preveril, ali je dostavljanje pisem drugih ustanov sploh v naši pristojnosti: ugotovil sem, da razen v nekaterih primerih občine niso primorane dostavljati pisem,« je pojasnil doberdobski župan, ki je po preučitvi zakonov dal nemudoma sestaviti besedilo sklepa. »Sklenili smo, da ne bomo dodatno bremenili naših uslužbencev, če to ni nujno potrebno in nismo za to pristojni. Preprosto nimamo dovolj osebja, da bi lahko delali še za druge. Naša redarka ima kar nekaj dela: če dostavlja pisma, ima manj časa za izvrševanje drugih, pomembnejših zadolžitev,« je zaključil Vizintin.

Svoj sklep je občina Doberdob nasploh tudi na ostale občine v FJK in na pokrajinske urade agencije za prihodke v Gorici, Vidmu, Trstu in Pordenonu.

TRŽIČ - Odprli obnovljene rimske terme

Topla voda spet priteka

Zadovoljstvo krajevnih upraviteljev in investitorjev, skeptičnost domačinov glede turistične privlačnosti

Topla voda priteka iz podzemlja (zgoraj), prerez traku (spodaj)

BONAVENTURA

evrov je prišlo z dežele, 2,5 milijona evrov je pristavilo podjetje Terme Romane. Konzorcij za razvoj tržiške industrijske cone je ob termah zgradil parkirišče s petinštiridesetimi mesti, tako da je obnova objekta skupno stala okrog šest milijonov evrov. Rimske terme se kot znano nahajajo sredi tržiške industrijske cone, zaradi česar marsikdo v Tržiču dvomi, da bodo privlačile tudi turiste. Ob termah ni hotelov, kjer bi prebivali obiskovalci term, pač pa industrijske hale podjetij, ki se večinoma ukvarjajo z ladjevodništvom in navtiko. Uspešnost term bo torej večinoma odvisna od kakovosti zdravstvenih storitev, ki jih bodo v njih zagotavljali.

Kulturni center Lojze Bratuž

Združenje cerkvenih pevskih zborov

Koncertna sezona 2013/2014

BOŽIČNI KONCERT

W. A. Mozart – Krönungsmesse

Slovenske božične pesmi

Mojca Milič, sopran
Luca Dordolo, tenor
MePZ Hrast, MePZ L. Bratuž
Orkester ArsAtelier Silvan Kerševan
Hilarij Lavrenčič, dirigent

Martina Kocina, alt
Giuliano Pelizon, bas
OPZ Veseljaki, MIPZ E. Komel

Predprodaja vstopnic na tel. št. 0039 0481 531445 ali po e-mailu kcl.bratuz@libero.it

SOVODNJE - Sklad Dorče Sardoč

S petimi tisočinkami so nagradili dvanajst zaslužnih študentov

Skoraj 400 davčnih zavezancev je s prispevkom petih tisočink skladu Dorče Sardoč omogočilo, da je dvanajst zaslužnih mladih pripadnikov slovenske narodne skupnosti prejelo lepo božično darilo. V četrtek so v dvorani Zadružne banke v Sovodnjah izročili štipendije za šolsko leto 2013-2014, ki jih podeljuje sklad Dorče Sardoč.

»Letos smo podelili dvanajst štipendij v skupni vrednosti 13.500 evrov,« pojasnjuje Boris Peric, predsednik sklada Dorče Sardoč, ki so ga pred dvajsetimi leti ustanovili s Sardočovo zapuščino, da bi pomagali potrebnim in zaslužnim študentom ter da bi seveda tudi ohraniali spomin na

tigrovca, antifašista, obsojenca na drugem tržaškem procesu in sploh velikega slovenskega domoljuba. Peric pojasnjuje, da so s prispevki petih tisočink nabrali okrog dvanajst tisoč evrov, ostali del zneska pa so krili z drugimi donacijami. »Za štipendije je prispeval tudi Urad vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu,« razlagata Peric in se seveda zahvaljuje vsem, ki so pet tisočink namenili skladu Sardoč.

Med četrtkovo slovesnostjo v Sovodnjah so izročil šest štipendij, vrednih po 500 evrov, učencem dvojezične osnovne šole v Špetru; prejeli so jih Ilenia Iod, Aleksandra Baguini, Giulio Dren Zanon, Sara

Na podelitvi nagrad v Sovodnjah

Finetti, Ivan Filipov in Valentino Petrin. Pet štipendij v znesku 1500 evrov so pa prejeli univerzitetni študentje Giada Giuntoli, Erika Tomsič, Alenka Goruppi, Tina Kralj in Matja Ferletić. Štipendijo za podiplomsko izobraževanje, vredno tri tisoč evrov, je nazadnje prejela Helena Pertot.

Dorče Sardoč je bil prepričan, da je za krepitev in ohranjanje čuta narodne pričadnosti zelo pomembna ravnino izobrazba. »V boj proti tem krivicam ne moreš kot kmečki fant, ampak se moraš izobraziti, nekaj moraš postati,« je trdil in spodbujal mlade, naj študirajo.

GORICA - Jezikovne »prigode« z večjezičnega območja

Bila so slovenska voščila

Vsako leto pred decembrsko januarskim prazniki sredi Travnika dvignejo božično drevo - novoletno jelko. Okrasijo jo s svetlečimi trakovi in lučkami; občasno je v desetletjih občinska uprava namestila tudi pisane voščilnice. V zadnjem obdobju pa sploh ne. Verjetno gre za varčevanje, a nemimo, da je sedanje sporočilo vseeno dovolj zgornovo.

Na večjezičnem območju se vselej postavlja vprašanje, katere jezike upoštevati. Vsi smo občutljivi na javno izražanje mestne identitete. Če napisov ni, tudi odzivov ni. Kako je bilo to v preteklosti? Ponujamo fotodokumentacijo izpred sedemintridesetih in tridesetih let.

Najprej je voščilnica bila samo v italijanščini. V obdobju leve sredine na vse državni in krajevni ravni se je decembra leta 1976 (za leto 1977!) pojavilo tudi slovensko voščilo. Posledice so vidne na enem od posnetkov. Vandali so bili dejani ponovo.

Naslednje leto se je družbeno zavzeči Saverij Rožič, sicer Števerjanec po rodu, a stalnim bivališčem v Gorici, pravčasno odzval na odločitev goriške občine, da ne namesti slovenskega napisa z voščili. Z znanci in prijatelji iz Gorice, Pevme, Števerjana, Podgorje in Štandreža je zbral 50.000 lir, s katerimi so izdelali slovensko tablo in jo družno z nekaj desetinami drugih občanov namestili pod drevesno krošnjo. Javnih protestov ni bilo. Je pa občinska uprava naslednje leto »utopila« slovenski

Postavitev napisa decembra 1977 na pobudo slovenskih občanov; udeležilo se je nekaj desetin ljudi ARHIV S.R.

Na Travniku uničen slovenski napis decembra 1976 ARHIV S.R.

napis z dodatkom nemškega, furlanskega, angleškega in francoskega. Tudi v redu! Kot smo navedli, sedaj že dolgo ni nobenega.

Sedem (pravljčna številka) let kasneje se je priopoved s slovenskim napisom povnila, a ne več na Travniku, temveč na južnem vhodu v mesto tik pred cestno železniškim podvozom. Pod veliko jumbo vo-

ščilnico so isti akterji - v naletu navdušenja, ki je nastalo maja meseca 1984 na manifestaciji na Travniku - dodali slovenski napis, in sicer ne na skrito - ponori - , kot je natolceval večinski mestni dnevnik oziroma so se zgrajali člani in vodstveni organi tedanje neofašistične stranke MSI. Posnetek jasno kaže, da je sijalo sonce! (ar)

Fotografiranje pri belem dnevu pred dvojezičnim napisom ob vstopu v mesto pred železniškim podvozom decembra 1984 ARHIV S.R.

ČEPOVAN

»Mihajlo pomeni vez«

V počastitev 95-letnice rojstva narodnega heroja Azerbajdzana in slovenskega partizana Mehdiha Husejn-zadeja Mihajla so včeraj na pokopališču v Čepovanu odkrili njegovo prenovljeno grobničo. Slovesnosti se je udeležila vladna delegacija Azerbajdzana, ob njej še člani azerbajdzanskih parlamenta, azerbajdzanskih veleposlanik, župan mesta Oguz in sodniki Mihajla. Zbrane je nagovoril tudi slovenski obrambni minister Roman Jakšič. Spomnil je na zgodovinsko vlogo Mihajla, ki je vedno pomenil tudi vez in prijateljstvo med slovenskim in azerbajdzanskim narodom. »To prijateljstvo zori že dolga leta in je vedno bolj žlahtno,« je poudaril minister. Goriška je še posebej povezana z Azerbajdzonom, saj so v Šempasu uredili muzej v spomin na Mihajla, v Novi Gorici pa je nastalo društvo slovensko-azerbajdzanskega prijateljstva, ki že igra pomembno vlogo prijeljevanja med državama. Goriška in Slovenija pa bi morale dobre meddržavne odnose veliko bolje izkoristiti za gospodarsko in kulturno sodelovanje, je prepričan predsednik društva Ivan Bašin.

Nočno uplinjevalnika

Posoški odbor proti premogu nasprotuje načrtu skupine podjetnikov, ki si prizadevajo za gradnjo uplinjevalnika v tržiški industrijski coni. Po mnenju članov odbora je treba v termoelektrarni podjetja A2A res sežigati zemeljski plin, vendar ga je treba dobavljati iz plinovoda; leta je speljan le kilometer stran od termoelektrarne.

Nagradi tri izložbe

Združenje InCorso je na osnovi natečaja izbralo tri najlepše izložbe s korzov Italija in Verdi v Gorici. Po mnenju žirje, ki so jo sestavljali dijaki umetnostnega liceja Max Fabiani, je najlepša izložba pripravila trgovina Dolce Idea, omembe vredni pa sta še izložbi bara Posta in parfumerije Boris Club.

Rezervat po televiziji

Na deželnem programu tretje mreže RAI bodo danes ob 10.20 predvajali prvo iz niza oddaj z naslovom »Colori«, ki jih posvečajo odkrivanju Furlanije-Julijске krajine. Oddaja bo posvečena rezervatu Prelosnega in Doberdobskega jezera; spregovorila bosta botanik Livio Poldini in Aila Quadracci iz centra Gradina.

Koncert na Travniku

Na goriškem Travniku bo jutri ob 19. uri koncert, na katerem bodo Rossinijeve, Brahmsove in Verdijeve skladbe izvajali zbor Seghizzi iz Gorice, Lorenzo Pelosi iz Fiumicella ter pianista Adriano Cirillo in Filippo Terni. S tem se bodo spomnili vezi, ki jih je Gorica nekdaj imela z Dunajem in Parizom.

GORICA - Zagovorniki odporništva

»Sprememba ustave ima svoje postopke«

»V Italiji je demokracija pod udarom, zato pa je treba združiti moči v obrambi ustave, ki je vzklikla iz odporništva in osvobodilnega boja.« Predstavniki pokrajinskega odbora za promocijo vrednot odporništva in republiške ustave so vse bolj zaskrbljeni zaradi stiske, ki jo preživlja Italija zaradi hude gospodarske in ekonomike tudi moralne krize. V prejšnjih dneh so se sestali na pokrajini in pričitali zeleno luč za vključitev v odbor še nekaterih organizacij in ustanov; doslej so v odboru predstavniki VZPI-ANPI, združenje prijateljev Izraela, furlanski institut za zgodovino odporništva in raziskovalni institut Leopoldo Gasparini iz Gradišča.

»Spodbuditi je treba demokratično soočenje o predlogih za spremembo ustave, predvsem pa je treba zahtevati spoštovanje postopkov, ki so v sami ustavi predvideni za ustavne spremembe,« poudarjajo člani odbora, podobnih misli je tudi predsednik pokrajinskega sveta Gennaro Falanga. »Zavedamo se, da je treba ustavo posodobiti, vendar se tega ne sme počenjati z odloki in drugimi bližnjicami. Spoštovati je treba ustavna določila tudi glede ustavnih sprememb,« je prepričan Gennaro Falanga.

Za Božič
uživaj v
Gorici!

DECEMBER V GORICI

Vsak konec tedna degustacije, dogodki in nakupovanja v mestnem jedru Gorice

NOVA GORICA - Odprli so ga ob predsednikovi udeležbi

Skejterski raj

»Kar nekaj starih obrazov iz moje generacije je tukaj. Ti vedo, da sem šestnajst let kotalkal,« je na včerajnjem odprtju novogoriškega rolkarskega parka povedal posebni gost - slovenski predsednik in tudi domačin Borut Pahor. »V tistem času tako imenitnega parka za naše "neumnosti" nismo imeli. Sedaj ga imate: za take in drugačne vragolije, za neverjetne stvari, za katere bolje, da jih starši niti ne vidijo,« se je pošalil Pahor, ki je, kot je povedal, po dolgem času katero od prireditve obiskal s celo družino. Spremljala sta ga partnerka Tanya Pečar in sin Luka, tudi navdušen rolnik. Žal je odprtje skazilo slabo vreme, ki je številne napovedane obiskovalce iz Slovenije in tujine odvrmilo od prihoda.

»Bistvo ni današnja množica, koliko jih je prišlo na odprtje, bistvo je, da je park odslej odprt vsak dan, da lahko vsakdo pride in ga preizkusí,« je včeraj za Primorski dnevnik povedal Davor Miljković iz novogoriškega Športnega društva Raketa. Dodal je, da se o novogoriškem skate parku že govorji po vsej Evropi, tako da bo večina, ki je nameravala na odprtje, pa jo je odvrnilo slabu vreme, gotovo prišla v prihodnjem. »Tale skate park bo gotovo zanimiva atrakcija, po Evropi velikokrat potujejo razne skate ekipi, ki se ustavijo tam, kjer se jim zdi zanimivo. S seboj imajo tudi snemalce in fotografje, ki delajo posnetke za spletn in za revije ... Na takšen način se lahko promovira naša lokacija, naše mesto. Že infrastruktura, ki jo imamo v Novi Gorici, in vreme, ki praktično vse leto dopušča aktivnosti, so zanimivost za to urbano kulturo,« dodaja Miljković.

»Z Luko po svetu vidva precej skate parkov. Kolikor sam razumem, v okrožju 300 kilometrov ni boljšega, kot je ta. Da-

Prvi spust (zgoraj), predsednik Pahor s sinom Lukom ob skate parku (spodaj) K.M.

vor, vsaka čast! Pa tudi Novi Gorici, ki je imela posluh za mlado generacijo in za vse, ki se vidijo v tem športu, ki je poseben tudi zato, ker ne dopušča ničesar tistega, kar starši neradi vidimo pri mladih ljudeh: terja popolno koncentracijo, popolno ravnoteže, glavo na pravem mestu,« je včeraj poddaril predsednik Pahor in pristavljal, da je park velika pridobitev za Novo Gorico.

»Danes odpiramo največji rolkarski poligon v Sloveniji in izven nje. Gre za ve-

lik ponos za naše mesto in velik doprinos,« pa je poudaril župan Matej Arčon in spomnil, da je rolkarski poligon začetek urejanja urbanega dela mesta.

Po uradnem odprtju so poligon zavzeli rolnarji in bikerji. V večjem številu so prihajali že v prejšnjih dneh in se urili v novih trikih. Včeraj so bila tla zaradi slabega vremena sicer precej razmočena in zato ne preveč varna za izvajanje zapletenejših trikov. Kljub trudu organizatorjev, ki so tla pred uradnim odprtjem dodatno izsuševali, med prireditvijo pa še sproti pometali, se niso kaj prida osušila, saj je bolj ali manj stalno rosilo. Nekaj pogumnežev se je kljub vsemu spuščalo po krivinah, če ne drugega, zavoljo številnih fotografov in snemalcev, ki so želeli posneti čim bolj spektakularne trenutke. Kljub mokremu začetku pa so bili skejterji in bikerji navdušeni nad novo pridobitvijo, v katero sta občina in fundacija za šport vložila dobrega pol milijona evrov.

»Skate park sem z BMX kolesom že nekajkrat preizkusil v prejšnjih dneh. Res je dober, če ga primerjam z drugimi. Bil sem že v precej skate parkih po Sloveniji, pa tudi v Avstriji. Ta se mi zdi res v redu. Ima vsega po malo, to, kar rabimo,« je bil včeraj zadovoljen biker Luka iz Podgorje, ki bo v Novo Gorico še prišel.

Katja Munih

ŠTANDREŽ - Figure izdelala domačinka

Velike lesene jaslice rumitrska atrakcija

Ob cesti, ki vodi skozi Jeremišče, stojijo lesene jaslice, s katerimi so v zaselku pričarali pristno božično vzdušje. Okrog trideset lesenih figur srednje-velikega formata, med katerimi so Marija, Jožef, Jezušček, pastirji, otroci, ovce in Trije kralji, je izdelala domačinka Sonja Maligoj, sicer že prava kiparka. Prvi je jaslice postavila leta 2000, po nekajletnem premoru jih je imela pred svojim rumitrskim domom, sedaj pa se vračajo v središče predmestnega zaselka. Jaslice so tudi primerno osvetljene, tako da je njihov ogled še posebno privlačen v večernem času.

Jaslice bodo na ogled do ponedeljka, 6. januarja; dan pred tem, v nedeljo, 5. januarja, bo ravno pred jaslicami zaključek tradicionalne dobrodelne baklade, ki jo prireja štandreško društvo sKultura 2001 v sodelovanju s prijatelji-sosedi iz Vrtojbe.

Jaslice na Jeremišču BUMBACA

GABRJE - Na sedežu društva Skala

Božičnica z miškami

Večer so izpeljali izključno z lastnimi močmi - Lepo so izzvenele pesmi skupine ABBA in Lennonova »Imagine«

V Gabrijah je v četrtek potekala božična prireditev, ki jo je pripravilo domače društvo Skala. Uvodoma je član društvenega odbora Robert Juren poudaril, da so letošnjo božičnico priredili izključno z lastnimi močmi. V zborovski prireditvi in z mladimi glasovi so lepo izzvenele pesmi skupine ABBA in Lennonova »Imagine«; na klavir je pevce spremljala Beatrice Zonta. Po zboru so na prizorišče stopile gabrske miške iz osnovne šole in vrtca, ki so pripovedovali zgodbe o svojem življenju v skritih kotičkih gabrskega doma. Miške so se izkazale za izjemne poznavalke dogajanja v kulturnem domu. Po naravi so zelo radovedne in zvedave, tako da jim nič ne uide. Poslušalcem so na kar se da hudomušen način nastele vse dogodek, ki so se v zadnjem letu zvrstili v okviru društva Skala. Oroke sta za nastop pripravili domači kulturni delavki Jana Pečar in Mariza Florenin. Večer so popestile še glasbene točke, ki so jih na klavir, kitaro in čelo prispevali učenci Glasbene matice in centra Emil Komel. Prireditve je sklenil moški pevski zbor Skala pod vodstvom Zulejke Devetak. (vip)

Gabrske miške med nastopom FOTO VIP

GORICA - Prologo v palači Attems

Norina izjemna umetniška osebnost izzvala h kreaciji

Na razstavi »triindvajset pogledov, triindvajset likovnih videnj«

Likovna razstava, ki so jo sinoči odprli v palači Attems Petzenstein, priča o tem, da je bila Nora Gregor vrnjena rodnomu mestu, ki jo je ves povojni čas in do Kinotele jevega ponovnega odkritja leta 1999 izločilo iz spomina.

»Noro smo pripeljali domov,« je pred polno dvorano povedal pokrajinski odbornik Federico Portelli in izpostavl veliko kakovostno raven pobud zdrženja Prologo, ki je z razstavo likovnih del svojih članov in še nekaterih gostujučih avtorjev posvetilo filmski in gledališki igralki enega izmed najbolj zanimivih poklonov. Že res, da so v preddverju palače štiri vitrine z dokumentarnim gradivom - med tem izstopata prvič prikazana fotografija male Nore iz leta 1911 in pa stran iz čilske revije s sporocilom »Princesa anti-nazi en Chile« -, toda pravo presenečenje bo gledalca pričakalo v sosednjih muzejskih sobah. Na temo Norinega (notranjega) življenja so ustvarjale zrele umetniške osebnosti, ki »jim Nora ni bila predmet estetsko-stilnega izzivljanja, a so v njej našli zrcalo svojega notranjega doživljaj«, »je ugotovljal kritik Fulvio Dell'Agense. Triindvajset pogledov. Triindvajset likovnih videnj. Triindvajset osebnosti ... Njihova likovna gorovica je premišljena, jasnna, likovno čista in estetska ... Ustvarjajo s spoštljivim zavedanjem, da je umetnost tista, ki najgloblje nagovori. Ki razprečlovekovo notranjost, «je ocenila kritičarka Nelida Nemeč in zadela v bistvo vsakega govora o Nori Gregor: »Njena izjemna umetniška osebnost je izzvala h kreaciji in iskanjem odgovorov na številna vprašanja, povezana s preteklostjo Gorice, ki sta jo sto let nazaj opredeljevali živahnost in kozmopolitsko ozračje kultur-

nega življenja z izjemnimi umetniki različnih narodnosti.« Zgodbu o Nori koristi identiteti goriškega prostora, je poudarila v pogovoru po otvoritveni svečanosti.

Razstava »Nora Gregor - Upodabljanje pozabe« je na ogled s prostim vstopom. Njene kvalitete pa se zrcalijo tudi v lepem spremnem katalogu.

Nora še otrok leta 1911 v Gorici

The book of tears

Instalacija z razstave ter odbornik in umetnostna kritika

GORICA - V jaslih Tika taka

Otroci zapeli, starši pa so se učili jezika

V slovenskih jaslih Tika taka v Gorici so prejšnji ponedeljek vzgojiteljice priredile božičnico. Malčki so družinam zapeli pet pesmic, ki so se jih od začetka leta naučili. Venček pesmi se je pričel z dve ma jesenskima »Ježek teka teka« in »Jaz sem malo miška«, sledile so »Ringa ringa raja Sv. Miklavž prihaja« ter dve božični, »Zima zima bela« in »Bele snežinke«. Čeprav so bili otroci malo prestrašeni, ker so prvič nastopili pred tako številno publiko, so vseeno pričarali pristno božično vzdružje. Veselili so se tudi prisotnosti občinske svetnice Marilke Korošč. Ob koncu prireditve so si prisotni ogledali krajši posnetek, nato so vzgojiteljice otrokom izročile slad-

karije, ki jih je podarila goriška občina.

Prednjši teden se je zaključil tečaj slovenščine za italijanske družine; potekel je v okviru projekta Jezik-Lingua, ki je sponzoriran iz Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013, iz sredstev Evropskega skladu za regionalni razvoj in nacionalnih sredstev. Tečaj je bil zelo zanimiv iz didaktičnega vidika, saj so bili na njem prisotni ne le starši, ampak tudi njihovi otroci. S strokovnjakinjo so se naučili besed za vsakdanjo rabo: barve, sadje, živali, pozdravi ... Cilj tečaja je bil staršem omogočiti, da samostojno in odgovorno sodelujejo pri otrokovem doraščanju v slovenskem okolju.

Božičnica v jaslih Tika taka

GORICA - V centru Lojze Bratuž

Božični koncert bo ponudil mogočno Mozartovo mašo

V drugem delu božične pesmi - Prireditve bo jutri in v petek

Božični koncert leta 2010

V Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici potekajo še zadnje vaje za tradicionalni Božični koncert, ki sodi v koncertno sezono centra Bratuž in Združenja cerkvenih pevskih zborov.

Mešana zborna Hrast iz Doberdoba (zborovodja Hilarij Lavrenčič) in Lojze Bratuž iz Gorice (zborovodja Bogdan Kralj) se pripravljata na izvedbo Mozartove »Kronungsmesse«. Solistična vloga je bila sprva zaupana goriški sopranistki Alessandri Schettino, ki pa jo bo zaradi bolezni nadomestila Tržačanka Mojca Milič; glavna altistka bo mlada pevka iz Goriških Brd Martina Kocina, tenor in bas pa bosta pela Tržačana Luca Dordolo in Giuliano Pelizon. V drugem delu koncerta bodo na vrsti slovenske božične pesmi in orkestracijah mladih glasbenikov Aljoše Tavčarja in Patricka Quaggiata. Najprej bo na oder stopil združeni otroški zbor, ki ga sestavlja doberdobska Veseljaki (zborovodja Lucija Lavrenčič Terpin) in mladinski pevski zbor centra Emil Komel (zborovodja David Bandelj); nato se jim bo pridružil še mešani zbor. Pevce bo spremljal orkester ArsAtelier Silvan Kerševan.

Koncert bo v veliki dvorani centra Bratuž jutri, 23. decembra, in v petek, 27. decembra, ob 20.30. Nakup in rezervacija vstopnic sta možna vsak dan med 8.30 in 12.30 v centru Bratuž (tel. 0481-531445, kcl.bratuz@libero.it).

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 2 PRI SV. ANI, UL. Garzali 154, tel. 0481-522032.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 2, UL. Manlio 14 A/B, tel. 0481-480405.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, UL. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V KOPRIVNEM
CORAZZA, UL. Buonarroti 10, tel. 0481-808074.

DEŽURNA LEKARNA V ZAGRAJU
LUCIANI, UL. Dante 41, tel. 0481-99214.

Razstave

NA SVETI GORI bo danes, 22. decembra, ob 15. uri odprtje tradicionalne razstave jaslic, ki jo franciškanski sestavn prireja v sodelovanju s Krajevno skupnostjo in Turističnim društvom iz Solkana ter z združenjem Krajevna skupnost Pevma, Štmaver, Oslavje; na ogled bo do 12. januarja ob nedeljah in praznikih 9.00-18.00, ob delavnikih od 10.00-17.00; med 7. in

11. januarjem 2014 14.00-17.00.
POKRAJINSKI MUZEJI v Gorici obveščajo, da bodo v prazničnem času muzejske zbirke v goriškem grajskem naselju odprte v torek, 24. decembra, 9.00-13.30, od 26. do 29. decembra 9.00-19.00, 1. januarja 2014, 14.00-19.00, od 2. do 5. januarja 2014 9.00-19.00; palača Attens v Gorici bo odprta v torek, 24. decembra, 10.00-13.30, od 26. do 29. decembra 10.00-17.00, 1. januarja 2014, 14.00-17.00, od 2. do 5. januarja 2014 10.00-17.00; galerija Spazapan v Gradišču bo odprta v torek, 24. decembra, 10.00-13.30, 26. in 27. decembra 15.00-19.00, 28. in 29. decembra 10.00-19.00, od 1. do 3. januarja 2014, 15.00-19.00, 4. in 5. januarja 2014 10.00-19.00. Vse zbirke in razstave bodo zaprte 25. decembra, 30. in 31. januarja 2014 ter 6. januarja 2014.

Koncerti

TRADICIONALNI BOŽIČNI KONCERT v Doberdoru v priredbi pihalnega orkestra Kras bo danes, 22. decembra, ob 20. uri v župniški dvorani. Sodeluje mladinska godba in najmlajša skupina mažoretk. **5. BOŽIČNI DOBRODELNI KONCERT**

GORICA

Na Štefanovo božični napevi

Združenje cerkvenih pevskih zborov prireja v sodelovanju s Svetom slovenskih organizacij na dan sv. Štefana - v četrtek, 26. decembra - ob 16. uri v goriški stolnici Božični koncert. Pobudo, ki je že tradicija, je pred več kot petdesetimi leti prvič izpeljal prof. Mirko Filej; začetne nastope je vodil sam. Letos se bodo predstavili moški pevski zbor Mirko Filej (dirigent Zdravko Klanjšček), mešani pevski zbor Štandrež (Goran Ruzzier), moški pevski zbor Štmaver (Nadja Kovic) in mešani pevski zbor F.B. Sedej iz Števerjana (Aleksandra Pertot). Uvodni govor bo imel Silvan Zavadlav. Koncertu bo sledil blagoslov s petimi litanijami, pri katerem bodo sodelovali vsi nastopajoči zbori.

V SPOMIN NA MIRKA ŠPACAPANA

bo v petek, 10. januarja 2014, ob 20.30 v cerkvi Sv. Justa v Podgori. Dobrodeleni koncert prirejajo Zveza slovenske katoliške prosvete, Združenje cerkvenih pevskih zborov, PD Podgora, AŠZ Olympia, Slovenska zamejska skavtska organizacija, krožek Anton Gregorčič in stranka Slovenska skupnost, izkupiček bo namenjen društvu Paliativna oskrba - Mirko Špacapan ljubezen za vedno iz Vidma, ki nudi pomoč pri negi onkoloških bolnikov. **BOŽIČNI KONCERT »LOOKING FOR CHRISTMAS«** bo v sredo, 25. decembra, ob 20. uri v gostilni Miljo pri Devetakih. Nastopili bodo Flavia Quass, Elisa Aramonte in Michela Grena ob spremljavi pianista Giampaola Rinaldija; rezervacije po tel. 0481-78250, 331-1263714.

»VEČERNI KONCERTI« združenja Rodolfo Lipizer v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici: v četrtek, 30. decembra, ob 20.45 novletni koncert filharmonije Jora iz Romunije; informacije na lipizer@lipizer.it.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 15.00 - 17.00 - 19.50 - 22.10 »Frozen il regno di ghiaccio«.

Dvorana 2: 14.45 - 17.45 - 21.00 »Lo Hobbit: La desolazione di Smaug«.

Dvorana 3: 15.00 - 17.20 - 19.50 - 22.10 »I sogni segreti di Walter Mitty«.

DANES IN JUTRI V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 14.30 - 16.30 - 18.30 - 20.30 - 22.30 »Frozen il regno di ghiaccio«.

Dvorana 2: 15.15 - 17.20 - 19.50 - 22.00 »Philomena«.

Dvorana 3: 15.30 - 17.40 - 20.00 - 22.10 »Colpi di fortuna«.

Dvorana 4: 16.00 - 18.00 - 20.15 - 22.15 »Un fantastico via vai«.

Dvorana 5: 14.45 - 17.45 - 21.00 »Lo

ZSKD obvešča včlanjene zbole, da je na www.zpzb.si objavljena prijavnica za revo Primorska poje. Rok za prijavo je 31. decembra.

OBČINSKA KNJIŽNICA v Sovodnjah bo zaprta do 31. decembra. Ponovno bo odprtva v četrtek, 2. januarja.

POKRAJINSKA MEDIAȚECA UGO CASIRAGHI bo zaprta zaradi praznikov do 6. januarja 2014. Izposojene filme je treba vrniti v prvem tednu po božičnih počitnicah; od 13. januarja 2014 dalje bo uporabnikom onemogočili izposojilo za toliko dni kolikor znaša zamuda.

Prireditve

DRUŠTVO TRŽIČ vabi člane in prijatelje v ponedeljek, 23. decembra, ob 17. uri na sedež v UL. Valentini 84 v Tržiču na božično in novoletno družabnost.

NOVOLETNA DOŽIVETJA V NOVI GORICI od 25. do 31. decembra v ogrevnem šotoru na Kidričevi ulici v Novi Gorici: 25. decembra ob 18. uri božična pripovedna predstava »Zalino božično presenečenje«, ob 19. uri božični koncert z Julijo Kramar, Vladimirjem in Davidom Čadežem ter cerkvenim pevskim zborom Kostanjevica Nova Gorica, ob 20. uri Tabu in DJ Ney. 26. decembra ob 18. uri otroška »Zaljubljena« predstava, ob 19. uri slovesnost ob dnevu samostojnosti in enotnosti s koncertom harmonikarskega orkestra Accordion Group 4-8 8-16, Aleksander Ipavec - harmonika, Matej Špacapan - trobenta; ob 20. uri Vlado Kreslin & Mali Bogovi, DJ Ney. Drsališče na Bevkovem trgu bo odprto do 12. januarja 2014 vsak dan med 10. in 22. uro ob petkih in sobotah pa do 24. ure; prost vstop na vse dogodke.

Poslovni oglasi

KVALITETNI SMREKOVI PELETI

3,75 eur/vreča

+386 68 143831, +386 31 770 410
legnaacasa@gmail.com

ISČEM

delo kot gospodinjska pomočnica ali negovalka starejših oseb 24/24. Imam veliko izkušenj.

Tel. 00386-70426768

Mali oglasi

POŠTENA IN DELAVNA gospa z izkušnji išče delo kot negovalka ostarelih in invalidov, lahko tudi za varstvo otrok in kot hišna pomočnica; tel. 003864-0272290.

PRODAM otroško posteljico Foppapedretti v natur barvi in jogi, prenosno posteljico Prenatal in jogi, stoličko za hranjenje Peg Perego Prima Pappa, razne otroške avtosedeže, vse v dobrem stanju, cena po dogovoru; tel. 347-0823799.

Prispevki

V spomin na strica Iva darujejo Zlatko, Marica in Lara z družino 50 evrov za društvo krovodajalcev iz Sovodenj.

Pogrebi

JUTRI V FOLJANU: 11.00, Massimo Rossitti (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

JUTRI V RONKAH: 11.00, Bruno Sbernini s pokopališča v cerkev Sv. Štefana v Romjanu in na pokopališče.

JUTRI V TRŽIČU: 10.30, Armando Tantin iz bolnišnice v cerkev Device Marcelliane, sledila bo upepelitev; 12.00, Stelvio Sandrin iz bolnišnice v cerkev Sv. Nikolajla, sledila bo upepelitev; 12.00, Giacomina Emili vd. Martinelli na pokopališču; 13.25, Pietrina Marchesan por. Maricchio iz bolnišnice na pokopališče.

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786350
faks 040 7786339
sport@primorski.eu

Nedelja, 22. decembra 2013

21

Guay najboljši v smuku, danes Gran Risa

VAL GARDENA - Kanadčan Erik Guay je zmagovalec tretjega smuka v Val Gardeni. Drugi je bil Norvežan Kjetil Jansrud, tretnji pa Francoz Johan Clarey. Najboljši italijanski reprezentant je bil Werner Hell na 8. mestu, Slovenec Rok Perko je bil 28. Norvežan Aksel Lund Svindal je ohranil vodstvo v skupnem števku svetovnega pokala. Svindal je bil četrti in je le za pet stotink sekunde zgrešil stopničke. Danes bo na progi Gran Risa v Alta Badii še veleslalom. Prva vožnja ob 9. uri.

Bayern pričakovanu prvaka

MARAKEŠ - Nogometni münchenski Bayerni so zmagovalci klubskega svetovnega prvenstva v Marakešu. Evropski prvaki so v velikem finalu v Marakešu premagali Rajo Casablanczo z 2:0 (2:0). Za Bavarse sta gole dosegla Dante (na fotografiji ANSA) v 7. in Thiago v 22. minutu. V tekmi za 3. mesto pa nogometni brazilski Atletica Mineira premagali kitajski Guangzhou Evergrande s 3:2 (2:2).

ALPSKO SMUČANJE - Na smuku v Val d'Iseru 2. mesto in (morda) preporod Tine Maze

»Na tekmi sem uživala«

Tina Maze med včerajnjim nastopom

ANSA

VAL D'ISERE - Tina Maze je v smuku v Val d'Iseru stopila še stopničko više. Na tekmi, ki je so jo zaznamovali hudi padci in poškodbe, je osvojila drugo mesto, kar je najboljši izid te olimpijske sezone. Presenetljivo je dobila Marianne Kaufmann-Abderhalden, ki je bila 29 stotink boljša od Mazejeve. 27-letna Švicarka je doslej stala le dvakrat na odru zmagovalce, nazadnje je bila druga na prvem smuku v Lake Louisu. Tretje mesto je s številko 1 presenetljivo osvojila Avstrijka Cornelia Hütter, ki se je prvi povzela na zmagovalne stopničke.

Tina Maze se po dveh hudi padcih predhodnic in dolgih prekinovah ni ustrnila težkega smuka. Proga Oreiller-Killy je bila zaradi sonca v zgornjem delu in nevzopadlega snega izredno raznolika in ne-predvidljiva. »Nisem se spustila zmotiti po vsem, kar se je dogajalo na progi. Ostala sem osredotočena. V primerjavi s treningi, kjer sem že videla možne težave, je bilo na tekmi težje, ker so bili valovi veliko večji. Prvi letos pa sem na tekni uživala. Sedaj je vse lažje, ko se stvari postavljajo na svoje mesto. Že v Lake Louisu sem občutila, da mi gre v smukih boljše kot v prejšnjih letih. Korak naprej sem sicer naredila že lani in sedaj sem še bolj samozavestna in mi je lažje. Valovita proga mi je ustrezala in sem na tem prizorišču iz dneva in dan izboljševala nastope, tako da sem danes lahko celo tvegal,« je pojasnila najboljša športnica Slovenije v letu 2013.

Danes bo v Val-d'Iseru veleslalom s prvo vožnjo ob 10.30, finale pa bo ob 13.30.

Izidi: 1. M. Kaufmann-Abderhalden (Švi) 1:47,28, 2. T. Maze (Slo) +0,29, 3. C. Hütter (Avt) +0,52, 4. T. Weirather (Lie)

+0,63, 5. L. Smiseth Sejersted (Nor) +0,94, 6. F. Aufdenblatten (Švi) +1,02, 7. D. Gisin (Švi) +1,03, 8. K. Kling (Šve) +1,19, 9. M. Höfl-Riesch (Nem) +1,21, 10. E. Görgl (Avt) +1,28, 20. I. Štuhec +1,80, 25. L. Gut +2,02.

Skupno: 1. T. Weirather (Lie) 495, 2. M. Höfl-Riesch (Nem) 490, 3. L. Gut (Švi) 488, 4. A. Fenninger (Avt) 461, 5. T. Maze (Slo) 384, 6. M. Kaufmann-Abderhalden (Švi) 259, 7. M. Shiffrin (ZDA) 242.

NOGOMET - A-liga

Udinese bo lahko praznoval spokojno

Livorno - Udinese 1:2 (1:1)

Strelci: Lopez (U) v 10., Siligardi (L) v 31., Hertaux (U) v 64. min.

Udinese: Brkić 6, Domizzi 6, Danilo 6, Heurtaux 6,5, Basta 6,5, Allan 6,5, Lazzari 6 (od 56. Pinzi 6), Douglas 5,5 (od 62. Gabriel Silva 6), Pereyra 6, Lopez 7, Di Natale 6 (od 75. Bruno Fernandes).

LIVORNO - Živčni Guidolin in nestrni navijači Udineseja bodo vendarle preziveli spokojne novoletne počitnice. Doslej sila povprečen Udinese si po domaćem porazu proti Torinu ni mogel privoščiti spodrsljaju, Livorno pa je v zadnjih petih nastopih vknjižil le eno točko in zdrknal na začelje lestevke. Posledica tega je bila napeta in vse prej kot lepa tekma. Udinese je hitro povedel, ko je Lopez ukradel žogo branilcu in zadel. Livorno je nekaj časa igral zmedeno, naposled pa je izenačil s Siligardijem, ki je ukanil Domizzija in vratarja. Udinese je bil v drugem polčasu boljši. Njegovo igro je poživil Pinzi, ki je vstopil na igrišče v 14. minutu. Odločilni gol je padel po kontu. Danilo je močno streljal, vratar Livrno Bard je strel odbil na črti, a zoge ni zadržal in Hertaux jo je zlahka potisnil v mrežo. Do konca tekme se je Udinese urejeno branil.

Sinoči: Cagliari - Napoli 1:1 (1:1). Strelca: nene v 9. in Higuain (11.m) v 19. min.

Vrstni red: Juventus 43, Roma 38, Napoli 36, Fiorentina 30, Inter 28, Verona 26, Torino 22, Lazio, Genoa, Udinese in Cagliari 20, Milan in Parma 19, Atalanta 18, Sampdoria 17, Chievo 15, Sassuolo 14, Livorno 13, Bologna 12, Catania 10.

Danes: ob 12.30 Bologna - Genoa, ob 15.00 Atalanta - Juventus, Roma - Catania, Sampdoria - Parma, Sassuolo - Fiorentina, Torino - Choevo, Verona - Lazio, ob 20.45 Inter - Milan.

B-LIGA - Izidi 19. kroga: Brescia - Varese 4:2, Carpi - Palermo 1:0, Cesena - Reggina 3:1, Cittadella - Bari 1:1, Crotone - Juve Stabia 1:1, Novara-Empoli 0:1, Pescara - Padova 1:0, Siena - Latina 1:0, Spezia - Lanciano 2:0, Terhana - Trapani 0:2

Manićevo Modena klonila proti Molfetti, Šket 11 točk

V odbokarski A1-ligi Modena še nima zagotovljenega mesta med najboljšimi osmimi ekipami, ki bodo igrale v pokalu. Včeraj je v Molfetti izgubila po petih nizih (3:2, v zadnjem 15:13). Začetek ni obetaš nič dobrega, saj so Maniće in ostali v nizih zaostajali 2:0, nato so razliko nadoknadiли, na koncu pa jim je zmanjkalo moči. Pred koncem rednega dela bodo igrali še proti Cuneu (8. januarja). Maniće je včeraj 31 % žog sprejel odlično, 59 % pa pozitivno z eno napako, slovenski napadalec pa je Alen Šket pa je dosegel 11 točk (v 19 napadih je zbral 9 točk, 3 napake in 1 blok).

Med Top 16 samo milanski Armani

MILAN - V košarkarski evroligi se je končala prva faza tekmovanja, v naslednjem se je uvrstilo 16 ekip, ki so zdaj razdeljene v dve skupini. Montepaschi iz Siene si je prav v zadnjem krogu zapravil možnost za preobjekt v naslednjo fatzo, tako bo Italijo odslej zastopal le milanski Armani, ki bo v prihodnjih dneh, prav od Siene, najel reprezentanta Daniela Hacketta. Novi skupini evrolige, skupina E: Fenerbahçe Istanbul, Olympiacos Piraeus, EA7 Milan, Votiria, Barcelona, Unicaja Malaga, Efes Istanbul, Panathinaikos Atene. Skupina F: Real Madrid, Maccabi tel Aviv, CSKA Moskva, Galatasaray Istanbul, Žalgiris Kaunas, Partizan Beograd, Bayern München, Lokomotiv Kuban.

Damir Dugonjić se je še izboljšal

GLASGOW - Trenutno najboljši slovenski plavalec Damir Dugonjić je na eksibicijskem plavalnem dvoboru med ZDA in Evropo v Glasgowu dosegel nov slovenski rekord na 100 prsno - 57,08 sekunde. Na tekmi je Dugonjić zasedel tretje mesto za Američanom Kevinom Cordesom (56,88) in Nemcem Marcom Kochom (57,05).

ROKOMET - A1-liga

Vodilni Bocen zmagal sredi Trsta

TRST - Derbi kroga italijanske rokometne A1-lige je bil v Trstu, vodilni Bocen pa je na njej s 33:30 (20:15) premagal domači Pallamano Trieste. Pretežno slovansko-nemško govorča zasedba je bila ves čas boljša od gostiteljev, ki pa so se ji čvrsto upirali. Za Tržačane so gole dosegli: Oveglia 2, Dapiran 1, Anici 12, Cunjak 1, Di Nardo 3, Carpanese 1, Sirotić 7 in Visintin 3.

Ostali izidi: Pressano - Oderzo 34:24, Forst Brixen - Cassano Magnago 30:26, Mezzocorona - Meran 23:21. **Vrstni red:** Bocen 33, Presano 27, Pallamano Trieste 24, Meran 19, Cassano Magnago, Forst Brixen in Metallsider Mezzocorona 15, Metelli Cologne 8, Visa Oderzo Bonollo Emetti 0.

1. NLB: Rokometni Istrabenza Plinov Izole so v 18. krogu izgubili proti velenjskemu Gorenju z 22:33 (12:15).

VATERPOLO - Tržaški vaterpolisti Pallanuoto Trieste so v tržaškem bazenu Bianchi premagali novinca v ligi Rapallo z 18:7.

VATERPOLO 2 - Vaterpolisti marioskega Branika so zmagovalci slovenskega pokalnega tekmovanja. Na finalu v domačem bazenu v Pristatu so premagali koprsko Žusterno z 10:8 (4:2, 2:0, 2:2, 2:4) in prvič v zgodovini klubu osvojili katero od slovenskih tekmovanj.

ZENSKA KOŠARKA - A2-liga: Calligaris Triestina - Alghero 82:32, Vicenza - Querciambiente Milje 51:56. Vrstni red: Delser Udine 14, Calligaris in Querciambiente 12, Vicenza in San Salvatore 10, Valmadrera 4, Alghero 2.

ODBOJKA - V prvi moški odbojkarski ligi v Sloveniji je vodilni Salont Anhovo izgubil proti Pomgradu. Panvita Pomgrad - Salont Anhovo 3:2, Go Volley - Krka 3:1; 1. DOL ženske: Go Volley - Kema Puconci 3:1, Vital - Luka Koper 1:3, Zgornja Gorenjska - Braslovče 0:3.

TEKI - Poljakinja Justyna Kowalczyk je zmagovalka tekme svetovnega pokala smučarskih tekačev v sprintu v klasični tehniki na 1,25 km v Asiagu. Druga je bila Finka Anne Kyllonen, tretja pa Maiken Caspersen Falla. Slovenke so ostale brez finala, najboljša je bila Katja Višnar na 11. mestu.

Slovenija tudi proti Alžiriji

LJUBLJANA - Slovenska nogometna reprezentanca je po tem, ko je potrdila junijski prijateljski obračun z Argentino v Buenos Airesu, dobila še tekme v marčevskem terminu. Izbranci Srečka Katanca se bodo 5. marca v goste pomorili z Alžirijo. Alžirija je trenutno na 26. mestu lestvice Mednarodne nogometne zvezze in se bo na SP 2014 v Braziliji v skupinskom delu pomerila z Belijsko, Rusijo in Južno Korejo.

Gutierrez še pri Sauberju

CIUDAD DE MEXICO - Mehikiški voznik formule ena Esteban Gutierrez bo ostal v ekipi Sauber tudi v letu 2014, Gutierrez je bil najboljši novinec v svetovnem prvenstvu letos in je končal na 16. mestu med 22 dirkači, najvišje pa je bil na sedmem na veliki nagradi Japonske. Gutierrez bo drugi Mehikiški v SP prihodnje leto poleg nekdanjega voznika Sauberja Sergio Perez, ki bo nastopal za Force India.

Senzacija v Engelbergu

ENGELBERG - Tekma za svetovni pokal v smučarskih skokih v Engelbergu se je končala s poljskim zmagoščanjem. Senzacionalno jo je dobil Jan Ziobro, ki dosegel v svetovnem pokalu ni bil višje od 20. mesta, popoln poljski uspeh je z drugim mestom dopolnil Kamil Stoch, ki je zaostal za 6,2 točke. Tretje mesto je zasedel Norvežan Anders Bardal. Najboljši Slovenec je bil Peter Prevc na 15. mestu.

ODOBJKA - Ženska C-liga

Morda doslej najboljši nastop

MOŠKA C-LIGA Olympia boljša s katerokoli postavo

Pippoli - Olympia 0:3 (15:25, 21:25, 22:25)

Olympia: Černic 0, Komjanc 23, Vogrič 4, Persoglia 6, Terpin 13, Vizin 1; Magajne 8, Pavlovič 3, Lavrenčič 2, Plesničar (1), Hlede 0, Juren 0, Čavdek (L2).

Združena ekipa je svoje nastope v letu 2013 končala nepremagana. Zmaga v Vidmu je bila prizakovana, je pa rezultat dobre igre naše ekipe, ki nasprotnikom ni pustila, da bi jo ogrozili. Rahlo poškodovani Hlede je podaljsko mesto prepustil Janu Černicu. Prvič je v standardni postavi začel tudi bloker Vizin, na krilu je spet igral Vogrič. Spremenjena postava je na začetku seta potrebovala nekaj časa, da se je ujela, vendar je nato zagospodarila na igrišču. Ostreje je začela servirati, bolj pozorna je bila v polju in izid seta je hitro spravila na varno. V drugem setu je Vizina (njegov nastop je bil pozitiven) zamenjal Pavlovič, Rok Magajne pa je po prvih točkah nadomestil Vogriča. Pokazalo se je, da je Pippoli lahko tudi nevaren, če nanj ne pritiškaš s servisom, vseeno pa je bila naša ekipa stalno v vodstvu. Trener Marchesini je v tretjem setu pustil na klopi tudi prvega napadalca moštva Terpina (spet je igral Vogrič). Klub nihajoči igri (nikeči si niso prigrali višje prednosti) so v končnici že voidili s 21:19, Pippoli je dosegel tri točke, vče pa ni zmogel. Zelo razpoložen je bil korektor Komjanc (kar 67-odstotni izkoristek), Magajne pa je dosegel štiri ase, blok in tri točke v napadu iz samih štirih poskusov.

Derbi kroga v Trstu proti FerroAlluminui (brez svojega najboljšega igralca Ivanovića) je s 3:1 osvojil tržiški Fincantieri.

Soča Zadružna banka Doberdob Sovodenj - Ronchi 0:3 (18:25, 14:25, 11:25)

Soča: Cobello 9, Corsi 4, Washl 7, Luppoli, Manfreda 3, Russian, S. Komjanc, K. Komjanc, n.v. Čavdek (L), Margherita (L2). Trener: Markič.

Izkuseni Ronchi je bil pretrd oreh za mlade igralce Soče, ki pa so se predvsem v prvih dveh nizih zelo dobro upirali nasprotnikom. Tokrat so pokazali bolj zbrano in zrelo igro, naleta na nasprotnikov pa na koncu niso uspeli zaučavati.

Zalet - Pordenone 2:0 (25:23, 25:21, 25:14)

Zalet: Babudri 15, Balzano 18, Crissani 3, Gridelli 6, Spanio 8, Štoka 5, Prestifilippo (libero), Costantini, Grgić, Cvelbar, Preprost, Škerl.

Odbojkarice Zaleta so v zadnjem nastopu pred novoletno prekinjijo postregle z enim boljšim, če ne do slej najboljšim nastopom in zelo prepričljivo premagale ekipo s Pordenonskega, ki velja za energo od tekmecev za napovedan boj »najmanj za končno 5. mesto«, kar je zdaj cilj združene ekipe. Tekma je pokazala, da imajo naše igralke vse možnosti, da ta cilj uresničijo, seveda če igrajo vsaj tako dobro kot sinoči, najbrž pa zmorejo celo več. Pordenončanke so vsekakor dohitele na lestvici, od 4. mesta jih locijo le tri točke, od tretjega pa pet.

Še najtežji je bil uvodni set, ki je bil pravzaprav ves čas zelo izenačen. Če pa se je Zalet odlepil šelev v končnici (23:20) je razlog v tem, da je v tem setu zgrešil skoraj polovico servisov na celi tekmi (4 na 9) in poceni izpustil nekaj žog v polju. Sicer je v napadu igra stekla od vsega začetka, zelo dober je bil tudi blok, s katerim so dekleta prestregla veliko število žog.

V drugem setu je Zalet na valu navdušenja zaradi uspešnega konca prvega seta visoko povedel s 7:3, nato pa so nasprotnice dosegle pet zaporednih točk in zadnjič povedle na tekmi (8:7). Igralke Zaleta so ta edini pravi trenutek krize hitro prebrodile in takoj povedle s 15:10, nato so vodile tudi 22:17, na koncu pa zaježile reakcijo nasprotnic (23:21) in brez težav osvojile tudi drugi set. Z neznanjano vnemo so začele tudi tretji set (kar po vodstvu z 2:0 in vedno najlaže), nasprotnicam niso pustile da sape, tako da so kmalu vrgle puško v koruzo in zmaga nika več pod vprašajem.

V napadu se je tokrat razigrala Vera Balzano (32 napadov, 14 točk, štirje asi, le ena napaka na servisu, izkoristek sprejema nad 50%), zelo dobro je na centru igrala tudi Giulia Spanio, sicer ni bilo igralke, ki v Repnu včeraj ne bi igrala dobro, vedno izstopa sicer libero Prestifilippo.

Podajalka ekipe Karin Crissani je ocenila, da so dosedanjii rezultati ekipe, glede na velike težave s poškodbami in odsotnostmi v začetku sezone, povsme realni i, za naprej pa meni: »Vemo, da smo dobra ekipa. Želimo priti čim višje in mislim, da je cilj, da se uvrstimo med prvih pet, dosegljiv in tudi pomemben za projekt Zalet, da se mlajše ekipe lahko z našo ekipo tudi istovetijo. Za kaj več pa bi morale igrat bolj zrelo.« (ak)

ODOBJKA - 1. ženska divizija: Zalet Breg premagal tudi Zalet Slogo »Kraljice« derbijev in končno pravi obraz združene ekipe mladink

Zalet Slogo - Zalet Breg 1:3 (25:17, 10:25, 13:25, 13:25)

Zalet Slogo: Cabrelli 6, T. Spangaro 11, Valič 5, Kralj 7, Jarc 1, Starc, Pertot 4, Venier 1, Barbieri (L), A. Spangaro. Trener: Calzi.

Zalet Breg: Pertot, Klun, Spetič, Virgilij, Piccinino (L), Košuta, Sternad, Stepančič, Martinčič, Ricchiardi, Grgić, De Rota. Trener: Drassich.

Zalet Breg je osvojil še tretji derbi prvega dela prvenstva. V prvem nizu so sicer prevladale igralke Sloge, v nadaljevanju pa so varovanke trenerja Drassicha dopustile slogašicam največ 13 točk. Zalet Slogo je sicer pogrešal stodostoten doprinos nosilk: Alice Spangaro si je poškodovala zapestje in tokrat ni igrala, Heleno Pertot pa prav tako mučijo bolečine v zapestju in manj trenira.

Zalet Kmečka banka - CGSS Pertot 3:2 (25:20, 24:26, 15:25, 25:21, 15:10)

Zalet: Klobas 10, Zonch 2, Pertot 10, Škerl 1, Kojanec 11, Kalin 7, Moro, Rauber 12, Vattovaz 6, Pozzo 0, Barut L1), De Walderstein (L2).

Združena mladinska ekipa je končno pokazala svoj najboljši obraz in unovčila sadove dela na treningih, saj ji je uspelo premagati na lestvici boljše uvrščeno ekipo. Pot do zmage je postlala lepa skupinska igra. Po porazih v 2. in 3. setu pa so res odlično reagirale, na koncu svoje nasprotnice (na celu z Anastazijo Pertot) pa tudi nadigrale.

OMA - Zalet Kontovel 0:3 (14:25, 22:25, 25:5)

Zalet Kontovel: Bukavec 14, A. Zuzič, Ilenia Cassanelli 8, Zavadlal 12, Pestrin 12, Kneipp 7, Ghezzo 1, Antongnoli 1, Isabel Cassanelli 1. Trenerka: V. Zuzič.

Zalet Kontovel je sončno leto zaključil s prepričljivo zmago. Najbolj izenačen je bil samo drugi niz, ko je nekajkrat zaškripalo v sprejemu, v ostalih dveh pa so igralke Kontovela gladko zmagale. Nasprotnice so povsem nadigrale v tretjem nizu, ko so vsega dočustile le pet točk. Ključ uspeha je bil predvsem zelo prodoren začetni udarec, v katerem so se izkazale ravno na koncu srečanja. Tadeja Zavadlal je dosegla kar štiri zaporedne ase, piko na i pa je dala še najmlajša igralka Isabel Cassanelli, ki je dosegla na servisu še zadnjo točko. Pohvalo si zasluzijo vsekakor vse igralke, ki so vseskozi zelo malo grešile.

Borbena Karin Crissani

FOTO DAMJAN

KOŠARKA - C-liga

Breg po podaljšku, Bor se boril do konca

San Daniele - Breg 78:79 (24:18, 35:31, 47:47, 65:65)

Breg: Metz 4 (1:1, 1:3, 0:2), Geljeni 5 (-, 1:1, 1:1), Crismani, Semec 6 (-, 3:5, -), Spigaglia 2 (-, 1:3, 0:2), Cigliani 7 (0:2, 2:2, 1:5), Kos 15 (2:6, 2:7, 3:4), Gori 12 (-, 3:6, 2:4), Grimaldi 28 (6:8, 8:17, 2:4), Mattiassich in Coretti n.v. Trener: Vatovec. PON: Spigaglia.

Cetrtkova hladna prha je zdramila brežane, ki so tokrat na gostovanju premagali višjepostavljeni San Daniele (lanski finalisti). Začetek ni obeta nič dobrega, saj je Breg v obrambi dopustil bistveno preveč (v 1. četrtini kar 24 točk). V nadaljevanju pa je strnil vrste in z boljšo obrambo zmanjšal zaostanek. Zelo razburljiva je bila predvsem končnica, ko je San Daniele v podaljšku povedel že za 7 točk. Breg se kljub temu ni predal in odločilni koš za zmago dosegel tik pred zvokom sirene. Grimaldi je bil natančen izza šestmetrske crte.

Bor Radenska - Blue Energy Codriop 64:70 (8:19, 24:34, 41:49)

BOR: Bole 4, Madonia 4, Kocijančič, Meden 24, Crevatin, Contento 6, Babich, Bocciai, Favretto 8, Pizziga 18, Norbedo, Daneu, trener Oberdan.

Želja, da bi prednovoletni triptih tekem zaključili s tremi (prepotrebni) zmagami, se je izjalovil. Bor Radenska je v tednu dni na treh tekmah osvojil samo dve točki, kar je za izboljšanje mesta na skupini razvrstiti vsekakor premal. Pozitivno je sicer le to, da so po porazni predstavili proti Don Boscu le reagirali in pred domaćimi gledalcii pokazali nekaj več. To sicer šele od tretje četrtine, ko so zaigrali bolj prepričljivo v obrambi in predvsem pod košem, posledično pa je lažje steklo tudi v napadu. Deset točk razlike (24:34) so v prvih petih minutah tretje četrtine razpolovili (34:39), z razpoloženim Mednom pa se približali le minuto za tem na tri točke (37:40). Vendar takega ritma niso zadržali. Ponovil se je priporočitev četrtine: Codriop je namreč v četrti četrtini spet prevzel devet točk prednosti (46:55), Bor pa je spet reagiral, se približal na dve točki 53:55 in imel pet minut pred koncem tudi možnost izenačenja, a je Favretto zgrešil oba prosta meta. Codriop je z Geleminijem (najboljši strelec Codriopa, 16 točk) in Serraom, ki je minuto pred koncem dosegel trojko iz nemogočega položaja, spet prevzel varno prednost, ki jo Bor z izključnim načinjanjem na (neuspešne) mete iz razdalje, nikakor ni mogel omiliti. (V.S.)

UNDER 17 DEŽELNIK

Azzurra - Breg/Jadran 98:73 (25:13, 57:22, 75:56)

Breg/Jadran: Škabar 9, Del Fabro 4, Petrovskyy 6, Ciuch 9, Štoka 2, Mandič 20, Antler 2, Dell'Anno 5, Tulliach 16. Trener: Jakomin. 3t: Škabar in Ciuch 1.

Tudi v zadnji letosnji prvenstveni tekmi je združena ekipa Breg/Jadran doživelila poraz. Odločilna je bila slaba igral v prvem polčasu, v katerem so izgubili preveliko število žog. Po odmoru pa so se vrnili na igrišče kot prerojeni in z dobro obrambo in učinkovitim napadi začeli zmanjševati zaostanek, a le do minus 16. Posebno omembo tokrat zaslužita Mandič in Tulliach, ki sta skupaj dosegla polovico točk ekipe. (Miha Furlan)

FOTO DAMJAN

Z derbija med ekipama Zaleta Slogo in Breg

ZGODOVINA - 50 let od prvega nastopa in bojkota italijanskih društev

»Provokatorji« Primorja utrli pot tudi drugim

Pred petdesetimi leti, točno na ta dan (nedelja, 22. decembra 1963), je proseško Primorje igralo "zgodovinsko" prvenstveno tekmo 2. amaterske lige proti Libertasu Barcolani. Tekma je bila na nogometnem igrišču pri Sv. Alojiju v Trstu, izid pa je bil 4:1 za Libertas. Strelec častnega zadetka za Primorje je bil Sossi. Proseško moštvo je nastopilo v naslednji postavi: Furlan, Galli, Sossi, Košuta, Marchesan Zuzič, Frassinelli, Sardoč, Virginella, Metelko, Danev. Močna burja in strupen mraz sta ob rob igrišča, klub velikemu pričakovanju, zvabila manjše število navijačev, kot si je vodstvo Primorja nadelalo. Zadovoljstvo, da so končno odigrali prvo prvenstveno tekmo pa je bilo zelo veliko.

Zapisali smo, da je bilo to srečanje "zgodovinsko". In to upravičeno. V tistem letu (1963) se je namreč zgodilo nekaj, česar ne samo mlajša, ampak tudi naša generacija ne more in ni mogla razumeti. Tržaška nogometna društva, razen dveh (Libertas Barcolana in Esperia), niso hotela igrati proti Primorju, ker se je proseško društvo, po njihovem mnenju, vpisalo v italijansko nogometno zvezo s provokativnim slovenskim imenom "Primorje". Še bolj žalostno je bilo, da se je tudi sodniška organizacija odločila za "bojkot", vse to ob odkriti podpori glavnega mestnega časopisa, ki je tedaj krojil usodo italijanskega Trsta. Kaj je bilo provokativnega, razen slovenske besede Primorje, verjetno še sama italijanska tržaška društva niso vedela.

Tista leta pa politično ozračje v naši deželi, in še posebno v tržaški pokrajini, Slovencem gotovo ni bilo naklonjeno. Nasprotno: vse, kar je dišalo po "slovenskem", tako na prostvenem, kulturnem in spomnem področju, je bilo manjvredno, skoraj škodljivo in celo provokativno. Tudi na mednarodnem prioritetu je bila slika leta 1963 precej žalostna. Umril je papež Janez XXIII., svet je pretresla tragična novica, da je v attentatu umrl ameriški predsednik John Fitzgerald Kennedy, julija je potres v Skopju zahteval več kot tisoč žrtev, še dvakrat več pa jih je umrlo v nesreči v Vajontu. V takem, skoraj turobnem ozračju pa najdejo nazadnjške sile svoj humus, da dvignejo glavo, med ljudi širijo malodusje in oživljajo prikrite strasti. Vse to pa je našlo na našem območju ob meji še plodnejša tla.

Navdušenje skupine ljudi na Prosek, da bi po burnih predvojnih in povojnih dogodkih kot prvo slovensko društvo na Tržaškem spet vpisalo ekipo v prvenstvo italijanske nogometne zvezze, se je kaj kmalu spremeno v globoko razočaranje. Ti mladi fantje so ob pomoči Antona Cimadorja, ki je bil odličen poznavalec tržaške nogometne stvarnosti, ustavili odbor in obnovili društvo Primorje. Na Prosek je kar vrelo, sestanki so si sledili drug za drugim, načrtov je bilo veliko, pričakovanje še večje. Primorje se je včlanilo v Italijansko nogometno zvezzo in vsi so v vasi nestrnpo pričakovali začetek prvenstva.

Čakalo pa jih je bridko razočaranje: bojkot tržaških nogometnih društev.

Kakšno je bilo tedaj vzdušje na Prosek, smo vprašali enega od glavnih pobudnikov za obnovitev društva in prvega tajnika Primorja Bruna Rupla.

»Si lahko predstavljate, kakšno je bilo vzdušje: od začetnega navdušenja, ko smo vsi skoraj dan in noč delali za naše društvo, imeli smo na desetine sestankov, nas je novica o bojkotu hudo prizadela in pahnila v globoko razočaranje,« je

dejal Rupel. In nadaljeval: »Nekateri v odboru so celo predlagali, da bi spremenili ime društva Primorje s kratico PP, le da bi lahko igrali v prvenstvu. Imeli smo tudi gledete tega živahnega seja in glasovanje o novem predlogu, ki pa na srečo ni prodrl. Obveljala je naša teza, da se obdrži ime Primorje. In se nismo zmotili. Zmagala je naša trma in prepričanje, da imamo prav.«

Kako pa sta podoživljala tisto obdobje tedanja dva nogometnika Primorja Danilo Zužič, Uve za prijatelje, in Silvio Virginella?

»Spominjam se, da smo nestrne pričakovali začetek prvenstva. Naše predprvenstvene priprave so bile primerne tistim časom. Tekali smo kar na cesti. Na razpolago smo imeli samo en zasilni tuš. Vseeno pa smo se navdušeno pripravljali na prvenstvo. Pred prvo tekmo sem bil tako razburjen, da skoraj ponoči nisem zaspal,« se spominja Zužič.

Na povratni tekmi v Nabrežini je Primorje z Libertasom igralo neodločeno 2:2. Do konca prvenstva je proseško moštvo igralo še proti Esperii (poraz 0:2 in zmaga 1:0) in je s tremi točkami samevalo na zadnjem mestu lestvice. Pred predzadnjim krogom pa presenetljiva in razveseljiva novica: deželna nogometna zvezza je Primorju dosodila zmago z 2:0 na vseh tekmalah, na katerih tržaške ekipe niso hoteli igrati. Proseška ekipa se je tako čez noč znašla na vrhu lestvice skupno s tržaško Edero, pri kateri sta igrala tudi dva Prosečana Puntar in Prašelj. Edera, ki v rednem delu ni ho-

tela igrati, se je 19. aprila 1964 vendarle predstavila na igrišču na Pončani.

Na tribunah se je kar gnetlo gledalcev. Bilo jih je skoraj 1.500, pretežno navijačev Primorja in naših nogometnih privržencev.

»Če se prve tekme proti Libertasu Barcolani skoraj ne spominjam, nikoli ne bom pozabil srečanja na Pončani. Vzdružje na igrišču in na tribunah je bilo izredno. Zato še sedaj ne morem razumeti bojkota tržaških društev. Res je, bili so drugi časi, ko nam politično okolje gotovo ni bilo naklonjeno,« je dejal Silvio Virginella, v mladih letih odličen kolesar in nato tudi zelo dober nogometni predvsem kot izrazit strelec.

Tekma na Pončani se je končala z 1:1. Izenačujoči gol je dal Sardoč, »Uljka« za prijatelje.

Za določitev prvega mesta je bila potrebna dodatna tekmama, ki sta jo ekipi igrali 3. maja 1964. Zmagala je Edera s 4:1.

Bil je to poraz na igrišču, bila pa je to velika zmaga za ves naš nogomet in naše športno gibanje sploh.

»Odpri smo vrata vsem slovenskim nogometnim društvom na Tržaškem. Že v naslednji sezoni Primorje ni imelo težav za igranje v drugi amaterski ligi, kot pozneje (Breg in Vesna leta 1965, Primorec 1966, Zarja 1967, Olimpija 1970, Gaja 1974 in Kras 1975) tudi druga naša nogometna društva,« je še pristavil Bruno Rupel.

Branko Lakovič

BOŽIČNICE

Pokazali to, kar so se doslej naučili

Pred daljšo prekinjivo zaradi božično-novoletnih praznikov so se za voščila in skupen pozdrav zbrali tudi pri Shinkai klubu, Brezovica, KK Boru in ŠD Mladosti, tradicionalno ak-

demijo pa so včeraj pripravile tudi ritmičarke SZ Bor.

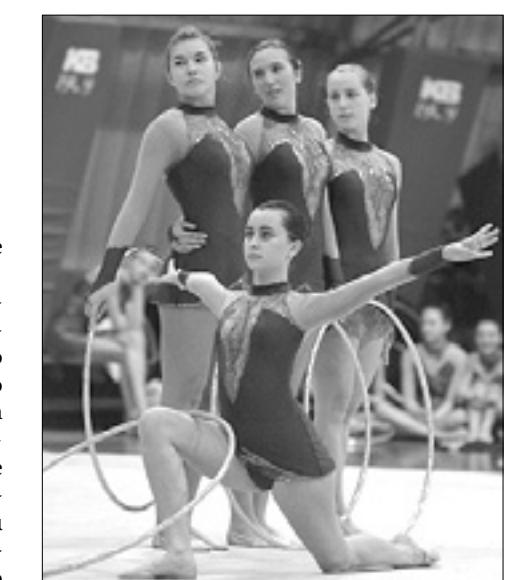
Pred številnimi starši in prijatelji so karateisti **Shinkai kluba** prikazali vse, kar so se doslej naučili. Niz vaj si je sledil po težavnostnih stopnjah vse do nastopa mojstra Sergija Štoke in učiteljev Elijie Hrovatina in Mattea Blocarja. Daljši pozdrav je prebral tudi predsednik Stetano Scorzato, ki se bo ob koncu mandata umaknil zaradi delovnih obveznosti. Na božičnici so še napovedali, da bodo odslej imeli na razpolago prostore osnovne šole v Saležu.

V Dolini je ŠD Breg pravil zaključnico za otroke do 15. leta starosti. Igricam, poligonu in množičnemu dvoboju v igri med dvema ognjem je sledilo še nagrajevanje. Vsak otrok je v dar dobil brisačo.

Pred božično-novoletnimi prazniki so se zbrali tudi pri KK Boru. V Doberdobu je ŠD Mladost predstavila koledar 2014, ki ga je sestavila odbor

Karatisti Shinkai kluba

nica Emanuela s slikami mladih igralcev. Pričetnostni koledar so gojencem teniške šole in najmlajšim tekmovalcem podelili tudi na božičnici ŠZ Gaje. Predbožično druženje je stelelo v novi dvorani. Koledar »gajadar 2014« je tudi letos izdelal Aleš Plesničar, ki je zanj izbral risbe otrok, ki so se udeležili poletnega kampa in sodelovali na natečaju Primorskega dnevnička Poletna igralnica.

Na Stadionu 1. maja pa so tradicionalno božično akademijo pripravile ritmičarke ŠZ Bor. V 15 točkah so se številni publiki predstavile vse vadbene skupine, od začetnic do tekmovalk, ki vadijo pri Sv. Ivanu in na Opčinah.

Domači šport

DANES

Nedelja, 22. decembra 2013

ODBOJKA

MOŠKA B2-LIGA - 17.30 v San Donaju: Bibione - Sloga Tabor Televita

UNDER 18 ŽENSKE - 11.00 v Fari: Millenium - Zalet Barich; 11.30 v Nabrežini: Zalet Sokol - OMA

UNDER 16 ŽENSKE - 11.00 v Sovodnjah: Soča Lokanda Devetak - Torriana; 11.00 v Gradežu: Grado - Olympia

UNDER 15 MOŠKI - 1.30 na Opčinah: Sloga Tabor - Prata; 17.00 v Gorici, Špacapan: Olympia - Stella Volley

KOŠARKA

DRŽAVNA DIVIZIJA C - 18.00 v Arzignanu: Garcia Moreno - Jadran Franco

UNDER 15 ELITE - 10.00 v Miljah, športna palača: Azzurra - Jadran ZKB

NOGOMET

DRŽAVNI POKAL PROMOCIJSKE LIGE (polfinale) - 15.00 v Štandrežu: Juventina - Zaule

NAJMLAJŠI - 10.30 na Proseku: Kras - Triestina

JUTRI

Ponedeljak, 23. decembra 2013

KOŠARKA

UNDER 19 ELITE - 20.30 v Nabrežini: Jadran ZKB - Libertas ACLI

Obvestila

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO GORICA

prireja, od 19. januarja dalje nedeljske tečaje alpskega smučanja v kraju Forni di Sopra. Prijave bodo sprejemali samo na sedežu društva, Verdijev korzo 51/int. v Gorici, v petek, 27. decembra, ter v petek, 3. januarja, med 18. in 20. uro.

AŠD MLADINA organizira začetne in nadaljevalne tečaje alpskega smučanja s pričetkom v soboto, 11. januarja, ki se bodo odvijali v deželi. Informacije na tel: 347-0473606.

AŠD SK BRDINA prireja tečaje alpskega smučanja v Forni di Sopra od 12. januarja, dalje. Vpisovanja na sedežu društva, Repentabrska ul. 38 - Opčine, ob ponedeljkih od 20.00 do 21.00. Informacije: 340-5814566 (Valentina). Avtobusni prevoz: 335-547666 (Vanja).

SK DEVIN prireja tečaje alpskega smučanja in deskanja v kraju Forni di Sopra. Informacije in vpisovanja: na info@skdevin.it ali pa na 040 2032151 (Alternativa Sport) in 335 8180449 (Erika)

AŠD BREG organizira Silvestrovanje na Dolgi Koni. Za dodatne informacije lahko poklicete sledenči telefonski številki: 338-2888339 (Walter) in 040-8327146 (Boris, od 9.00 do 12.00 in od 14.00 do 18.00 od ponedeljka do petka).

ŠD SOVODNJE vabi jutri, 23. decembra, ob 17.30 na božičnico, ki bo v telovadnici v Sovodnjah.

NEDELJSKI INTERVJU - Matteo Boniciolli

»Sit sem tržaških lisjakov, dajte mi klop slovenske reprezentance«

Moral bi biti pogovor o košarki, a beseda je hitro zašla na mnoga družga področja. Tržaški trener Matteo Boniciolli je pač mislec, ki zajema široko. Odkrito pove, kaj misli, in še bolj odkrito pove, kaj sovraži. Na primer politično desnico in tržaško povprečnost.

Spet ste doma. Kako doživljate svoje mesto po dveh letih dela v Kazahstanu?

Zagonetno vprašanje. V družini imamo različna polja, na katerih se udejstvujemo. Oče se je na primer dolgo ukvarjal s pristaniščem. Zato ko razmišljam o tem mestu, ga preučujem globalno. Trst se po mojem vse bolj zapira. Je vedno bolj žalosten in reven, pa ne samo iz ekonomskega vidika.

Ste ta vtič imeli že prej ali pa ste pod vplivom tega, kar ste videili v kazahstanski prestolnici Astana?

Nisem tako naiven, da bi podolgem in počez hvalil Kazahstan. Dobro vem, da so tamkajšnje politične razmere pod drobnogledom mednarodnih opazovalcev. A v teh dobrih dveh letih, kar sem bil zdoma, sem obiskal tudi druge države, kot na primer Turčijo. Ugotovil sem, da je Evropa v budih težavah. Trst pa se obnaša, kot da bi bil na nekem odturnjenem otoku. Saj je to po svoje tudi res. V Trst ne vozijo vlaki, na letališču v Ronke priletita dve letali dnevno. Evo zaradi te odrezanosti Trst živi po svoje, včasih celo vzvišeno. Nek politik, ki je bil tudi pravnomočno obsojen lažnega izdajanja, je reklamne panoje v mestu polepil z ironičnimi sporocili, pod katera se podpiše samo z imenom Giulio. Dobivam skomine zaradi tega. To se dogaja samo v tem mestu ... Bral sem o polemikah, ker so bili na Barcolani poleg kioskov s hrano še neke druge stojnice.

Casopisne strani je polnila tudij razprava o preskopenem božičnem drevesu na Trgu Unità ...

Evo, tu nekaj ne gre. In v športu ni nič drugače. Ko sta bili nogometna in košarkska ekipa na vrhu svojih moči, sta imeli na razpolago dotrajana športna objekta. Zdaj, ko imamo dvorano in štadion za evropsko raven, berem da se Triestina kosa z Opitergino in Krasom. Za košarkarsko ekipo, ki se je s svojimi močmi pobrala iz pepela, pa se nihče ne zmeni. Šest od desetih igralcov te ekipi, ki zdaj nastopa v drugi ligi, je zraslo v naših vrstah. A tega nihče ne zanima in to mesto živi po svoje, z nostalгиjo za avstrogrskimi časi.

Pred dvajsetimi leti je bilo drugače. Zakaj je takrat tržaškemu košarkarskemu moštvu uspelo dosegiti tretje mesto v prvi ligi in finale v pokalu Korač?

Za tistem resno zastavljenim programom je stal zelo soliden industrijec, ekipo je vodil odličen trener (Bogdan Tanjević, op. ur.) in športni direktor je bil sposobni Mario Ghiacci. Takratni načrt Pallacanestro Trieste je bil po mojem zadnjem celoviti projekt v italijanski košarki.

A brez bogatega mecenja Stefana takrat najbrž ne bi šlo ...

Seveda, denar je žal pomemben na vseh življenjskih področjih. A poglejte, ko sem se vrnil iz Avellina, kjer sem osvojil italijanski pokal in bil izbran za trenerja leta v Italiji, me je ta-

kratni župan Roberto Dipiazza – dejstvo, da sva politično na nasprotnih bregovih ni bila ovira – vprašal, ali bi priskočil na pomoč košarkarskemu klubu. Dobil sem zagotovilo, da bo imel proste roke, in se lotil dela. V petih letih se je zgodilo točno to, kar sem napovedal. Dejal sem, da se Trst s svojimi igralci lahko povzape. In res, zdaj smo v drugi ligi. To se je zgodilo, ker smo mladim košarkarjem omogočili profesionalen razvoj.

Kdaj lahko rečemo, da je načrt zastavljen profesionalno?

Najprej potrebujemo sposobne trenerje. Teh v prejšnjih letih ni bilo, bili so trenerski navdušenci. Zaradi tega mojega prepričanja mnogim Tržačanom grem, olikano rečeno, na k... A za tem stojim. Spoštujem trenerje, ki so navdušeni nad svojim delom, a to še ne pomeni, da si dober. Naj prikažem s primerom: če imam sina, ki ima talent za igranje prečne flavte, ga raje vpišem na glasbeno akademijo San-

Bila je najbrž v duhu časa, sta-la je kot nek berlinski zid ...

Seveda.

Kako ste doživljali to razdvojenost tržaške košarke?

Zelo slabo. Vem, v preteklosti so bili med Italijani, Slovenci in pri-padniki drugih narodov nekdanje Jugoslavije huda trenja. A klub temu zgodovinskemu dejству sem bil vedno prepričan, da je treba ne glede na vse stopiti skupaj. Časi, ki jih zdaj živimo, so težki, zato pa so ravno pravnični za takia sodelovanja.

Skratka, lahko rečete, da je sodelovanje s slovenskimi košarkarskimi društvami zdaj dobro?

Ne bom rekel tega, ampak nekaj več. V enaki meri, kolikor se je začelo krepiti sodelovanje z Jadranom in drugimi slovenskimi društvimi iz Trsta, se je nekaterim italijanskim klubom zdelo, da se je treba začeli zapirati in delati zase. S takimi lisjaki, ki me vlečejo za nos, nočem imeti stikov.

A verjetno ste v Trstu tudi zato, ker je lepo biti doma ...

Dan po mojem odhodu iz Astane, potem ko smo sporazumno prekinili pogodbo, so me poklicali iz priznanevga evropskega kluba. Njihove ponudbe nisem sprejel, ker bi šlo za pogodbo do konca sezone, jaz pa nočem več takih kratkoročnih zadolžitev, pa čeprav bi z njimi dobro zasušil. Odločil sem se, da bom odslej sprejem samo pogodbe, ki vključujejo daljnosežne načrte.

Slovenska reprezentanca išče selektorja ...

To bi takoj sprejel z največjim navdušenjem.

Zakaj?

Ko me v Italiji pokličejo na kakšno predavanje – kar se zgodi redko, ker v svojih nastopih nisem konvencionalen – vedno postavim Slovenijo za zgled. Koliko prebivalcev ima Slovenija?

Dva milijona.

opremljen. V Sloveniji so za šport očitno veliko bolj dovezni.

Kako pa si razlagate dejstvo, da je solidno italijansko reprezentanco iz devetdesetih let sestavljal kar nekaj košarkarjev iz Furlanije Julijske krajine, zdaj pa je ta dežela po številu vrhunskih košarkarjev vidno nazadovala?

Nekoč so Trst, Gorica, Videm in Pordenon imeli vsak svojo ekipo v A-ligi. Zato so košarkarji iz naše dežele imeli možnost, da svoje ambicije krenajo z nastopanjem z A-ligaški klub. Zdaj je Trst po mučnih letih v drugi lige, Videm v B-ligi, Gorica in Pordenon v C. Košarkarji nimajo možnosti, da bi se kalili na visoki ravni.

Kriv je torej ekonomski pred članskih ekip?

Prvi razlog je res ta, drugi pa ... Poglejte, pred kratkim sem spremil tri fante, svojega sina, Slovence Samuela Zidariča in Micheala Venturinija, na mednarodni turnir v Santa Margherita Ligure. Tam so bile razne ekipe, med drugim Real Madrid, pri katerem igra Slovenec Dončič. Gre za playmakerja, ki je visok 201 centimeter in je letnik 1999. Tako kot je nek ameriški novinar po nekem Springsteenovem koncertu v neki newyorski kleti preroško rekel, da je videl bodočnost rokenrola, tako sem jaz, ko sem videl Dončiča, rekel svoji ženi: »Videl sem bodočnost košarke.« Kaj želim povedati? Pogled Tržačanov sega do plaže v Barkovljah. Po slovenskih talentih se zato ne oziramo. V Trstu mislimo, da smo samozadostni. Tekma med Servolano in Barcolano ob enajstih zjutraj v telovadnici v Ulici Della valle je višek ... Evo, te tržaške majhnosti in ozkoglednosti ne prenašam. Ponorim.

Tržaška mentalita vam torej sploh ni všeč.

Sploh ne, čeprav sta v njej tudi lahketnost bivanja in šaljivost.

Pred poldrugim mesecem je Jan Budin v intervjuju za Primorski dnevnik izjavil, da ni dosegel tega, kar je uspel Alessandro De Polu, zato ker je bil De Pol šaljivec, ki košarke ni jemal strogo resno. To naj bi pomagalo pri uspehu.

Seveda, če se znaš pošaliti, je to vrlina. A če šala postane tvoj način bivanja, to postane tragedija. Nočem biti polemičen, a ko berem izjavo go-spoda Paolettija, da bi rad bil župan in hkrati predsednik pristanišča, no, to se mi zdi naro.

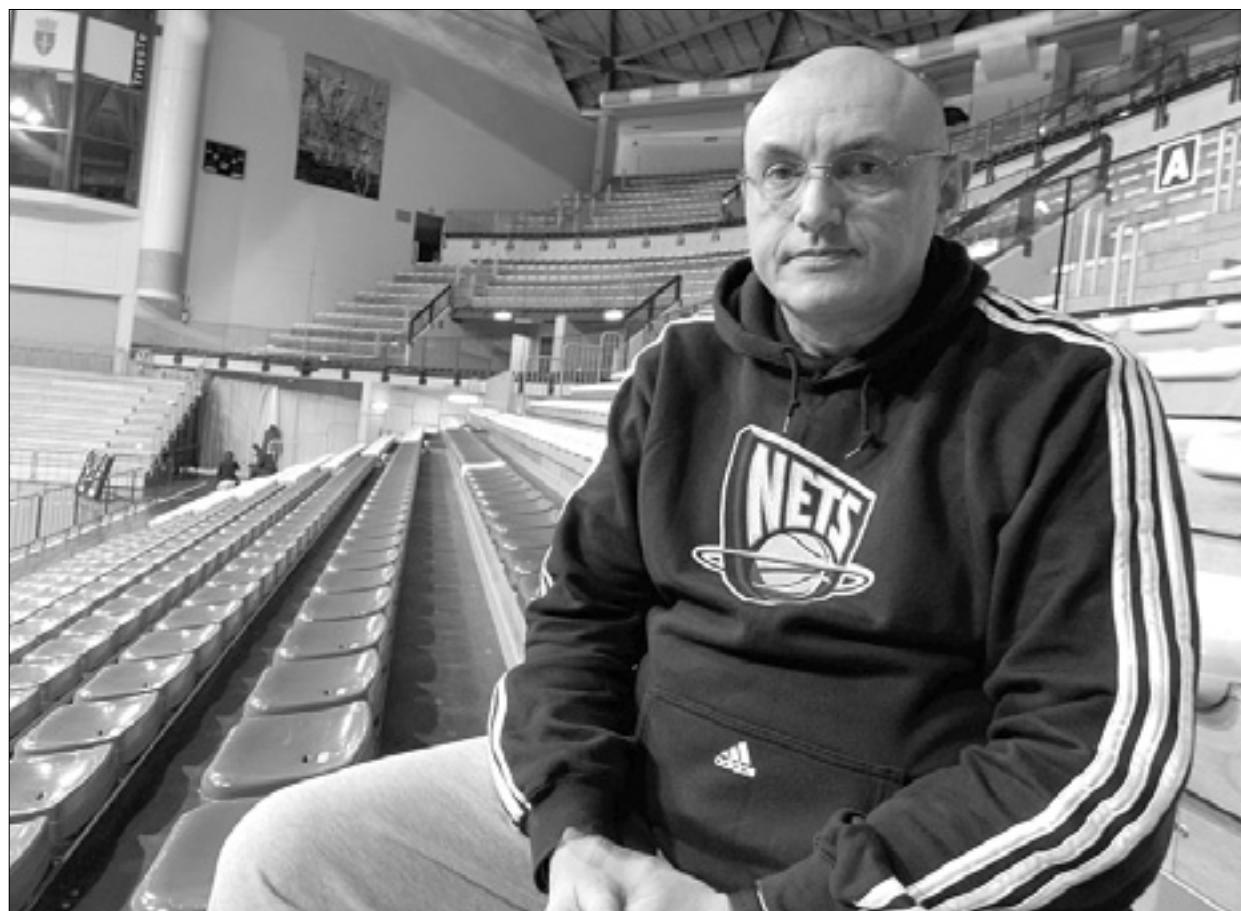
Ko spet preusmerjate pogovor na politiko ... Kaj bi svetovali svojemu očetu Claudiu, če bi mu uspelo postati župan Trsta. Pred leti se je namreč potegoval za župansko kandidaturo.

O očetu ne bi govoril, bom pa povedal, kar me žuli. Res je, moj oče je star 78 let in morda ni primeren za prevzemanje položajev. A ima veliko znanja in je mnogo prožnejših mislih kot jaz ali kot marsikateri mladec ... Saj veste, mlađost ni sama po sebi vrlina. Jaz bi na primer raje glasoval za svojega prijatelja Cuperla kot pa za Renzija. No, mimo tega. V Trstu se za mojega očeta nihče ne zmeni, iz Benetk pa ga politiki in podjetniki še vedno prosijo za nasvete. Tržaškost ... Ni čudnega, da se pripravljam na selitev.

Nočete več živeti v Trstu?

Ne. Trst je tako mesto, da se ga ne, ko se voziš po obalni cesti. A to je krasno mesto za vračanje, ni pa mesto, da bi živel v njem.

Peter Verč

ta Cecilia v Rimu kot pa v krajevno godbo Banda Refolo. Pa ne rečem, da so v Bandi Refolo slabli ali nezavzeti. Je jasno, da nočem biti žaliv?

Je.

Naj nadaljujem. Poleg dobrih trenerjev je treba imeti še dobro organizacijsko strukturo, zdravnike, primerne športne objekte in vse, kar potrebuje mlad košarkar, da se bo lahko enakovredno kosal s košarkarji Virtusa Bologne ali Siene. Ob vsem tem potrebuješ tudi geografsko zaledje. Za Pallacanestro Trieste končno igrajo tudi fantje iz Tržiča, Gorice in Vidma.

A če že drži, da je prišla pomoc iz Vidma in Gorice, kaj bi rekli o sodelovanju tržaških klubov? Ali so vsi vključeni v načrt Pallacanestro Trieste?

Ne, niso. Zato pa vam povem, da sem ponosen in presrečen, da končno sodelujemo s slovenskimi klubmi. Pri tem sem dobil velikega zaveznika. To je Marko Ban.

Menda je še pred nedavnim obstajala ločnica med slovenskimi in italijanskimi košarkarskimi klubmi.

Tako je.

Zanimivo, da se še posvečate tem krajevnim polemikam, potem ko ste z Avellinom osvojili italijanski pokal, z Bologno drugo mesto v državnem prevenstvu, eno leto so vas tudi razglasili za trenerja leta ...

Lani so me izbrali za trenerja leta tudi v ligi VTB, ki združuje moštva iz Rusije, Ukrajine, Poljske, Litve ...

No, zakaj se po vseh teh priznanjih še ubadate z zdrahami v košarkarskem Trstu?

Menim, da imam znanje in izkušnje, ki jih v tem mestu redkokdoka ima. Prav je, da za uspešno rast košarkarjev skrbi profesionalno usposobljena oseba. Zato mi ni vseeno, ko spremljam, kako nekateri klubi sebično gojijo lastni vrtiček. Nadarjene košarkarje držijo v svojih vrstah, da bi lahko osvojili krajevni pokalček, s tem pa tem igralcem odrekajo možnost za kakovostno rast. Naj mi nihče ne reče, da je povsem enako, če nekdo trenira v Ulici Locchi s Stefanom Comuzzom ali pa v rajonskem moštvu z nekom, ki se na trening uprehano pripelje z dela.

To je polovica od Milana. In koliko slovenskih košarkarjev je šloigrat v ligo NBA?

Več kot Italijanov ...

Evo. In kot je ta država uspešna v košarki, je tudi v smučanju ali v nogometu. Slovenija je izredna. Njena lepota je ganljiva, cesar sem se zavedal, potem ko sem svoj klub iz Astane dve leti zapored peljal na priprave na Roglo. Vodenje slovenske reprezentance bi bilo zame najlepše, kar lahko ponudi ta svet. Ne bi delal 8.000 kilometrov od doma, ampak eno uro vožnje od Trsta. Hkrati pa bi delal za narod, ki je »proivedel« Dragiča, Lakoviča, Miliča, Lorbka ...

Kako si razlagate, da se dvo-milijonska država zadnja leta redno uvršča višje od Italije na večjih tekmovanjih?

To je sad slovenske športne kulture, ki je v Italiji ni. Tega sem se vnovič zavedel letos, ko sem reprezentanco Kazahstana peljal na priprave v Zreče. Ta vas ima okrog 5.000 prebivalcev, a športni center je funkcionalen, snažen in odlično

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. ur.

DOLZINA DNEVA
Sonce vzide ob 7.43 in zatone ob 16.24
Dolzina dneva 8.41

LJUNINE MENE
Luna vzide ob 21.34 in zatone ob 10.45

BIOPROGOZA
Danes se bodo pri vremensko občutljivih ljudeh še pojavljale manjše vremensko pogojene težave.

Obširno globoko območje nizkega zračnega pritiska z Atlantika prinaša v nižjih plasti k nam zelo vlažne jugozahodne zračne tokove. Takšno vreme bomo imeli nekaj dni. Za Božič bi utegnila priti k nam izrazita atlantska fronta.

Povsod po deželi bo vlažno in občasno. Občasno bo rahlo deževalo. Nekaj več dežja bo po nižinah in ob obali na zahodu. Zmanjšana vidljivost, ponekod z gosto meglo. V gorah bo padal zrnat sneg nad približno 1300-1500 m. Več ga bo v alpskem predgorju.

Danes se bo v vzhodni Sloveniji delno zjasnilo. Drugod bo pretežno občasno, v zahodni polovici Slovenije bo občasno rošilo ali rahlo deževalo. V višjih leghah in ponekod po nižinah bo pihal jugozahodni veter. Najnižje jutranje temperature bodo od -1 do 5, na Primorskem do okoli 8, najvišje dnevne od 2 do 8, ob morju do 11 stopinj C.

Jutri bo povsod po deželi, od obale do predgorja, še naprej vlažno in občasno. Nad približno 1300 m bo, zlasti na vzhodu, še padal zrnat sneg. Zmanjšana vidljivost in megla. V notranjosti Alp bo vlage manj. Občasno bo, začasno se bo lahko zjasnilo.

Jutri bo v vzhodnih krajih delno jasno. Drugod bo večinoma občasno. V zahodni Sloveniji bo občasno rošilo ali rahlo deževalo.

PLIMOVANJE
Danes: ob 0.14 najvišje 34 cm, ob 5.48 najnižje -11 cm, ob 11.07 najvišje 26 cm, ob 17.58 najnižje -43 cm.
Jutri: ob 0.50 najvišje 33 cm, ob 6.34 najnižje -9 cm, ob 11.40 najvišje 18 cm, ob 18.28 najnižje -35 cm.

MORJE
Morje je skoraj mirno, temperatura morja 11,9 stopinj C.

SPEŽNE RAZMERE	Kanin	Zaprt	Piancavalo	50
	Vogel	50	Forni di Sopra	60
	Kranjska Gora	40	Zoncolan	80
	Kravec	50	Trbiž	100
	Cerkno	50	Osojščica	60
	Rogla	50	Mokrine	90

Strmoglavl helikopter kitajskega milijarderja

BORDEAUX - Pri Bordeauxu v Franciji je v petek strmoglavl helikopter, pri tem pa so umrli štiri ljudje. Na krovu plovila naj bi bil tudi kitajski milijarder Lam Kok s svojim 12-letnim sinom. Iz zraka naj bi si ogledoval svoj novi vinograd, ko je prišlo do nesreče. Lam, 46-letni lastnik skupine Briliant iz Hongkonga, je ravno kupil velikanski vinograd v Bordeauxu, helikopter pa je pilotiral prejšnji lastnik James Gregorie. Helikopter, na katerem je bil še prevajalec, je strmoglavl v reko Dordogne, poroča francoska tiskovna agencija AFP. Po nesreči so sprožili veliko reševalno akcijo, ki pa so jo morali zaradi noči prekiniti do jutra. Sodelovalo pa je več kot sto ljudi. Posesti Chateau de la Riviere z več kot 65 hektari vinogradov se očitno drži za sreča. Tudi lastnik pred Gregorjem je leta 2002 umrl v letalski nesreči.

Revščino sveta vam pripeljemo kar na vaše domove

LONDON - Ena izmed številnih fotomontaž, ki jih je včeraj po medijih, zlasti spletnih, razširilo britansko združenje za solidarnost z revnimi, prikazuje z ogromnim smetiščem zasut Trg parlamenta v Londonu. Na smetišču pa so otroci, ki brskajo in polnijo vreče. Podobne fotomontaže prikazujejo z gorami smeti obdano Buckinghamsko kraljevo palačo in z barakarskim naseljem obdan grad sredi Edinburgha na Škotskem. Kampanja združenja želi opozoriti na vse kvarnejši pojav divje urbanizacije in njegove kvarne posledice na različnih koncih sveta. Tako želijo njeni pobudniki simbolno »pričestiti« svetovno stvarnost revščine na domove Britancev.

MOSKVA - Na naftnem polju Prirazlomnoje

Koncern Gazprom začel črpati nafto na območju Arktike

MOSKVA - Ruski energetski koncern Gazprom je v petek začel črpati nafto na Arktiki. Kot so sporočili iz koncerna, so začeli z izkoriščanjem naftnega polja Prirazlomnoje. Na tamkajšnji naftni ploščadi je 30 aktivistov mednarodne oklevarstvene organizacije Greenpeace septembra izvedlo protest proti črpjanju nafte, zato radi česar so jih ruske oblasti pripelje. S petkovim začetkom črpanja nafte je stekel prvi projekt pridobivanja surovin na Arktiki v zgodovini Rusije, poroča nemška tiskovna agencija dpa. Rusija je sicer že dlje časa načrtovala iz-

koriščanje bogatih zalog naft in plina, ki naj bi se nahajale na tem območju.

Ruski koncern, ki je v državnih lasti, je v sporočilu še poudaril, da ima podjetje pravico do črpanja nafte še na 29 drugih naftnih poljih, ki jih nameravajo izkorisčati v ruskem delu Arktike.

Pri Gazpromu načrtujejo, da bodo na naftnem polju Prirazlomnoje, kjer naj bi se po nekaterih ocenah nahajalo 72 milijonov ton nafte, do leta 2021 letno pridobili šest milijonov ton surove nafte, poroča francoska tiskovna agencija AFP. Rusija je sicer že dlje časa načrtovala iz-

Ruski načrti so sicer že pred meseci razjezili oklevarstvenike, ki opozarjajo na nevarnost za okolje, ki ga črpjanje nafte zaradi morebitnih nesreč predstavlja na tem občutljivem območju. Tako imenovanih Arktičnih 30 se je v protestni akciji septembra skušalo z ladje Arctic Sunrise povzpeti na omenjeno naftno ploščad. Sprva so jih obtožili piratstva, kasneje pa so obtožbe spremenili v huliganstvo.

Zahvaljujoč zakonu o množični amnestiji, ki ga je ta teden potrdila ruska duma, so vsi vsi aktivisti Greenpeacea pomilosrečeni.

SLOVENIJA - Priljubljena tradicija

V božičnem času vsepovsod jaslice

LJUBLJANA - Božični čas vsako leto zaznamujejo jaslice, ki jih med božičem in svečnico postavijo v večini slovenskih cerkv. Poleg cerkvenih jaslic pa v času božično-novoletnih praznikov po vsej Sloveniji - ponekod že tradicionalno - pripravljajo uprizoritev živih jaslic in številne razstave. Nekatere bodo posvečene 100. obletnici rojstva jaslicarja Koglerja. Prva in največja slovenska živa postavitev svetopisemskih prizorov božjega rojstva v Postojnski jami praznuje 24 let. Letos bodo k prazničnemu vzdušju prispevali pevski zbori iz Slovenije in zamejstva, ki se jim bodo pridružili mladi operni pevci. Predstave živih jaslic med 22. in 30. decembrom bo spremljal božični sejem. Na tradicionalno uprizoritev božične zgodbe 25. decembra in dan pozneje, na Štefanovo, vabijo tudi v jamo Pekel pri Žalcu.

V soteski Mlača v Mojstrani tudi za letos napovedujejo spektakel živih jaslic v ledem kraljestvu. Predstavo bo uprizorilo 26 igralcev, domačinov, tematizirala pa bo vsakodnevno težo sprejemanja odločitev. Pridelitev si bo mogoče ogledati od božiča do 4. januarja. Vrsto let žive jaslice pripravljajo v vasici Studenice v občini Poljčane. Letos bo predstava na ogled na božični večer, za božič in na Štefanovo. Božično zgodbo pa si bo mogoče za božič, na Štefanovo in 5. januarja ogledati tudi na Dolenjskem, kjer bo na dvorišču svojega domovanja v Skocjanu uprizorila skupnost Cenacolo.

V prestolnici poleg največjih jaslic v frančiškanski cerkvi na Tromostovju veliko pozornosti pritegnejo tudi jaslice v stolnici, na Ljubljanskem gradu in v Drajljah. Letos pa si je mogoče v Galeriji Družina do 20. decembra ogledati jaslice Lize Hribar, ki so jo pripravili ob kiparkini stoletnici rojstva. Društvo ljubiteljev jaslic Slovenije bo 100. obletnico rojstva v 20. smrti jaslicarja p. Wolfganga Koglerja obeležilo z razstavo jaslic v frančiškanskem samostanu v Novem mestu, ki bo na ogled vse do 6. januarja. Na letos jubilejno deseto razstavo jaslic, ki jo vsako leto posvetijo Koglerju, pa vabijo tudi v kartuzijo Jurklošter. Jaslice bodo na ogled konec tedna in ob praznikih vse do svečnice.

Mednarodno razstavo jaslic med 22. decembrom in 12. januarjem pripravljajo na Sveti Gori nad Solkanom, slovenske jaslice pa bodo ob vodenjih na ogled v Rovih pod starim Kranjem ter v Tržiču, kjer bo galerija Ribnikarjev jaslic odprtia od božiča do svečnice. Društvo rezbarjev bo jaslice ustvarjalcev iz Slovenije, Avstrije in Madžarske razstavilo v Slivnici pri Mariboru, kjer bodo na ogled do 12. januarja, v celjski osrednji knjižnici pa do 10. januarja odprtia razstava solnograških jaslic iz Bad Ischla in okolice, ki bo predstavila večstoletno tradicijo izdelovanja jaslic v avstrijski solnograški pokrajini. Različne jaslice bodo na ogled tudi v prekmurskih Banovcih, ki se vsako leto decembra spremeni v božično vas, v kateri jaslice postavijo kar pred hiše.

Prve žive jaslice je leta 1223 postavil Frančišek Asiški. V gozdu pri kraju Grecio v Umbriji je v votlini postavil jasli, k njim privezel vola in osla, nad njimi pa si je postavil oltar, kjer je imel polnočnico.

Na Slovenskem so prve jaslice postavili leta 1644 v jezuitski cerkvi sv. Jakoba v Ljubljani. Iz jezuitskih cerkv so se jaslice širile v druge cerkve in od tam v hiše plemičev, v 18. stoletju še v meščanske in na začetku 19. stoletja v kmečke domove. Slovenske jaslice sodijo predvsem v sklop alpskih jaslic, ki so k nam prišle iz Tirolske.

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

20.00 Tv Kocka
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Lynx dokumentarec – Tomos, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.30 Show: Uno mattina in famiglia **7.00**
8.00, **9.00** Dnevnik **10.00** QB – All'estero quanto basta **10.30** A Sua immagine **10.55** Maša, sledi Angelus **12.20** Linea Verde **13.30** **16.30**, **20.00** Dnevnik **14.00** Show: L'Arena **16.35** Show: Domenica In **18.50** Kviz: L'eredità **20.40** Igra: Affari tuoi **21.30** Film: Pinocchio **23.40** Speciale Tg1

Rai Due

7.00 Risanke **8.30** Dok.: Voyager Factory **9.15** Dok.: A come Avventura **9.55** Odd.: Ragazzi, c'è Voyager **10.35** Serija: Il nostro amico Charly **11.20** Show: Mezzogiorno in famiglia **13.00** **20.30** Dnevnik **13.45** Quelli che aspettano... **15.40** Show: Quelli che il calcio **17.10** Sportiva rubrica **18.10** Sport: 90° minuto **19.35** Serija: Squadra Speciale Cobra 11 **21.00** Serija: NCIS **21.45** Serija: Hawaii Five-0 **22.40** La Domenica sportiva

Rai Tre

7.00 Nad.: La grande vallata **7.50** Cinema d'oggi **8.05** Film: Cronaca familiare **9.55** Serija: New York, New York **10.45** TeleCamere **11.10** Tgr Estovest **11.30** Tgr Region Europa **12.00** Dnevnik in rubrike **12.25** Tgr Mediterraneo **12.55** Radici – L'altra faccia dell'immigrazione **14.00** Dnevnik **14.30** Miniritratti **15.05** Kilimangiaro **18.55** **22.35**, **23.55** Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Rubrika: Blob **20.10** Talk show: Che tempo che fa **22.50** Show: Masterpiece

Rete 4

7.50 Media Shopping **8.20** Nan.: Vita da strega **9.25** Dokumentarec **10.00** Sv. Maša **10.50** **12.00** Rubrika: Pianeta mare **11.30** **14.00** Dnevnik **13.00** Dok.: Magnifica Italia **14.40** Film: Cane e gatto **16.40** Film: Obiettivo "Bras" **18.55** Dnevnik in vremenske napovedi **19.35** Nan.: Walker Texas Ranger **20.30** Film: Il Signore degli Anelli – Le due torri (fant., i. E. Wood, O. Bloom) **0.00** Film: Joyeux Noel – Una verità dimenticata dalla storia

Canale 5

6.00 Pregled tiska **7.55** Promet, vremenska napoved in dnevnik **8.50** Le frontiere dello spirito **10.00** Resn. show: Fashion Style **12.00** Melaverde **13.00** Dnevnik in vre-

Rai Nedelja, 22. decembra
Rai 1, ob 21.30

Pinocchio
Italija 2002
Režija: Roberto Benigni
Igrajo: Roberto Benigni, Nicoletta Braschi in Carlo Giuffrè

Najbolj fellinijevski od vseg Benignijevih filmov, predstavlja filmsko postavitev Collodijeve uspešnice. Benigni je na svoj edinstven način predstavil pravljico o leseni lutki, ki si želi postati pravi deček. Nemirni duh vodi Ostržka iz dogodivščine v dogodivščino, pri tem pa večkrat zade s prave poti in spoznava različna bitja: od Ognježera, ki želi Ostržka pospraviti s tega sveta, mačka in lisjaka, ki mu želite ukrasti denar, pa vse do vile Plavolaske, ki mu izpolnjuje želje in ga na koncu spremeni v dečka. Film je poln živopisnih cirkusov, magičnih gozdov, govorečih živali, osupljivih igrač in nenavadnih pokrajin, saj Ostržek med drugim obiše Deželo igrač in se celo znajde v trebuhu morske pošasti.

menska napoved **13.40** Show: L'arca di Noè **14.00** Film: La sacra famiglia **18.50** Kviz: Avanti un altro! **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Paperissima Sprint **21.10** Nad.: Il Segreto **23.30** Nad.: Il peccato e la vergogna

Italia 1

7.00 Superpartes **7.35** Nan.: Friends **8.50** Film: Dennis colpisce ancora **10.25** Film: Merry Christmas, Drake & Josh **12.25** Dnevnik in šport **14.00** Film: Un principe tutto mio **16.10** Film: Un principe tutto mio – Un matrimonio da favola **18.10** Nan.: Life bites **18.30** Dnevnik **19.00** Nan.: Così fan tutte **19.30** Film: Mr. Magorium e la bottega delle meraviglie

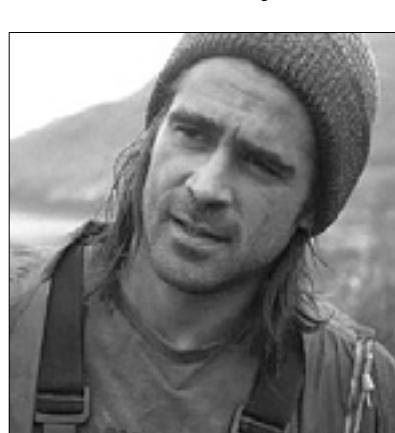

21.30 Film: Miracolo nella 34ª strada

23.55 Film: The family holiday

La 7

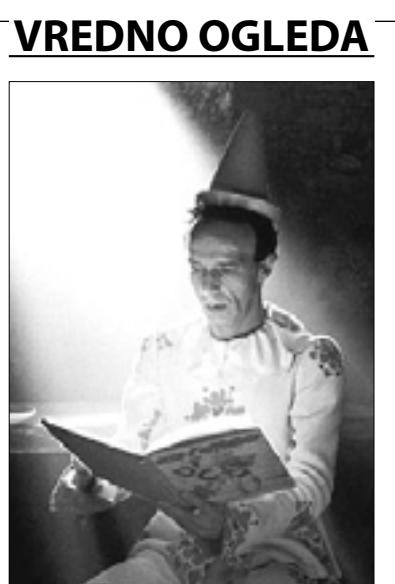
7.00 **7.55** Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** L'aria che tira – Il Diario **10.55** Serija: Suor Therese **12.25** I menù di Benetta **13.30** Dnevnik **14.00** Kronika **14.40** Film: Il favoloso mondo di Amelie (rom., i. A. Tautou) **17.15** Nan.: Due South **18.00** Nan.: Il commissario Cordier **20.00** Dnevnik **21.10** Nad.: Faccia d'angelo

22.55 Film: Ondine – Il segreto del mare

Tele 4

6.30 Ricette di Giorgia **7.00** Voci in piazza **9.45** Dnevnik **10.00** Maša **11.00** **23.15** Ro-

VREDNO OGLEDÁ

7.00 Risane, otroške in zabavne serije **9.10** Film: Barbie z labodnjega jezera (anim.) **10.30** Film: Prevzetnost in pristranost **13.00** Nad.: Mentalist **13.50** Jamie – obroki in pol ure **14.25** Nad.: Sočna strast **15.25** Nigellissima – božična oddaja **16.30** Film: Reci mi Božiček **18.15** Ana kuha **18.55**

tocalco Adnkronos **11.15** Aktualno: Musa Tv **12.30** **19.45** Qui studio a voi stadio **18.00** Le ricette di Giorgia **18.20** Tanta salute **19.00** Cartellino rosso **23.00** Dnevnik **23.30** Trieste in diretta

Slovenija 1

7.00 Risanke **10.20** Nan.: Polna hiša živali **10.45** Odd.: Prisluhnimo tišini **11.25** Ozare **11.30** Obzorja duha **12.00** Odd.: Ljudje in zemlja **13.00** Poročila, šport in vremenska napoved **13.25** Odd.: Slovenski pozdrav **14.20** Dok. nan.: Slovenski vodni krog **14.55** Film: Zgodba o Glennu Millerju **17.00** Poročila, športne vesti in vremenska napoved **17.15** Slikovit 55 **18.40** Risanke **18.55** **22.55** Poročila, športne vesti in vremenska napoved **19.25** Zrcalo tedna **20.00** Nad.: Oblast **21.10** Intervju **22.05** Dok. serija: Village folk **22.15** Dok. serija: Kulturni vrhovi **23.25** Slovenski magazin

Slovenija 2

7.25 Globus **8.00** Slovenski magazin **8.25** Turbulenca **9.20** Alpsko smučanje – svetovni pokal: veleslalom (m), 1. vožnja, prenos **10.25** Alpsko smučanje – svetovni pokal: veleslalom (ž), 1. vožnja, prenos **11.25** Nordijsko smučanje – svetovni pokal: smučarski teki (sprint ekipno), prenos **12.25** Alpsko smučanje – svetovni pokal: veleslalom (m), 2. vožnja, prenos **13.25** Alpsko smučanje – svetovni pokal: veleslalom (ž), 2. vožnja, prenos **14.25** Nordijsko smučanje – svetovni pokal: smučarski skoki (m), vključitev v prenos **15.50** Nordijsko smučanje – svetovni pokal: smučarski skoki (ž), pon. **16.40** Film: Marija Magdalena **18.15** 60 let prijatelji **19.50** Žrebanje Lota **20.00** Koncert: 2 Cellos **21.20** Žrebanje Super Lota **21.30** City folk – Obraz mest **21.55** Dok. odd.: Nazaj v naravo **23.10** Zaigraj še enkrat, sam. **23.50** Kratki film: Dedeck mraz

Slovenija 3

6.05 Primorska kronika (pon.) **6.20** **7.20**, **8.25**, **21.30** Žarišče **6.35** Poslanski premislek **6.45** **14.50**, **18.10** Tedenski pregled **7.00** **9.00** Sporočamo **7.40** **11.15**, **15.50** Svet v besedi in sliki **9.30** Kronika **9.50** **22.05** Kontaktna oddaja z ministrom za kmetijstvo in okolje Dejanom Židanom **10.45** Utrip **12.55** Novoletni sprejem **13.30** Prvi dnevnik **15.00** Seja Državnega zbora (poslanska vprašanja vlad), povzetek **16.05** Satirično oko **16.55** Politik, to sem jaz! **17.30** Poročila **17.45** **20.25** Kronika **18.25** Za poslanskimi klopmi **19.00** Dnevnik **19.55** Sporočamo **20.00** Tedenski izbor **20.55** Izredna seja Državnega zbora (Kako bomo sanirali banke?), povzetek

Koper

7.30 Infokanal **12.25** Alpsko smučanje **14.20** Čezmejna Tv **14.30** Vsedanes - Svet **14.40** Tednik **15.10** „Q“ **15.55** K2 **16.25** L'appuntamento **17.10** Avtomobilizem **17.25** Le parole più belle **18.00** Ljudje in zemlja **18.50** Presek **19.00** **22.00** Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Est - Ovest **19.50** Copeam **20.00** Vesolje je... **20.30** Istra in... **21.00** Dok.: Uganda **22.15** Slovenski magazin **22.45** Koncert **23.45** Mediteran

Tv Primorka

11.00 **14.00**, **16.30** Tv prodajno okno **11.30** Videostrani **14.30** Glasbeno popoldne **17.00** Rad igram nogomet **17.30** ŠKL **18.30** Besede miru **19.00** Pravljica **19.10** Glasba za vas **20.00** Kmetijska oddaja **21.00** Med nami **22.00** Glasbeni večer, Tv prodajno okno, Videostrani

POP Pop TV

7.00 Risane, otroške in zabavne serije **9.10** Film: Barbie z labodnjega jezera (anim.) **10.30** Film: Prevzetnost in pristranost **13.00** Nad.: Mentalist **13.50** Jamie – obroki in pol ure **14.25** Nad.: Sočna strast **15.25** Nigellissima – božična oddaja **16.30** Film: Reci mi Božiček **18.15** Ana kuha **18.55**

24UR – novice **20.00** Film: Kako se izogniti božiču **21.50** Film: Temple Grandin **0.00** Film: Laži v Ameriki

Kanal A

6.00 Risanke **7.25** Serija: Najbolj zeleni domovi sveta **7.50** Serija: Nepraktični šaljivci **8.10** Serija: Igrače za velike **8.40** Serija: Igrače Jamesa Maya **9.40** ŠKL – Šport mladih **10.35** Tv Prodaja **10.55** Astro Tv **12.35** Serija: Čarovnije Crissa Angela **13.10** Film: V Londonu **15.00** Film: Zaslini pristanek **16.40** Serija: Vlomilci **17.05** Serija: Revolucija **18.00** Volan **18.40** Nan.: Nepraktični šaljivci **19.10** Pazi, kamera! **20.00** Film: Harry Potter in dvorana skrivnosti (fant.) **23.00** Film: Ubijalska hitrost

14.05 Humoreska tega tedna; 14.35 Nedeljsko operno popoldne; 15.30 DIO; 16.00 Spredi; 16.05 Musica noster amor; 18.05 Spomini, pisma in potopisi; 18.25 Serenade; 18.40 Sedmi dan; 19.00 Obisk kraljice; 20.00 Vokalno-instrumentalna glasba; 22.05 Literarni portret; 22.30 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrirek (pon.).

RADIO KOROSKA

6.00-9.00 Dobro jutro - Guten Morgen; 9.00-10.00 Zajtrk s profilom; 12.00-13.00 Čestitke in pozdravi; 15.00-18.00 Vikend, vmes Studio ob 17-ih; - Radio Agora: dnevno 13.00-15.00 Agora - Divan; 18.00-6.00 svobodni radio; - Radio Dva: 10.00-12.00 Sedmi dan (105,5 MHZ).

HOROSKOP

OVEN **21.3.-20.4.:** Odlično splošno počutje vas bo v prihodnjem tednu navdalo s prenovljenim delovnim zagonom. Ta se bo dobro povezal z vašo ustvarjalnostjo. V službi boste praznično razpoloženi.

BIK **21.4.-20.5.:** Veliko časa boste prezivali v skrbah zaradi trenutne zaposlitve. Klub možni dinamiki na tem področju je vaš strah odveč. Sprostite se, ter poiščite motivacijo. Postavite si nove, višje cilje.

DVOJČKA **21.5.-21.6.:** Zaradi vaše miselne odsotnosti vas lahko nepričakovani dogodek v prihodnjih dneh vrže iz tira. Potrudite se in do konca leta ostanite zbrani. Izvivi, ki so pred vami bodo pomembni.

RAK **22.6.-22.7.:** Popolnom se boste prepustili prazničnu razpoloženju. Povsem brez energije in motivacije za delo se boste le težko spopadali z obveznostmi, kar pa ne bo najbolj všeč nadrejenemu.

LEV **23.7.-23.8.:** Na delovnem mestu izstopate pred kolektivom, kar vas navdaja z dodatnim zagonom. Praznični dnevi ne bodo vplivali na zmanjšanje vaše motivacije. Vzemite si čas zase in za družino.

DEVICA **24.8.-22.9.:** V prihodnjem tednu b

SLOVENSKI PROGRAM**Na kanalu 103**

18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.30 Deželni Tv Dnevnik, sledi Čezmejni TV-Dnevnik SLO 1

6.45 Aktualno: UnoMattina **7.00** 8.00, 9.00
Dnevnik **9.05** Dok.: I Tg della storia **10.00**
Aktualno: UnoMattina Storie Vere **10.30**
Aktualno: UnoMattina Verde **11.30** Aktualno:
UnoMattina Magazine **12.00** La prova del cuoco **13.30** 17.00 Dnevnik in sposdarstvo **14.10** Film: Solstizio d'inverno **17.15** Film: La mostra perfetta **18.50** Kvizi: L'eredità **20.00** Dnevnik **20.30** Igra: Affari tuoi **21.10** Film: Rapunzel – L'intreccio della torre **23.15** Film: Diario di una tata

6.35 Risanke **8.05** Sorgente di vita **8.35**
Nad.: Settimo cielo **10.00** Rubrike **11.00** I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00**
Detto fatto **16.15** Film: Quando l'amore sboccia a Natale **17.50** Dnevnik in sport **18.45** Film: Eloise al Plaza **20.30** 23.15 Dnevnik **21.00** Nad.: LOL – Tutto da ride re **21.10** Dok.: Voyager **23.30** Emozioni

6.00 Dnevnik **7.00** Tg Regione – Buongiorno Italia **7.30** Tg Regione – Buongiorno Regione **8.00** Film: Maddalena – zero in condotta **9.15** Film: Totò e i re di Roma **10.55** 10 minuti con Totò **11.15** Serija: New York, New York **12.00** Dnevnik **12.25** Pane quotidiano **12.55** Rai Educational **13.35** Film: Stanlio e Ollio – Il fantasma stregato **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik, sledijo rubrike **15.10** Nad.: Terra Nostra **16.00** Dok.: Aspettando Geo **16.40** Dok.: Geo **18.55** 22.45 Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.15** Simpatiche canaglie **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Film: Serendipity – Quando l'amore è magia **23.00** Film: Io sono Li

6.10 Media Shopping **6.25** Nad.: Vita da strega **7.20** Film: I gladiatori **10.50** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.00** Nad.: Detective in corsia **12.55** Nad.: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di forum **15.30** Nad.: Hamburg distretto **21.16.35** Film: Pizza Drogia (Big Man) **18.55** Dnevnik **19.35** Nad.: Il Segreto **20.30** Nad.: Tempesta d'amore

21.10 Film: The Untouchables – Gli intoccabili (dram., i. K. Costner, S. Connery) **23.45** Terra!

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.45** Nad.: Caterina e le sue figlie **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Film: Miss FBI – Infiltrata speciale **16.00** Film: Un matrimonio sotto l'albero **18.00** Film: Lo spettacolo di Natale **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Show: Striscia la notizia – La Voce dell'irruenza **21.10** Film:

L'amore non va in vacanza (rom., i. C. Diaz) **23.30** Nad.: Il peccato e la vergogna

6.55 Nan.: Friends **7.35** Nad.: The Middle **8.25** Film: Super Bunnt in orbita! **10.25** Film: Piccole canaglie **12.10** Cotto e mangiato – Il menu del giorno **12.25** Dnevnik in šport **13.40** Nan.: Futurama **14.10** Simpsonovi **14.35** Nan.: What's my destiny Dragon ball **15.00** Nan.: Naruto **15.30** Film: Christmas in Wonderland **17.35** Igra: Top One **18.30** Dnevnik

19.00 Film: Polar Express (anim.) **21.10** Show: Zelig **23.15** Tiki taka – Il calcio è il nostro gioco

7.00 7.55 Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** Coffee Break **11.20** L'aria che tira **12.25** I menù di Benedetta **13.30** 20.00 Dnevnik **14.00** Kronika **14.40** Nad.: Le strade di San Francisco **16.35** Film: La libreria del mistero **18.10** Nad.: Il commissario Cordier **20.30** Natale nel paese delle meraviglie

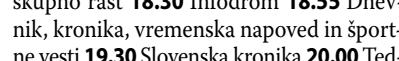
21.10 Film: A qualcuno piace caldo (i. M. Monroe) **23.30** Film: Arianna – Love in the afternoon (kom.)

7.00 8.30 Deželni dnevnik **7.25** Aktualno: Salus Tv **7.40** Dok.: Borgo Italia **8.05** Dok.: Piccola grande Italia **12.40** Aktualno: Musa Tv **13.00** Ricette di Giorgia **13.20** Dnevnik **13.45** 23.30 Košarka **16.30** Dnevnik **17.00** Trieste in diretta **18.00** Calcio.Puntozero **19.00** Trieste in diretta **19.30** 20.30 Dnevnik **20.00** Happy Hour **21.00** Il caffè dello sport **22.30** Il caffè dello sportivo **23.00** Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved

6.20 Utrip **6.35** Zrcalo tedna **6.55** Dobro jutro **10.30** 15.45, 18.35 Risanke in odd. za mlade **12.00** Odd: Ljudje in zemlja **13.00** 15.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.35** Polnočni klub (pon.) **15.10** Dober dan, Koroska **16.45** Dobra ura **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **18.25** Kratki film: Sožitje za skupno rast **18.30** Infodrom **18.55** Dnevnik, kronika, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.00** Tednik **21.00** Studio City **22.00** Odmevi **22.40** Vreme, Kultura, Šport **23.00** Opus **23.35** Knjiga mene briga

7.00 Otroški program: OP! **8.05** Otroški infokanal **9.00** Zabavni infokanal **11.35** Do-

bra ura **12.50** Kratki film: Sožitje za skupno rast **12.55** Dobro jutro **15.25** 19.00, 0.10 Točka **16.25** Na lepše **16.45** Intervju **17.45** Kaj govoris? **18.00** Dober dan, Koroška! **18.35** Prava ideja! **19.50** Žrebanje 3x3 plus **6** **20.00** Serija: Dedična Evrope **21.40** Nad.: Luther **23.20** Slikovith 55

6.00 9.00, 19.50, 21.55 Sporočamo **6.25** 15.05 Poslanski premislek **6.35** 13.00 Svet v besedi in sliki **8.00** 9.30, 10.30, 15.30, 17.25 Poročila **9.05** DZ izbor **9.40** Tedenški pregled **11.25** Zrcalo tedna **12.00** Satirično oko **13.15** Utrip **13.30** Prvi dnevnik **15.45** Satirično oko **17.50** 19.30 Kronika **18.40** Beseda volilcev **19.00** Dnevnik **19.40** Slovenska kronika s tolmačem **20.00** Aktualno **20.40** 22.50 Na tretjem... **21.30** Žarišče **21.45** Kronika **22.00** Tednik **23.20** Odmevi

13.55 Dnevni program **14.00** 23.40 Čezmejna Tv – deželne vesti **14.20** Vsedanes – Šola **14.50** Ciak Junior **15.20** Koncert **16.20** Vesolje je... **16.50** Tednik **17.20** Istra in... **18.00** 23.00 Športel **18.35** Vremenska napoved **18.40** 22.40 Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** 22.30 Šport **20.30** Artevisione **21.00** Meridiani **22.15** Kino premiere **23.30** Presek

8.35 9.00, 11.00, 14.00, 17.00 Tv prodajno okno **8.45** Pravljica **9.30** 17.30 ŠKL **10.30** 11.30, 14.30 Videostrani **18.30** Naš čas **19.30** Rad igram nogomet **20.00** Znanstveni večer **21.00** Predstavljam **22.00** Glasbeni večer

6.00 Risanke **6.40** 12.55 Serija: Tv Dober dan **7.30** 16.45 Nad.: Vihar **8.20** Nad.: Prepozvana ljubezen **9.15** 10.35, 11.45 Tv Prodaja **9.30** 10.50 Nad.: Ko listje pada **12.00** 17.55 Nad.: Divja v srcu **13.55** Nad.: Pod eno streho **14.55** Nad.: Igra laži **15.50** Nad.: Prepovedana ljubezen **17.00** 24 ur popoldne **18.55** 24 UR - vreme **19.00** 24 UR - novice **20.00** Film: Pisma sv. Nikolaju **22.15** 24 UR - zvečer **22.45** Nad.: Na robu znanosti **23.40** Nad.: Razočarane gospodinje

6.50 Risanke **8.00** Nad.: Jimova družina **8.20** Serija: Mladi zdravniki **8.50** 12.55 Nad.: Budva na morski peni **10.00** 17.00 Nad.: Chuck **10.50** Astro TV **12.25** Tv prodaja **14.00** 19.25 Nad.: Dva moža in pol **14.30** Film: Temple Grdin **16.25** 18.00, 19.55 Svet **16.30** Nad.: Moja super sestra **19.00** Nad.: Veliki pokrovci **20.05** Film: Umri pokončno **22.30** Film: Za udarec več

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena; 9.00 Tretji poličas; 10.00 Poročila; 10.10 Zbori v gledališču; 11.00 Studio D; 13.20, 17.10 Music box; 13.30 Kmetijski tehnik; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Obzornik; 15.00 Mladidi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.30 Odprta knjiga: Homer: Iliada – 21. nad.; 18.00 Hevreka; 18.40 Vera in naš čas; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 6.30, 17.30 Novice; 5.30, 7.00 Jutranja kronika; 6.00 Novice, promet; 6.15 Vreme po Sloveniji; 6.40 Športna zgodba; 6.45, 7.30, 8.25 Vremenska napoved; 8.00, 9.05, 11.00, 11.45 Ime tedna; 8.45 Koledar pridreditev; 8.50 Napoved sporeda; 9.15, 17.45 Na val na šport; 9.35, 16.33 Popevki tedna; 10.10 Botrštvo; 11.35, 14.20, 17.35 Obvestila; 11.45 Ime tedna; 13.00 Danes do 13.00; 13.30 Spored; 14.00 Kulturnice; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krije; 15.30 DIO; 16.45 Twit na i; 18.00 Telstar; 18.50 Spored; 19.00 Radijski dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite; 20.00 Top albumov; 21.00 Razmerja; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 V soju žarometov.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 6.30, 17.30 Novice; 5.30, 7.00 Jutranja kronika; 6.00 Novice, promet; 6.15 Vreme po Sloveniji; 6.40 Športna zgodba; 6.45, 7.30, 8.25 Vremenska napoved; 8.00, 9.05, 11.00, 11.45 Ime tedna; 8.45 Koledar pridreditev; 8.50 Napoved sporeda; 9.15, 17.45 Na val na šport; 9.35, 16.33 Popevki tedna; 10.10 Botrštvo; 11.35, 14.20, 17.35 Obvestila; 11.45 Ime tedna; 13.00 Danes do 13.00; 13.30 Spored; 14.00 Kulturnice; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krije; 15.30 DIO; 16.45 Twit na i; 18.00 Telstar; 18.50 Spored; 19.00 Radijski dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite; 20.00 Top albumov; 21.00 Razmerja; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 V soju žarometov.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 6.30, 17.30 Novice; 5.30, 7.00 Jutranja kronika; 6.00 Novice, promet; 6.15 Vreme po Sloveniji; 6.40 Športna zgodba; 6.45, 7.30, 8.25 Vremenska napoved; 8.00, 9.05, 11.00, 11.45 Ime tedna; 8.45 Koledar pridreditev; 8.50 Napoved sporeda; 9.15, 17.45 Na val na šport; 9.35, 16.33 Popevki tedna; 10.10 Botrštvo; 11.35, 14.20, 17.35 Obvestila; 11.45 Ime tedna; 13.00 Danes do 13.00; 13.30 Spored; 14.00 Kulturnice; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krije; 15.30 DIO; 16.4

Konzorcij obrtnikov Dolina

Vam želi

Vesel Božič in Srečno Novo Leto 2014

Tipografia
Skarna artigrafiche

BETONFER

B.B. snc di Bandi Cinzia & C.
Obrtna Cona DOLINA 507/7
Tel.040 228983 - Fax 040 8326154
e-mail: info@bbartigrafiche.com

BREG di Kozina Severino
Obrtna Cona DOLINA 507/9
Tel.040 228563 - Fax 040 228090
e-mail: info@carpenteriabreg.com

COMECA di Smotlak Sasa
Obrtna Cona DOLINA 507/8
Tel.040 227034 - Fax 040 227095

COMECPLAST S.r.l.
Obrtna Cona DOLINA 507/8
Tel.040 227034 - Fax 040 227095

IDLE TUL & C. Sas
Obrtna Cona DOLINA 507/11
Tel.040 818141- Fax 040 0642156
e-mail: impresatul@fastwebnet.it

MINGOT S.r.l.
Obrtna Cona DOLINA 507/2
Tel.040 8327127 - Fax 040 227087

MARIO VIDAK & C.

MARIO VIDAK & C.Snc
CARPENTERIA METALLICA e SERRAMENTI ALU e PVC
Obrtna Cona DOLINA 507/8
Tel.040 227032 - Fax 040 227032
www.mariovidak.com

riscaldamento - condizionamento - solare termico - fotovoltaico

Ota David & C. S.n.c.

SALVI

P.M.L. Sas di Igor e Ivo Krizmanic & C.
Obrtna Cona DOLINA 507/1
Tel.040 228881 - Fax 040 8326273
e-mail: info@precisionmechanics.eu
www.precisionmechanics.eu

SALVI Snc di Roberto & Adrijan Slavec
Obrtna Cona DOLINA 507/11
Tel.040 228083 - Fax 040 228083
e-mail: salvisnc@gmail.com

serramenti in alluminio e PVC

di Zerjal Luciano & Figli S.r.l.

Autocarrozzeria
VIP-CAR di Sancin Damjan
Obrtna Cona DOLINA 507/9
Tel.040 228264 - Fax 040 228264
e-mail: vipcar@tiscalinet.it

ZERJAL Snc di Zerjal L. & Figli
Obrtna Cona DOLINA 507/6
Tel.040 228201 - Fax 040 228711
e-mail: zerjalserramenti@alice.it

ZIVEC Snc di Zivec Stanislao & C.
Obrtna Cona DOLINA 507/4
Tel.040 228091
e-mail: zivecscn@libero.it